

Kjøpebolken

Kong Magnus Håkonsson Lagabøtes landslov, utgitt ved Magnus Rindal og Bjørg Dale Spørck, Arkivverket, *Norrøne tekster* nr. 9, Oslo 2018
Digital versjon av tekst med variantapparat, Nasjonalbiblioteket, Oslo 2020

[tall]: sidetall i 2018-utgåva
\tall\; sideskift i handskriftet
#: nytt avsnitt i handskriftet
/: linjeskift i handskriftet
<...>: manglande tekst
tekst: tilføyning
tektst: eliminerings

[858] # **1** [Her hefr upp kaupa bolc hinn attanda/ lut frosta þings bokar **2**

[861] Þat er nu þui/ ³ nest at [var skal engi ⁴ firir/ oðrum taka ok ⁵ ecki skulum ver oss at gripdeilldum ⁶ gera ⁷ / doms er hværr maðr ⁸ værdðr firir sinu fe ⁹ at hafa En sa er/ [firir oðrum ¹⁰ tækr þa skal hann ¹¹ þatt ¹² apþr föra ¹³ [er hann tok ¹⁴ ok bote ¹⁵ / þeim [fullrette er hann tok firir ¹⁶ eptir laga ¹⁷ dome En ¹⁸ konunge .ííí. ¹⁹ / aurum ²⁰ .silfrs. firir þat er ²¹ hann tok ranglega ²² ok ²³ søke sit ²⁴ at ²⁵ logum siðan ²⁶ / Nu tækr Barrun ²⁷ eða vmboðs maðr konungs ²⁸ bu ²⁹ bonda upp ³⁰ otallt ok ³¹ o./dømt eða veitir honom [aðrar fiar ³² upptectir ³³ þa skal hann. ³⁴ þat. fe ³⁵ [apter/ [862] föra ³⁶ ³⁷ ok þo ³⁸ sæckr ³⁹ .x. morkum silfrs. ⁴⁰ við ^{konung} ⁴¹ hinna ⁴² huærr mork ⁴³ ⁴⁴ er honom/ væita ⁴⁵ lið ⁴⁶ ⁴⁷ til ok hinum ⁴⁸ fullrette [er feet atte ⁴⁹ eptir loglegom ⁵⁰ dome/ ⁵¹ Nu roa ⁵² menn ⁵³ skipi skipaðo [at bonda ⁵⁴ eða gengr flockr ⁵⁵ mannz. ⁵⁶ at/ ⁵⁷ garðe ⁵⁸ ok ⁵⁹ [bera hann ⁶⁰ ofriki ⁶¹ ok briota hus bonda ⁶² ok bera ut fe hanns ⁶³ [þat/ er ⁶⁴ ut lægðar værk ⁶⁵ hværr er ⁶⁶ j lande vill vera [af [863] þeim ⁶⁷ ⁶⁸ føre. ⁶⁹ apþr/ fe bonda allt þatt ⁷⁰ sem þeir ⁷¹ toko ⁷² ⁷³ ok giallde ⁷⁴ konunge .x. mærkr ⁷⁵ .silfrs ⁷⁶ ok ⁷⁷ þeim/ fullrette ⁷⁸ er þeir ⁷⁹ toko firir ⁸⁰ eptir .xíj. ⁸¹ manna dome ⁸² ⁸³ eða fare ⁸⁴ ⁸⁵ vtlægr ⁸⁶ / ⁸⁷

[864] # [huerssu maðr ma veria krofú **88**

⁸⁹ Nv ⁹⁰ ef maðr kræfr ⁹¹ mann ⁹² fiar ⁹³ ⁹⁴ þa/ ma hann ⁹⁵ suo [veria krofú þa ⁹⁶ at kveðazt ⁹⁷ þa skulld loket/ ⁹⁸ hafa oðrum manne ⁹⁹ ok nefner ¹⁰⁰ vatta sina ¹⁰¹ þa er við ¹⁰² váro ¹⁰³ ¹⁰⁴ ok ¹⁰⁵ stund ¹⁰⁶ ok stað/

107 [Nu ero vattar 108 innan 109 fylkis þa skal gera 110 þeim 111 leiðar lengd. til. 112 \65v\ 113 En ef vattar 114 ero 115 otan fylkis þa [865] skal gera þeim 116 laga stefnu 117 118 [at þeir/ bere 119 slikt vitni 120 sem þeir 121 122 [við varo. 123 124 Nu bera þeir suo 125 vitni 126 [at þeir/ varo 127 [við þat 128 at 129 [hann lauk 130 [þeirri skulld 131 ser 132 af hende 133 134 þeim i hendr. 135 er/ 136 137 atte 138 eða hanss 139 loglegom 140 vmboðes manne 141 en sa er 142 logleger 143 144 er 145 hann 146 / hefð 147 .í. [logleg vitni 148 til 149 þerss vmboðs 150 þa hefir hann 151 rett 152 varða/ 153 [866] krofu 154 þatt heitir 155 alyctar vítni þar skal 156 ecki 157 anduitni 158 159 i mote/ koma 160 161 Fermeningar at frenzsemj ok 162 at 163 mægðom mego 164 eigi [bera/ vitni 165 með manne 166 nema þeir se baðom 167 iamskylldir 168 169 Taka [mego .í./ 170 við 171 eins mannz 172 vitni 173 [ok er sa 174 [frum vattr 175 176 er við 177 var 178 ok er sa 179 eigi förr/ 180 er við var ok 181 hafa 182 hínir 183 höyrtr aðr 184 hanss 185 vitni 186 [867] þa er 187 þat 188 iam fullt/ sem 189 190 [aller hafe 191 við 192 ueret 193 af 194 andværdü 195 Allar þær skulldir er eiðar/ koma til 196 þa skal ein øyris synia en 197 .í. tveggia en 198 þrir þriggia/ En þo at 199 200 fe se meira þa 201 kómr 202 eigi meira 203 til en lyritar eiðr./ En 204 hveruitna er 205 menn 206 [kaupa saman 207 at logum þa skal aptr ganga/ 208 of taltt 209 en 210 fram [van taltt 211 [þar til 212 er 213 þeir hafazt 214 rettar 215 tolur 216 við 217 218

[868] # [Um/ viðr gengna skulld alla 219

[Þat er nu þui nest 220 at 221 ef 222 maðr a fe 223 224 at 225 / manne þat 226 er vattar vita eða 227 viðr genget 228 er þa skal sa er/ skulld 229 a 230 at heimta 231 232 krefia [skulldar sinar 233 með vatta .í. 234 huar 235 sem/ hann 236 hittir þann 237 er 238 luka 239 .a. ok gere 240 honom 241 242 halfs manaðar stefnu 243 En 244 / ef eigi er golldet 245 at 246 þeirri stefnu 247 þa skal søkiande 248 [stæfna þing 249 ok/ krefia þar en 250 [skulldar [869] sinnar 251 sem vitni 252 væit 253 Nu 254 er væl ef 255 hann reiðir 256 / þar 257 eða hanss 258 vmboðs maðr 259 eða 260 innan 261 halfs 262 manaðar 263 navðsynia 264 laust 265 / 266 En ef þa 267 værdör 268 eigi greitt 269 þa skall søkiande 270 nefna [þing menn 271 suo/ marga 272 sem hann [þyckizt þurfa 273 [at fara 274 til huss 275 þerss 276 er honom 277 .a/ skulld at giallda 278 ok virða honum 279 þar 280 fe sitt ok 281 fullrette eptir. 282 laga 283 / dome 284 af fe þriotz 285 286 Nu ero aller 287 böndr 288 skyllidugir 289 [870] [til þerssarrar/ færðar 290 291 sæckr 292 øyri 293 silfrs. 294 [við konung 295 hværr er eigi kómr 296 [Vmboðs maðr/ konungs er 297 skylldr 298 til 299 [at fara 300 301 ok oðllazt 302 303 með 304 þui halfa mork 305 .silfrs 306 konunge\66r\ [til handa. 307 308 [En ef hann vill eigi fara 309 310 þa fellir hann 311 sækt 312 konungs 313 með þui 314 / Nu standa menn firir [ok veria 315 316 með 317 odde ok 318 319 eggju þa falle 320 þeir aller 321 [871] ut/læger 322 323 er firir standa En hínir 324 325 aller 326 friðhælgir er til sökia 327 ok 328 laga vilia/ gæta 329 En þo at þeir falle 330 eigi 331 er firir standa þa [er sa 332 333 sæckr [víí. ertogom/ ok xíí. morkum .silfrs. 334 [við konung 335 en 336 skulld 337 atte 338 at giallda 339 En 340 hværr annarra 341 / [mork .silfrs. 342 [er honom veitir lið til 343

[872] # [Um þat. fe er eigi er viðr genget 344

[Nv er 345 346 laan 347 fe ok 348 349 dömtr fe 350 [ok allt fe 351 þat 352 er vattar 353 vitu 354 eða 355 356 sa gengr við er luka 357 a. 358 þa skal 359 suo sökia 360 sem nu er sagt 361 362 Allt þat fe 363 er vattar 364 vitu 365 / at 366 ein dagat er 367 368 þa skalt þu 369 suo 370 [873] niota vatta 371 þina 372 [i eindaga 373 sem þu 374 hefir 375 / honom 376 heim 377 stæmt Nu [skylldi sa koma en ef hann 378 kómr 379 eigi er 380 fe 381 skylldi 382 / taka 383 en hinn 384 kómr er 385 reiða 386 skal 387 þa skal 388 fe 389 bioða [j. eindaga 390 391 ef 392 nokorr 393 / er

394 sa þar 395 er 396 vm 397 er 398 boðet 399 [með vattom 400 við 401 at taka ^[874] þui fe 402 403 þa skal 404 honum 405 / i hond selia 406 En 407 ef engi 408 er 409 410 þa skal hann 411 412 segia 413 or 414 sinni 415 abyrgð 416 ok 417 hafe sa. 418 er/ aðr hafde 419 420 ok 421 abyrgizt 422 423 við 424 handvómum sinum 425 einum 426 [til þerss 427 er sa 428 kómr/ eftir 429 er a. þa skal 430 honom 431 j hond 432 433 selia 434 435 Nu [a maðr 436 fe ^[875] at 437 manne [þat er 438 eigi 439 vita/ vattar 440 þa skal 441 stæmfna 442 heim 443 til kvoðu ok 444 kveðia hann 445 446 fiar 447 þerss. 448 er/ hann kreft 449 af 450 honom 451 hinn 452 skal 453 annat tveggia 454 fæsta 455 fe eða synia 456 457 En 458 / ein skal øyris. 459 synia en 460 .íi. tveggia en 461 þrir þriggia 462 En 463 þo at. fe 464 / se 465 meira syni þo 466 eigi meira 467 en 468 469 lyrtar eiði 470 En ef veriande 471 vill ^[876] huarke 472 / 473 fe fæsta ne 474 eið 475 vina 476 þa 477 sannar hann 478 ser skulld 479 a hendr 480 at 481 482 fyri 483 484 sokn 485

[Ef/ maðr a. fe at oræiga Capitulus 486

Nv 487 ef or eigi 488 a 489 manne 490 skulld [at luka 491 / sa er latet hefir peninga sina 492 firir 493 elldi eða i 494 [skips brotom 495 / eða 496 oðrum misfellum 497 498 ^[877] sveri 499 ein eiði 500 ef 501 eigande 502 heimtir 503 504 at hann skal/ þa 505 skulld luka þeim 506 er 507 508 a 509 510 þegar 511 guð 512 ler 513 honom efni 514 til 515 ef han hefer/ eigi 516 við oskulldir 517 kendr veret 518 Nu kræfr maðr skulldar 519 520 521 þan 522 oreiga 523 er 524 / eigi ero 525 526 slik 527 til felli 528 529 sem fyrr 530 varo 531 tollð 532 ^[878] varðveiti 533 j gætzllo 534 ok 535 / kveði 536 þings 537 ok late han 538 fara 539 lausan 540 a þing fram 541 ok biode 542 frendom 543 / 544 at þeir løyssi 545 hann vndan þeirri 546 skulld 547 er hann a. at luka 548 549 En 550 ef þeir vilia ^[66v] eigi 551 løyssa hann 552 553 þa dōme þing menn at han vinni af 554 ser 555 þar sem hann fær/ ser 556 vinnu 557 [ef hann er vinnu förr 558 þeim 559 til skulldar 560 561 er a 562 En ef hann 563 løyppr 564 565 / brott 566 hafe 567 repssing 568 569 eptir laga 570 dome nema monnum 571 virðizt 572 ^[879] þau at/vik 573 574 at 575 meiri miskunar se vært ok skipi 576 577 suo 578 [sem þeir vilia 579 svara firir guðj 580

[Engi ma dauðu brioste sok gefa 581

Nv er sa 582 dauðr er skulld atte 583 / at giallda 584 en hín 585 lifir er 586 heímta a. 587 þa kōmzt 588 hann eigi til/ skulldar 589 590 nema með vattom 591 þui at 592 engi 593 er skulld loken 594 nema með/ vattom En 595 engi 596 skal eið 597 vinna 598 firir [briost ^[880] hins dauða 599 En 600 erfingi 601 602 skal/ þann 603 eið vinna 604 605 eða 606 fiarhalldz 607 maðr 608 loglegr 609 at eigi var su 610 skulld 611 suo lo/ken 612 at ek 613 vissi 614 615 þa 616 vinner 617 hann firir sitt briost en eigi firir. 618 hins/ dauða 619 Nu stendr skulld .xx. veter eða .xx. vetrom 620 lengr þa fyrnizt/ su 621 skulld firir vattom [en hann ma 622 koma 623 honom til eiða 624 ef hann vill þui at/ j sallte liggr sok er 625 søkiandr 626 duga 627

^[881] # [Ef maðr vill annan søkia Capitulus 628

Nv kōmr sa maðr 629 i fylki er þu villt sottan hafan 630 [vm eit hvertt/ mál 631 ok a 632 eigi 633 634 erfingia 635 636 i 637 fylki ok var eigi 638 þar 639 [nottena hælgu 640 þa/ skal 641 spyria hann 642 at heimili sinu 643 en 644 ef hann nemfner heimili sit 645 þa/ skal 646 stemfna honom 647 þangat 648 Eigi skal hann 649 segia 650 651 at Barruns 652 653 nema/ þar se 654 En ef hann. 655 vill eigi nefna 656 þa skal hann 657 skirskota 658 ^[882] 659 vndir 660 vatta 661 ok/ [stefna honom 662 663 [huerium i garð 664 sem þu villt 665 nema 666 siolfum þer 667 [ok søkia 668 / hann þar siðan 669 þa er ok 670 huerium manne 671 rett 672 stæmt 673 er 674 stemt 675 er

676 677 a 678 kaup/reinu 679 þar 680 sem þeir kœptuzt 681 við Suo skal 682 ein lœypum 683 manne 684 heim 685 / stemfna sem bonda 686 687 þangat 688 sem erfingi 689 hanns 690 byr 691 692 innan fylkis 693 [elligar/ [883] skal 694 hann 695 spyria 696 at heimili hanns 697 þar 698 skal 699 vera 700 sem hann 701 segir 702 innan fyl/kis 703 nema at barruns 704 segi hann 705 706 Engi 707 skal 708 gefa sok 709 a. annars 710 fe 711

[Ner/ sokner skulu standa Capitulus 712

Nv skulu sokner standa meðan/ leiðanger er vti 713 til þerss er 714 skip 715 hafa 716 717 veret 718 a lunni 719 .v. neter/ Standa skulu 720 ok 721 sokner 722 vm langa fustu [884] cristin dom 723 skal 724 [vm allt 725 sœkia/ [ok ny 726 værk þau 727 er værða 728 729 Ecki ma ok 730 at soknom gera 731 a 732 hœlgum dogum\67r\ nema stemfna manne 733 heim at eíns Maðr ma 734 stemfna 735 heím stemfnu/ annnars mannz 736 suo 737 sem sialfs 738 sins 739 ef honom 740 er 741 vmboðet 742 með 743 vattom/ Sialfr skal hværr 744 sina 745 sokn 746 747 sœkia 748 [inan landz 749 frials maðr 750 ok fulltiða/ En ef hann. hefir eigi 751 kunnostu til 752 eða megin 753 þa sœke vmboðs maðr konungs 754 / honom til handa ok oðllezt 755 þa 756 sæckt 757 er við ligger at 758 logum 759 ok 760 [885] eckj/ frammar 761 En 762 ef maðr 763 fær 764 af lande brott þa skal sa 765 [hallda fe 766 hans [.ííí./ veter 767 er 768 hann hefir 769 vmboðet 770 771 með 772 vattom at 773 hallda 774 skyldi 775 ok sa 776 skal þa 777 / hafa 778 sokn 779 ok vorn 780 firir 781 honom 782 En ef [hann er lengr 783 784 brotto en 785 þria vetr 786 / þa skal sa 787 hafa 788 [fe hanns at varðueita 789 er arfe 790 hanns 791 er nester 792 ok øyði 793 eckj 794 / af 795 en 796 ef [886] hinn 797 kœmr 798 apþtr 799 luki 800 honom 801 slikt 802 sem hann tok ok [vattar vítu 803 / 804 Suo 805 skal kona 806 sœkia 807 sem karll maðr 808 ef honn 809 er ein firir ser 810 En hon a/ kost at 811 selia 812 sokn 813 sina [ok vorn 814 huerium 815 sem hon vill Eigi skal. hon/ selia 816 Barrunþ 817 ne 818 [of rikis 819 manne 820 821 þeim er við hana .a. 822 823 [Maðr ma 824 825 sœkia/ hennar 826 sokn 827 828 sem [sialfs sins 829 ef 830 maðr 831 hefir honom 832 vmboðet 833 með vatom 834 / Nu vill maðr 835 annan 836 [887] sœkia [vm eitt hværrt mál 837 en annar hafðe 838 honum. aðr 839 / sokn 840 a 841 hende 842 láte sa 843 fyrr 844 af er siðar tok 845 til 846 þui at eigi ma 847 hann tveim 848 / i senn anzsvor 849 veita 850 [ef þat 851 er eigi vela sokn 852 við þann 853 gorr 854 855 856

[888] # [konungr a fyrst/ kaup a ollum varningi 857

Konungr 858 a fyrst kaup 859 a 860 ollum 861 varningi/ ok 862 hanns 863 vmboðs maðr 864 eða 865 866 þarfyndum oðrum 867 huart 868 sem fallt/ hafa vtlenzsker eða inlenzsker 869 870 þa skal 871 honom 872 fyrst 873 selia 874 firir slikt/ værd 875 sem aðrer 876 vilia 877 kaupa 878 ok 879 vm 880 allt þat 881 sem 882 hann 883 þyckizt kaups 884 [889] a 885 þurfa 886 887 þa skal 888 hanns 889 vmboðes manne 890 fyrst 891 selia 892 þeim 893 sem hann gerir til 894

[Ef menn selia monum faals capitulus 895

896 Hveruitna þar sem menn/ kaupa 897 iarðer eða garða eða 898 skiptazt 899 við husum eða 900 skipum 901 / eða 902 oðrum goðom 903 gripum 904 þa skal kaupa með 905 [handzsolum ok 906 907 vattom 908 / tveim [eða fleirum 909 [ok með 910 [890] heímilldar tokum 911 En 912 oll 913 onnur 914 kaup 915 /skulu 916 halldazt þegar 917 handzsalað 918 ero ok oll 919 þau er 920 vattar vitu 921 ok 922 þeir 923 / menn 924 925 kaupazt við 926 er kaupum sinum eigu at 927 raða 928 nema maðr 929 seli manne 930 \67r\ o heímillt eða se 931 fals 932 i 933 934 þa skal kaup. 935 þat. 936 apþter ganga en 937 hinn 938 / 939 hafe 940 andvirði 941 sitt 942 943 En 944 ef

maðr sæler [945](#) gull eða brent [946](#) ^[891] silfer [947](#) [948](#) hvartt [949](#) / sem þat. [950](#) er [951](#) smiðat [952](#) eða osmiðat [953](#) ok [954](#) allt [955](#) þat. [956](#) sem skirtt skyldi [957](#) [958](#) vera. [959](#) ok/ firir skirt er [960](#) sæltt þat. [961](#) skal. allt [962](#) skirt vera [963](#) Svo [964](#) ok [965](#) ef maðr sæler hunang/ j tunnum eða [966](#) j [967](#) vockum [968](#) [969](#) mallt eða korn [970](#) i pundum [971](#) [972](#) Miol [973](#) i [974](#) meisum [975](#) / smior eða [976](#) sallt j laupum [977](#) lin j [978](#) bendum eða [979](#) j [980](#) belggium [981](#) eða nokorn [982](#) / þann [983](#) lut [984](#) ^[892] er j bendum [985](#) eða i [986](#) bælgium [987](#) er [988](#) [989](#) [þat. skal [990](#) vera [991](#) iamgott [992](#) [993](#) otan sem [994](#) / innan [þui at [995](#) engi vár [996](#) skal oðrum selia [997](#) fox [998](#) ne [999](#) flærð [1000](#) En [1001](#) ef [1002](#) sa gerði [1003](#) / fals [1004](#) i er [1005](#) selldi. [1006](#) [1007](#) sæckr .víí. ertogom ok xíí. [1008](#) morkum .silfrs. [1009](#) við konung ne/ma meira virðizt [1010](#) at logum En ef hann [1011](#) selldi [1012](#) slikt sem hann kœpti [1013](#) / ok [1014](#) vissi þo [1015](#) at [1016](#) fals var. [1017](#) i. ok villdi [1018](#) [1019](#) eigi or taka giallde [1020](#) .v. mærkr [1021](#) .silfrs konunge [1022](#) ^[893] [1023](#) / Svo ok [1024](#) ef maðr [1025](#) sæler klæðe. [1026](#) lerept eða vaðmal ok [1027](#) allt þat. er fals finzt [1028](#) j. sva/re sliku firir [1029](#) [sa er selldi [1030](#) sem aðr vattar nema [þui at eins at [1031](#) han hafe [1032](#) / [1033](#) firir ser [1034](#) settar [1035](#) eið at hann vissi eigi at fals var. i [1036](#) [1037](#) Sidan hafe hværr [1038](#) frame [1039](#) / [1040](#) [sina heimilldar toku [1041](#) [1042](#) [þar til [1043](#) er til profs [1044](#) kómer [1045](#) ok svare sa [1046](#) [1047](#) firir fals/ er firir [1048](#) a. at svara [1049](#) at [1050](#) logum [1051](#) Þat [1052](#) er allt [1053](#) fals er [1054](#) skynsamir menn [1055](#) ^[894] meta [1056](#) / til [1057](#) fals [1058](#) En [1059](#) eigi [1060](#) skal [1061](#) sysllu maðr ne [1062](#) [1063](#) vmboðes maðr meta [1064](#) þui [1065](#) at [1066](#) þa [1067](#) ma. [1068](#) [1069](#) a./girnd vm [1070](#) [1071](#) kenna Nu er [1072](#) kaup [1073](#) handzsalat [1074](#) [ok ero [1075](#) eigi vitni til syni [1076](#) [1077](#) ein [1078](#) eiði/ [1079](#) sa er selldi þa [1080](#) halldezt [1081](#) [1082](#) kaup þeirra [1083](#)

^[895] # [Um skilorð i quenna giptingum Capitulus [1084](#)

Oll [1085](#) þau [skil orð [1086](#) er menn gera [1087](#) [1088](#) i [1089](#) kvenna giptingum [1090](#) ok suo ef [1091](#) menn kaupa [1092](#) / eignir [1093](#) eða garða ok [1094](#) firir hværrt [1095](#) .x. marka kaup [1096](#) eða [1097](#) meira [1098](#) / þa skal hvarttveggia [þeirra [1099](#) lata [1100](#) gera [1101](#) bref [1102](#) eptir [1103](#) kaup mala sinum [1104](#) ok/ skildaga [1105](#) ok nefna [1106](#) [1107](#) vatta [1108](#) þa [1109](#) ^[896] er við [1110](#) váru [1111](#) [1112](#) stund [1113](#) ok stað ok hafa [1114](#) [1115](#) firir [1116](#) logmanz/ [1117](#) insiglli [1118](#) [eða sysllu mannz [1119](#) eða [1120](#) nokorra [1121](#) skilrikra [1122](#) manna þeirra [1123](#) er [1124](#) vissu [1125](#) kaup [1126](#) / þeirra [1127](#) En ef ecki fær [1128](#) inn siglli [1129](#) [1130](#) gere þa [1131](#) cerograpfum ok [1132](#) bere [1133](#) þat [1134](#) vitni [1135](#) kaupi/ þeirra [1136](#) ef eigi [1137](#) ero [1138](#) [1139](#) vitni [1140](#) til huart [1141](#) sem þat [1142](#) [1143](#) dōmezt firir logmanne [1144](#) eða oðrum/ rettom [1145](#) domara [1146](#) þerss [1147](#) máls [1148](#)

^[897] # [Um vitnis burð er hann er quaddr til [1149](#)

Hvært mál er [1150](#) vitnat er [1151](#) vndir mann [1152](#) ok suo [1153](#) þo at [1154](#) eigi se [1155](#) vítnat^[68r] huart sem [1156](#) maðr [1157](#) hefir [1158](#) [1159](#) set a [1160](#) eða hōyrt [1161](#) [1162](#) þa skal hann vera [1163](#) skylldr [1164](#) til [1165](#) at bera/ þat [1166](#) vítni [1167](#) loglega [1168](#) til kvaddr [1169](#) af rettaranom En ef hann vill [1170](#) eigi bera [1171](#) þa/ skal sakar abere krefia [1172](#) hann. [1173](#) þerss vítnis burðar [1174](#) En ef hann vill en [1175](#) eigi bera/ [1176](#) hælldr [1177](#) en aðr [1178](#) þa er ^[898] hann sæckr [1179](#) mork [1180](#) .silfrs. [1181](#) við konung [1182](#) En suo [1183](#) skal hann [1184](#) bera þat/ vitni er [1185](#) hann er [1186](#) eigi [1187](#) nemfdr [1188](#) til. [1189](#) at hann. skal [1190](#) bera viðr vist [1191](#) sina [1192](#) [1193](#) [eptir þui [1194](#) sem/ frammast sa. [1195](#) hann. [1196](#) eða. [1197](#) hōyrði siðan dōme [1198](#) logmaðr eða. [1199](#) hans [1200](#) doms menn huerssu [1201](#) / fulkomet [1202](#) þeim þyckir [1203](#) þat. [1204](#) vítni vera [1205](#)

^[899] # [Sa a kaup er fyrstr kaupir [1206](#)

Nv [1207](#) skulu halldazt oll [1208](#) handzsalað mál [1209](#) þau [1210](#) er halldazt mego [1211](#) [at/ logum [1212](#) [1213](#) þat ma

eigi halldazt [1214](#) ef [1215](#) maðr [1216](#) sæler [1217](#) oðrum [1218](#) [1219](#) þat sem [1220](#) hann hefir/ [1221](#) oðrum [1222](#) sællt [1223](#) [1224](#) En ef sa hefir [1225](#) hond át [1226](#) er siðar [1227](#) kœypti þa ma [1228](#) hann hallda/ [1229](#) skila [1230](#) dome [1231](#) firir [kaupi sinu [1232](#) ^[900] [1233](#) til logmannz orrskurðar [1234](#) Nu [1235](#) [a. sa [1236](#) kaup/ [1237](#) at hafa [1238](#) er fyrri [1239](#) kœypti ef [1240](#) honom fullnast [1241](#) vítin [1242](#) at [1243](#) skila dome/ [1244](#) þa er þeim [1245](#) kaup fox [1246](#) [1247](#) er siðar kœypti [1248](#) [1249](#) þa [1250](#) skal hann [1251](#) [1252](#) skirskota [1253](#) vndir/ [1254](#) [1255](#) valenkuniga [1256](#) menn [1257](#) þat [1258](#) er [1259](#) [1260](#) kaup fox ef [1261](#) maðr [1262](#) kaupir [1263](#) þat sem hann. [1264](#) atte [1265](#) ecki/ j er selldi [1266](#) nema at [1267](#) þerss [1268](#) ^[901] raðe [1269](#) være [1270](#) sællt [1271](#) er atte [1272](#) Nu [1273](#) skal [1274](#) hitta þann [1275](#) [1276](#) er [1277](#) / honum [1278](#) selldi ok [1279](#) heimta [1280](#) sitt af [1281](#) honom En [1282](#) ef hann [1283](#) vill eigi [1284](#) [1285](#) honom [1286](#) j hondd/ selia [1287](#) þa skal hann. [1288](#) honom [1289](#) heim [1290](#) stemfna [1291](#) ok [1292](#) niota [1293](#) vatta sína [1294](#) at hann [1295](#) leet at [1296](#) / logum laust [1297](#) ok [1298](#) krefia. [1299](#) hann [1300](#) fiar [1301](#) sins ok leggja [1302](#) honum [1303](#) rán við En [1304](#) ef hann [1305](#) / sæler oðrum siðan [þa er hann [1306](#) sæckr halfre [1307](#) mork [1308](#) .silfrs. [1309](#) við konung ^[902] Nu [1310](#) ef/ hann [fær eigi fenget [1311](#) honom [1312](#) þat [1313](#) sama [1314](#) kaup eða annat iam gott [1315](#) þa [1316](#) / giallde hann. [1317](#) øyri [1318](#) af [1319](#) mærkr [1320](#) [kaupi huerio [1321](#) [1322](#) ok þo [øyri at [1323](#) minna kaup se/ [1324](#) En [1325](#) ef [1326](#) sa [1327](#) er [1328](#) vitande [1329](#) er [1330](#) kœypti [1331](#) þatt [1332](#) sem [1333](#) annar hefir [1334](#) aðr [1335](#) kœypt [1336](#) [1337](#) sæckr/ [halfre mork [1338](#) [1339](#) firir [1340](#) mærkr kaup huært [1341](#) [Nu kaupir maðr [1342](#) við utlægan/ mann þa a konungr þat fe [1343](#) er hann. [1344](#) kaupir [1345](#) af [1346](#) honom [1347](#) ok [1348](#) sæckr ^[903] .vj. [1349](#) aurum .silfrs [1350](#) / við konung eða [1351](#) syni [1352](#) lyritar eiði [1353](#) at hann vissi eigi at hann [1354](#) var [1355](#) utlægr [1356](#)

[Vm abyrgð/ a leigu ku capitulus [1357](#)

[Nv sæler maðr [1358](#) kyr [1359](#) a [1360](#) leigu [1361](#) þa skal sa ku [1362](#) [1363](#) abyrgiazt [1364](#) / [at ollu [1365](#) er [1366](#) hefir [1367](#) nema [1368](#) við strand hogui ok [1369](#) braða sótt ok [1370](#) lvngna [1371](#) / sótt [1372](#) [1373](#) kælvíng [1374](#) ok [1375](#) alldre [1376](#) [1377](#) eða [1378](#) lystr reið [1379](#) eða [1380](#) rauða [1381](#) ^[904] sôt [1382](#) eða [1383](#) [vinddr fellir [1384](#) ^[68v] tre. [1385](#) a En [1386](#) ef kyr [1387](#) dœyr [1388](#) firir fatøkom manne þa [1389](#) giallde [1390](#) hann. [1391](#) [1392](#) a þrimer arom [1393](#) / værdet [1394](#) [1395](#) [eptir þui [1396](#) sem .vj. [1397](#) skynsamir [1398](#) menn meta [þui at [1399](#) engi skal ku/ leiga lenggr en [1400](#) hon [1401](#) lifir nema. hann. [1402](#) drepe sialfr [1403](#) Nu skal [1404](#) hann. [1405](#) ku. [1406](#) hafa [1407](#) at [1408](#) / leigu mala rettom til [1409](#) kross messo at [1410](#) oðru vare [1411](#) [þui at [1412](#) þa skulu kyr/ a for [1413](#) vera nema þeir hafe annan maldaga. [1414](#) a. [1415](#) ^[905] mælltan [1416](#) millum sin [1417](#) / þa er [1418](#) hann [1419](#) tok ku [1420](#) Nu er [1421](#) su [1422](#) kyr [1423](#) dauð [1424](#) [1425](#) en [1426](#) hann. [1427](#) atte [1428](#) væð i annarre [1429](#) þa/ skal hann. hafa hana [1430](#) firir [1431](#) sina ku [1432](#) þui at kyr skal i kyr [1433](#) stað koma [1434](#) / En [1435](#) ef su [1436](#) [1437](#) lifir [1438](#) þa skal hann. [1439](#) sina ku hafa [1440](#) [1441](#) þo at hon [1442](#) se [1443](#) elldri En ef/ lestir [ero a. vorðner [1444](#) þo at [1445](#) hale slitni eða horn brotne [1446](#) þa skal [1447](#) þa [1448](#) / lostu [1449](#) bota [1450](#) [En ef hann vill [1451](#) eigi ku [1452](#) lenggr leigia [1453](#) þa skal [1454](#) hitta ^[906] þann er [1455](#) [ku/ .a. [1456](#) [1457](#) ok bioða [1458](#) honom ku sina með vitnum [1459](#) [1460](#) ef hann. er [1461](#) innan fylkis En ef/ hann er [eigi inan [1462](#) fylkis [1463](#) þa skal hann [1464](#) [1465](#) föra [1466](#) ku [1467](#) heim [1468](#) [1469](#) ok [1470](#) leiða til. menn/ at [1471](#) lata [1472](#) sia ku [1473](#) at [1474](#) hon er [1475](#) heil [1476](#) ok hínun [1477](#) tøk er [1478](#) a. [1479](#) [1480](#) ok [1481](#) segi [1482](#) af sina abyrgð [1483](#) / ok veiti [1484](#) vorð [1485](#) ku [1486](#) [1487](#) ok þiggi [1488](#) af nyt ok hafe þat. [1489](#) firir gras sitt [1490](#) ^[907] ok [1491](#) gæzlo. [1492](#) ok [1493](#) a/byrgizt [1494](#) við [1495](#) handvomum sinum einum [1496](#) [Nu er sa [1497](#) af lande faren. er/ ku atte [1498](#) ok hefir [1499](#) [manne boðet vm [1500](#) halld [1501](#) fiar síns. [1502](#) þa. [a hann. [1503](#) honum [1504](#) ku. at [1505](#) / bioða ef. hann. er. innan fylkis [1506](#) Erfingia [1507](#) [1508](#) ef [1509](#) eigi er fiarhalldz maðr til ef [1510](#) hann/ vill eigi [1511](#) lenggr [1512](#) leigt [1513](#) hafa [1514](#)

[908] # [Um fulgu mala rettan ok um hand vomm 1515

Nv fæler maðr bu 1516 sitt inni 1517 at 1518 manne 1519 at fulgu 1520 mala 1521 rettom þa 1522 skal/ hann 1523 abyrgiazt við 1524 handvommum sinum ollum 1525 1526 þat. ero 1527 handvom 1528 / hanns 1529 ef 1530 hann 1531 svellter eða drepr 1532 eða 1533 þeir 1534 menn 1535 sem hann 1536 skal 1537 hallda 1538 firir 1539 orðe/ ok 1540 eiði 1541 þat ero 1542 [909] ok 1543 handvom 1544 hanns 1545 ef 1546 [halldz maðr 1547 hittir 1548 eigi fyrr 1549 1550 en ondd er/ or 1551 [Suo ok 1552 ef 1553 biorn 1554 bærr eða bita 1555 vargar 1556 eða fællr 1557 firir bergg 1558 1559 ok fylgir/ eigi fe hirðir 1560 1561 1562 En ef [firir berg fællr 1563 ok synir hann þat. 1564 monum 1565 1566 aðr 1567 en/ hann. 1568 flae huð af 1569 þa ero 1570 [910] þat 1571 eigi handvom hans 1572 þat ero 1573 1574 handvom hans 1575 ef. 1576 af/ of 1577 megri dýr 1578 eða 1579 klafe 1580 kyrkir 1581 En 1582 ef hæð 1583 er 1584 i bande ok 1585 renner 1586 staur 1587 firir 1588 / þa ero 1589 þat 1590 eigi 1591 handvom hanns 1592 Nu skal hann 1593 fœða 1594 [til þerss 1595 er uti. ma/ biargazt 1596 þa 1597 hitti 1598 þann 1599 er a. 1600 1601 ok bioðe 1602 1603 honom 1604 at 1605 varðveita 1606 bufe 1607 sínu 1608 ok [69r\ [911] syni 1609 monum 1610 at 1611 ført se 1612 1613 at 1614 mat ser 1615 ok segi 1616 af sina abyrgð En 1617 ef/ maðr tækr 1618 ross a 1619 fulgu eða. a. halut 1620 1621 ok bita vargar þat. uti þa ero 1622 þat 1623 / handvom hans ef eigi 1624 ero annara manna 1625 ross 1626 1627 vti 1628 Nu tækr maðr naut afoðr 1629 / 1630 þa skal hann. 1631 1632 suo abyrgiazt sem fulgu naut 1633 þat. skal maðr 1634 eigi abyrgiazt at 1635 / kyr renne 1636 eigi 1637 kalfs 1638 ef 1639 maðr 1640 hefir vxa 1641 1642 hia 1643 nautum 1644 sínum 1645

[912] # [Um løyndanda/ lost a bu eða rossom 1646

Nv hefir maðr ku mælt 1647 1648 i skulld sina þa er huarcke/ skerði 1649 værd 1650 ne 1651 leigu 1652 [su skal 1653 vera eigi ellri en .víj vetra 1654 ok 1655 eigi yngri/ en a. 1656 oðrum kalfe heil 1657 ok heilsþenat 1658 ok hafe kælt 1659 vm vetren eptir 1660 pals/ messo Nu kaupir maðr at 1661 manne 1662 ross 1663 eða bufe þerss er 1664 [913] abyrgð a 1665 þegar/ 1666 [brott leiðir 1667 1668 er 1669 1670 kœptt. hefir 1671 1672 kvikt 1673 fe allt 1674 1675 er 1676 maðr kaupir [þa skal engi 1677 / 1678 oðrum suik 1679 1680 selia ne 1681 með løyndanda 1682 lostum 1683 1684 þat er 1685 [løyndande lostr 1686 a 1687 rosse 1688 / ef 1689 þat 1690 er 1691 blint eða 1692 daupt 1693 1694 kviðdrag 1695 1696 eða 1697 vanhelli 1698 [914] 1699 skiartt 1700 eða 1701 statt 1702 / En 1703 1704 a 1705 bufe 1706 1707 ef 1708 þat dreckr 1709 sik 1710 sialft [Sa skal 1711 sveria 1712 er selldi eða sialfr ha/fa 1713 at han vissi eigi løyndanda 1714 lost 1715 .a. ef hinn 1716 finner [a fyrsta manaðe 1717 / # 1718 Nu kaupir maðr [gripp osenan 1719 at 1720 manne 1721 [þa er þerss 1722 abyrgð 1723 .a. 1724 er selldj/ [til þerss 1725 er þeim 1726 kœmr j hendr 1727 er kœpti 1728 eða þeim manne 1729 sem [915] hann 1730 [bauð/ vm 1731 firir 1732 vattom 1733 nema þeir 1734 skili 1735 1736 annan veg 1737 firir 1738 vattom/

[Um gripi er menn eiga saman 1739

Alla þa gripi 1740 1741 er 1742 menn eiga 1743 1744 saman huart sem þat er akr eða engg 1745 1746 eða/ [aðra luti 1747 þa 1748 er skipti [ma. a koma 1749 þa skal 1750 skipti 1751 [916] 1752 raða 1753 er skipta 1754 / vill [eptir þui 1755 sem 1756 segir 1757 i oðals skiptum 1758 1759 En þar sem .íí. menn 1760 [eða fleiri 1761 / eiga ein 1762 grip saman 1763 þann er eigi fær 1764 skipti akomet 1765 suo 1766 at eigi værdi 1767 skaðe/ at 1768 eða 1769 þann 1770 er 1771 annar hefir 1772 gagn af 1773 en 1774 annar [af røker 1775 1776 eða 1777 ma 1778 1779 eigi. 1780 / røkia 1781 1782 bioðe 1783 þeim fyrst 1784 1785 er [til motz 1786 eigu 1787 við. [917] hann. 1788 1789 Nu [vilia þeir 1790 eigi kaupa/ 1791 luti 1792 hværr 1793 kaupa 1794 skal ok löysi. 1795 sa 1796 er 1797 lyter 1798 eptir þui 1799 sem 1800

skynsamir menn [1801](#) meta [1802](#) / [1803](#) eða [1804](#) seli [1805](#) huerium sem hann. [1806](#) vill [1807](#) ok luki [1808](#) hínun [1809](#) sinn luta værdz [1810](#) Nu [1811](#) vilia þeir [1812](#) / eigi við taka [1813](#) þa [1814](#) hafe. [1815](#) hann. [1816](#) [1817](#) at oseckiu [1818](#) þar til er hínir [1819](#) heímta [1820](#) ok abyrg/gizt [1821](#) við [1822](#) handvommum sinum [1823](#) [1824](#) En [1825](#) engi skal annars [1826](#) selia frammar en [1827](#) j. [1828](#) / logum er [1829](#) mælt [1829](#) [1830](#) En ef [1831](#) menn eiga skip saman þat. [1832](#) er [1833](#) hvarge hefir [1834](#) kost^{69v\} til at kaupa [1835](#) [1836](#) ok eigi vilia aðrer menn [1837](#) kaupa [1838](#) halde sa [1839](#) til gagns [1840](#) er vill/ ok luki [1841](#) þeim [1842](#) [1843](#) sin luta [1844](#) skipleigu [1845](#) sem til [1846](#) motz [1847](#) eigu [1848](#) [1849](#) ok take [1850](#) af [1851](#) þat. [1852](#) [1853](#) sem/ hann. [1854](#) þarf [1855](#) [1856](#) til kostnaðar at [1857](#) hafa [1858](#) a [1859](#) hans [1860](#) luta [1861](#) [1862](#)

[919] # [Uið hueriu maðr skal laan/ abyrgiazt capitulum [1863](#)

Sa skal lán abyrgiazt [1864](#) er þiggr [1865](#) [1866](#) ok [1867](#) kome [1868](#) heilu heim/ [1869](#) En ef hann. vill þat [1870](#) eigi [þa skal sokia [1871](#) [1872](#) sem vita. fe En [1873](#) þat er allt [1874](#) vita/ fe er [vattar vita [1875](#) ok suo [1876](#) allt [1877](#) þat er domr dōmer [1878](#) manne [1879](#) [1880](#) Suo [1881](#) ok ef [1882](#) logmaðr/ segir fe [1883](#) ahendr [1884](#) manne [1885](#) með loglegom [1886](#) [1887](#) laga [1888](#) orskurðj [1889](#) at giallda oðrum [1890](#) / [1891](#) Nu ler maðr eða sæler oðrum [1892](#) þat sem [1893](#) hononom [1893](#) er [1894](#) [1895](#) leet [1896](#) ok misfærr [1897](#) þat [1898](#) þa [1899](#) skal/ hann [1900](#) heimta af [1901](#) hvarom [1902](#) sem hann. [1903](#) vill [1904](#) þeim er [1905](#) selldi eða [1906](#) þeim [1907](#) er [1908](#) kōypti [1909](#) ok [1910](#) / suo skal [1911](#) hueruitna þar [1912](#) sem [1913](#) maðr sæler [eða ler [1914](#) annars [1915](#) eigu [1916](#)

[Um væð logu/ ok ef maðr sæler væð mannz [1917](#)

Nv [1918](#) læggr maðr oðrum [1919](#) væð firir einn hværn [1920](#) lut/ þa skal [1921](#) sa [1922](#) [1921](#) abyrgiazt væð [1923](#) er tækr [1924](#) En [1925](#) ef [1926](#) þeir [1927](#) hafa [1928](#) gorfán [1929](#) ein/daga [1930](#) til [1931](#) ner ut [1932](#) skal lōysa [1933](#) þa skal hann. [1934](#) bioða honom [1935](#) [1936](#) eða hanns [1937](#) vmboðs manne [1938](#) / [1939](#) j. [1940](#) ein daga [1941](#) ok hafa. [1942](#) [1943](#) vatta [1944](#) við [1945](#) En [1946](#) ef þa [1947](#) lōysir [1948](#) eigi [1949](#) ut [1950](#) þa [1951](#) [1952](#) gerri [1953](#) hvart/ sem hann [1954](#) vill með [1955](#) skynsamra manna [1956](#) virðingo [1957](#) [1958](#) hafe [1959](#) sialfr [1960](#) eða seli [1961](#) [1922](#) oðrum [1962](#) ok [1963](#) / hafe [1964](#) sa [1965](#) skulld sina er væð [1966](#) tok en [1967](#) eigande [1968](#) þat sem auk [1969](#) er [1970](#) Nu er eigi. [1971](#) ein/dage [1972](#) a sættr [1973](#) [1974](#) lōysi [1975](#) [1976](#) innan .xij. manada eða fare sem aðr [1977](#) er [1978](#) skilt [1979](#) Nu [1980](#) ef/ [1981](#) maðr a [1982](#) fe at [1983](#) heimta af [1984](#) oðrum [1985](#) manne [1986](#) ok tækr hann [1987](#) væð [1988](#) fiar síns j [eíns hve/ríum [1989](#) [1990](#) grip [1991](#) huart sem þat er i iorðu [1992](#) eða [1993](#) oðru fe [1994](#) þa skal [1995](#) væð [1996](#) [1997](#) virða [1998](#) Nv/ sæler [1999](#) hann [2000](#) [2001](#) væð brott [2002](#) oðrum manne [2003](#) [1923](#) þa skal hann [2004](#) hafa vatta [2005](#) [2006](#) til væðz [2007](#) síns [2008](#) / er væð [2009](#) atte [2010](#) ok hafa [2011](#) lōyrst [2012](#) [2013](#) [2014](#) a [2015](#) fyrstum [2016](#) xij. manaðom [2017](#) er [2018](#) hann [2019](#) er innan fylkis/ nema naauðsyn [2020](#) banne [2021](#) þær [2022](#) sem j bokenne [2023](#) ero [2024](#) mæltar [2025](#) [2026](#) Vitnj skal hann [2027](#) / til [2028](#) [2029](#) hafa [2030](#) at þær se [2031](#) sannar [2032](#) En [2033](#) ef hann er [eigi. innan [2034](#) fylkis [2035](#) þa [2036](#) hafe. hann [2037](#) / lōyrst [2038](#) [a [1924](#) fyrstum [2039](#) .xij. [2040](#) manaðom [2041](#) er hann. kōmr. heim [2042](#) [2043](#) i fylki [2044](#) elligar a. [2045](#) hann/ þerss mals alldri [2046](#) [upp reist [2047](#) [2048](#) Nu sæler [2049](#) maðr [2050](#) .íí. [2051](#) monum [2052](#) eit [2053](#) væð [þa. a sa. [2054](#) [2055](#) at [2056](#) / hafa [2057](#) er fyrri [2058](#) [2059](#) tok en hínun [2060](#) er [2061](#) væð fox [2062](#) er siðar [2063](#) tok [2064](#) ok [2065](#) vita [2066](#) þat vattar [2067](#)

[925] # [huat konor mego kaupa [2068](#)

Nv heimtir [2069](#) maðr skulld at [2070](#) manne ef [2071](#) hann er [2072](#) / ínan fylkis [2073](#) ok skulldskōytir [2074](#) hann. [2075](#) honom [2076](#) við [2077](#) [2078](#) annan [2079](#) mann [2080](#) þa hefir^{70r\} hann. loket. þeirri skulld [2081](#) ser a [2082](#)

hende ef [2083](#) þar ero vattar [2084](#) við [2085](#) at hinn [2086](#) tok./ þann [2087](#) skullda [2088](#) stað [2089](#) Vmage ma [2090](#)
[enggu kaupi [2091](#) raða [2092](#) Pat skal [2092](#) ok vita. [2093](#) hverssu [2094](#) / [mikllu kaupi [2095](#) konor. [2096](#) skulu [2097](#)
[2098](#) raða [2099](#) Bonda kona [2100](#) øyris kaupi Haulldz [2101](#) / [2102](#) kona [tveggia. aura. [2103](#) kaupi [2104](#) [2105](#)
Barruns [2106](#) kona [2107](#) halfrar mærker kaupi [2108](#) / En ef meira. kaup. [2109](#) kaupir [2110](#) þa ma [2111](#) [2112](#) þat.
[2113](#) riufa .a. fyrsta [2114](#) manaðe [2115](#) er hann [2116](#) / heim kómr [2117](#) ok hann væit [2118](#) þat. kaup [2119](#)

[[927](#)] # [Um verk menn ef þeir laupa or vistum [2120](#)

Nv kaupir maðr værk af [2121](#) fr'alsum [2122](#) manne þa skal. þat. [2123](#) allt [2124](#) halldazt [2125](#) / sem þeir værða
asattir [2126](#) En ef bonde [2127](#) vill eigi hallda mala [2128](#) [2129](#) við leigu/mann [2130](#) sin [2131](#) ok visar [2132](#) honom
brot [2133](#) þa skal hann [2134](#) krefia [vistar sinar [2135](#) með vata/ tva [2136](#) ok bioða honom [2137](#) værk sin slik [2138](#)
sem þeir vrðu [2139](#) a sattir Nu [2140](#) ef bonde/ vill [2141](#) eigi þatt [2142](#) [2143](#) þa er hann. [2144](#) sækr [2145](#) .ííí. aurum.
silfrs. [2146](#) við konung en hin [2147](#) skal hafa [2148](#) / matar værd [2149](#) þat. [2150](#) [[928](#)] sem o nøytt er. [2151](#) ok kaup
sit [2152](#) En [2153](#) ef leigu maðr [2154](#) vill eigi/ hallda mala [2155](#) [2156](#) við [2157](#) bonda [2158](#) þa skal bonde [2159](#) krefia.
[2160](#) hann [2161](#) værka [2162](#) [2163](#) slikra [2164](#) sem hann. hansell/di [2165](#) honom [2166](#) ok bioða [2167](#) honom [2168](#) [2169](#)
með vattom [2170](#) vist [2171](#) [2172](#) En ef hann [2173](#) vill. [2174](#) eigi [2175](#) þa er. hann [2176](#) / sæckr [2177](#) .ííí. aurum. silfrs.
[2178](#) [við konung [2179](#) en [2180](#) þa. [2181](#) a bonde [2182](#) slikt [2183](#) [at heímta [2184](#) af [2185](#) [[929](#)] honom/ sem hann.
[atte at [2186](#) reiða [2187](#) honom [2188](#) [2189](#) en [2190](#) matar [2191](#) hefir [2192](#) hann. [2193](#) eckj [2194](#) þui at hann. [2195](#)
hafnar [2196](#) sialfer [2197](#) / [2198](#) En ef [2199](#) sa [2200](#) [2201](#) er [2202](#) vitande er [2203](#) [2204](#) annars mannz [2205](#) [leigu
mann [2206](#) tækr. [2207](#) [2208](#) sæckr halfre mork/ silfrs. [við konung [2209](#) En [2210](#) ef hann. [2211](#) tækr. a hondd
[2212](#) ser mannz værk [2213](#) ok geter eigi vnnít [2214](#) / þa skulu [2215](#) menn meta [2216](#) [2217](#) hvært [2218](#) [[930](#)] leigu [2218](#) fall
[2219](#) honom [2220](#) skal i þui [2221](#) vera [2222](#) Nu lægzt [2223](#) / leigu [2224](#) maðr [2225](#) siukr eða sar ok [2226](#) ef [2227](#)
hann liggr [2228](#) [2229](#) halfan manað siukr [2230](#) þa skal honum [2231](#) / [2232](#) ecki leigu fall i þui [2233](#) vera [2234](#) [2235](#)
með [2236](#) þeim bonda er [2237](#) menn [2238](#) meta [2239](#) at [2240](#) [full fia [2241](#) / se [2242](#) til [2243](#) En [2244](#) ef hann [2245](#)
ligger [2246](#) lenger þa skulu [2247](#) menn [2248](#) meta [2249](#) [værka tion [2250](#) [2251](#) ok mat/ þann er hann [[931](#)] nøytir
[2252](#) elligar [2253](#) fare [2254](#) [2255](#) [a hendr [2256](#) [2257](#) erfingia [2258](#) [2259](#) [2260](#)

[Huerir siglla mego [2261](#)

Nv af þui at vinnu menn ero [2262](#) miok [2263](#) torfenggir [2264](#) i heraðe [2265](#) ok [2266](#) nu [2267](#) vilia/ aller [2268](#) i
kaupferðir [2269](#) fara [2270](#) þa vilium ver [2271](#) þat [2272](#) [2273](#) vanlega [2274](#) [af. taka [2275](#) / at nokor maðr [2276](#) fare
sa i kaup ferðir [2277](#) er minna fe [2278](#) eigi [2279](#) en [[932](#)] til [2280](#) .ííí. marka [2281](#) / [2282](#) Skal þetta forboð [2283](#)
standa frá paskom ok til michials messo [hvært ar [2284](#) / En [2285](#) [frá michials messo [2286](#) ok [2287](#) [2288](#) allan
vetren siðan [2289](#) [2290](#) fare hværr [2291](#) i friði [2292](#) [2293](#) með sliku [2294](#) \7ov\ goðo [2295](#) sem guð ler [2296](#) honom
[2297](#) hvart sem þat er [2298](#) meira [2299](#) eða minna [2300](#) En þeir/ styri menn er taka [2301](#) menn [2302](#) askip [2303](#)
[2304](#) sin [2305](#) með mínu [2306](#) fe en nu er mælt. [2307](#) þa/ seckizt. [2308](#) hann [2309](#) .íí. aurum [2310](#) .silfrs. [2311](#) [2312](#)
firir hværrn þeirra ok suo [2313](#) [2314](#) [[933](#)] hværr [2315](#) [2316](#) er felag [2317](#) legger/ við þa [2318](#)

[Um kaup skips skipan j heraðe Capitulus [2319](#)

Nv skipar maðr kaup [2320](#) skip [2321](#) heíma [2322](#) i heraðe [2323](#) ok taka menn [2324](#) far. [2325](#) [2326](#) [af/ honom [2327](#)
þa skal hann. [2328](#) suo [2329](#) skip [2330](#) skipa [2331](#) at þeir. hafe aller [2332](#) far [2333](#) [2334](#) er toko. [2335](#) / Nu [2336](#) ef
skip verðr [2337](#) of miok [2338](#) laðet [2339](#) þa [2340](#) skal [[934](#)] styri maðr [sina voru [2341](#) [2342](#) fyrst [2343](#) af/ bera en

2344 þeir 2345 hafe 2346 far 2347 2348 er toko 2349 En 2350 ef þeim 2351 þykir 2352 þa 2353 en 2354 [eigi ført 2355 2356 / er fyrstir 2357 toko 2358 þa skulu þeir 2359 2360 af bera er epttir 2361 toko 2362 2363 [til þerss 2364 er 2365 / 2366 ført er skip 2367 þa 2368 skal hann 2369 leggja. a 2370 [handzsals slit 2371 .íí. aura silfers/ huerium þeirra 2372 er 2373 2374 af ber 2375

[935] # [Um farbann landa eða stada millum 2376

Nv 2377 fara menn 2378 firir far bann 2379 2380 landa 2381 2382 eða staða 2383 J millum þa er/ styri maðr 2384 sæckr .vííí. ærtogom ok xííí. morkum .silfrs. 2385 við konung 2386 en hasete 2387 / hværr mork mork .silfrs. 2388 2389 En 2390 ef maðr fær or 2391 kaupstað 2392 i 2393 herað 2394 i forboðe 2395 sæckr/ mork .silfrs. við konung 2396 Ein 2397 skal styri maðr 2398 2399 a 2400 skipi hueriu 2401 sa 2402 er nestr 2403 hvilir/ [936] borðe 2404 a stíorn þann 2405 skal vm allt 2406 sokia 2407 En aller 2408 2409 giallde 2410 sua 2411 sem 2412 2413 iskipi/ þui 2414 2415 eiga 2416 2417 er firir farban 2418 for 2419 Engi 2420 skal leggja farban 2421 2422 fylkna. 2423 j/ millum at flytia korn eða mat 2424 nema með 2425 konungs raðe 2426 En ef 2427 læggr 2428 / þa ero þeir 2429 seckir 2430 aller. fylkis menn 2431 .vííj. ærtogom ok xííj. morkum/ silfrs. 2432 2433 þat 2434 fe 2435 a. 2436 halft. konungr var 2437 en halft 2438 2439 aller 2440 logunautar 2441

[937] # [Ef menn/ siglla a aðra menn 2442

Nv roa menn a 2443 aðra 2444 eða siglla 2445 giallde skaða/ þann allan 2446 er [þeir gera 2447 nema menn 2448 roe firir barð 2449 2450 þeim 2451 Rek 2452 / þau 2453 oll er rekr 2454 [j almeninga 2455 þau 2456 a 2457 konungr Nu [siglla menn 2458 firir land/ fram eða af 2459 hafe ok briota 2460 skip sin 2461 sitt 2462 fe 2463 a 2464 2465 hværr 2466 2467 er 2468 kenner með. 2469 / vatoom hværr 2470 sem iorð 2471 .a. 2472 er 2473 areker 2474 2475 [938] hafrek 2476 oll onnur 2477 2478 a 2479 konungr. 2480 2481

[Ef maðr/ ler skip eða øyk sin 2482

Nv 2483 ler maðr manne 2484 ross sitt 2485 eða skip 2486 ok vill/ sa hafa at þorf sini 2487 er let var 2488 En sa 2489 fær til 2490 [er leðe 2491 ok tækr/ af honom lanet 2492 þa giallde hann 2493 2494 .íí. aura. 2495 at afange 2496 [er atte 2497 skip\71r\ eða ross 2498 En ef 2499 hinn. hefir lenggr en 2500 let var 2501 þa 2502 giallde hann 2503 afang 2504 .íí./ aura [939] silfrs. 2505 þeim 2506 er skip eða ross atte 2507 2508 Hueruitna þar sem [maðr gerir 2509 manne 2510 / fiar skaða 2511 með heipt 2512 eða 2513 ofund bote 2514 sa 2515 2516 fullrette 2517 er gerir 2518 ok fiar 2519 skaða 2520 / 2521 [eptir þui 2522 sem .vi. skymsamer 2523 menn meta 2524 2525 ok ofundar bot a ofan 2526 ef 2527 vitni ero 2528 / til þat er allt 2529 fullrettes skaðe er 2530 menn virða 2531 til halfrar mærkr silfrs. 2532 En ef/ minni 2533 er 2534 þa 2535 er 2536 ofundar 2537 bot 2538 2539 eptir [þui sem 2540 .vi. 2541 skynsamir menn [940] døma 2542 þeim/ er 2543 skaðe er 2544 2545 gorr 2546 Nu dylar hann 2547 ok ero 2548 eigi 2549 vítni til syni með 2550 lyritar eiði/ En 2551 settar eiði 2552 2553 fullrettes 2554 skaða 2555 En 2556 ef [eiðar fallazt 2557 giallde slíkt sem / aðr er 2558 skílt 2559 2560

[Um Dubblan ok um veðian manna Capitulus 2561

2562 EN 2563 ef menn dubbla 2564 eða 2565 kasta 2566 teníngum um peninga 2567 se upp [941] næmt 2568 / konungs umboðs manne 2569 alt þat. sem aborðe 2570 er 2571 2572 ok 2573 hværr 2574 sæckr halfre 2575 mork.

silfrs [við/ konung 2576 2577 En 2578 ef menn 2579 veðia 2580 hafe at enggu 2581 ok se 2582 sæctar 2583 laust
[við konung 2584

[Um pundara 2585

Nv 2586 er suo 2587 tekit 2588 um allt 2589 landet at einir 2590 pundarar 2591 2592 ok 2593 [942] einar vetter 2594
2595 ok 2596 / ein 2597 met 2598 ok 2599 2600 mæle kerolld ok 2601 2602 stikkur 2603 skulu ganga vm allt landet
2604 at/ þui siðer mege prettazt 2605 [fa vitrir 2606 menn 2607 2608 hvar 2609 sem þeir kunnu fram 2610
koma/ j landeno 2611 2612 Skip pundare 2613 skal 2614 uera slíker 2615 sem hann. 2616 hefir veret aðr 2617
hann. skal 2618 / risa at 2619 holfu 2620 skippundi 2621 ok 2622 [þar til 2623 er værdr 2624 halpt annat
skippund 2625 með/ þeim hætt 2626 at 2627 .íiii. vetter ok xx. geri 2628 2629 [943] skippund 2630 þær sem 2631
[hværr þeirra 2632 stande 2633 / halfa 2634 .ix. mork 2635 ok xx. ok víi 2636 2637 2638 þa 2639 nest 2640 2641
handpundare 2642 2643 hann 2644 skal 2645 risa. at 2646 halfre/ vett 2647 ok 2648 þar til er a 2649 ma vega halft
2650 skippund 2651 2652 Smior pundare skal vera 2653 slíkr 2654 / sem iafnan 2655 er vaner 2656 at vera 2657
2658 þriggia punda smior 2659 þeirra er 2660 .íiii. mækr 2661 ok/ xx. geri 2662 hværrt 2663 [944] pund 2664 En ef
laupr er um þa 2665 skal hann 2666 standa eigi meira/ en víij. mækr tomr 2667 En 2668 mæle kerolld 2669 til
2670 grions ok 2671 2672 allz 2673 viðrlegx 2674 avax/tar 2675 Salld þat at 2676 .íi. geri 2677 skippund 2678 ok
2679 2680 skeppa su 2681 er 2682 vi. 2683 2684 geri 2685 salld. 2686 2687 holf./ skeppa 2688 2689 ok 2690 settongr
2691 skeppo 2692 [945] 2693 Onnur mæle kerolld skulu þau 2694 vera 2695 er 2696 mæla skal 2697 / við 2698 2699
hunang ok 2700 2701 dryck eða 2702 lysi 2703 eða 2704 aðra 2705 luti þui líka þar 2706 er 2707 fyrstr 2708 askr/ ok
2709 halfr askr 2710 2711 bolle 2712 ok 2713 2714 half bolle 2715 ok 2716 iusta 2717 2718 Ero 2719 .íi. iustur 2720 i 2721
half 2722 bolla 2723 2724 tveir/ half bollar i 2725 [946] bolla 2726 2727 .iiii. bollar i 2728 ask 2729 Nu 2730 skal
logmaðr hafa 2731 þerssa luti 2732 \7iv\ a 2733 frosta 2734 þingi 2735 ok 2736 skulu 2737 sysllu menn 2738 2739
gera 2740 2741 her 2742 2743 eptir 2744 en 2745 bøndr eptir þeirra 2746 / En þerss j millum liggi 2747 2748 vndir
[947] logmannz lase 2749 ok þeirra 2750 2751 er bonda fe 2752 varðueita 2753 2754 Vere 2755 / sysllu maðr 2756
skylldr 2757 2758 at skoða 2759 þetta 2760 2761 a huerium 2762 .xij. manaðom ok mæle með/ rug ok vanskafe
2763 2764 En hværr sem eit hværrt 2765 rangtt 2766 2767 i 2768 þersso 2769 þa 2770 vane þat 2771 suo/ at ecki se
2772 til þerss hæft 2773 [948] siðan ok giallde mork *silfrs. konunge* 2774 ef hann hefir 2775 rangt 2776 / eða 2777
omarkat ok væit. hann 2778 2779 2780

Noter:

1 Ea har denne bolkovverskriften:

Her hæfuer kaupa bolc meðr þui fleiru sem hanom høfer oc vm sæktir þær sem liggia viðr
innholdslisten står etter kap. 2:

i. Ef maðr a fe at manne; ij. Um lán fe ok vm dømt fe; iij. Ef maðr a manne skulld; iiij. Um dauðs manz
skulld; v. Her sæger hversu maðr skal hæimtæ skulld sina; vi. Vm sokner mæðan læiðangr er vti; vij. Um
kaup; viij. Ef menn kaupa iarðer; ix. Um skilyrði; x. Um vitnis burð; xi. Um handsalað mal; xij. Vm kyr
læigur oc abyrgsl; xiiij. Ef maðr skil ku i skulld sina; xiiij. Um handuomm; xv. Um gripa kaup; xvj. Ef menn
æigu gripi; xvij. Um lan fe; xvij. Um láns abyrgingh; xix. Um skullda hæimtingh; xx. Vm vinnu menn i
hæraðom; xxi. Um vinnu menn; xxij. Vm kaupskip i hæraðe; xxij. Um farbann landa a millum æða staða;

xxiiij. Vm vættir ok vm met.

Ed har denne bolkovverskriften:

her sægir huorso morg capitula ero j kaupæ bæiki uarom ok þeiræ.

Dernest følger de første ordene i hvert kapittel, med tilhørende kapitteloverskrift. Senere er det bare det første kapitlet som har overskrift, de andre har bare romertall, ofte med etterfølgende capitulum. I denne utgaven er disse overskriftene, uten romertall, plassert over de kapitlene de tilhører, fra og med det andre kapitlet. De første ordene i selve teksten har ofte en litt annen ordlegging enn i innledningen. Ee har denne innholdslisten:

.i. Um gripdæild. ok doma; .ij. Um vitnisburða er anð; iij. Um laga stæfnur; iiij. Vm stæfnu tima; v. Um fearsokner; vj. Vm skulda hæimtingar; vij. Nu æf maðr a fe at manne; viij. Ef oreigi a manne skuld at luka; ix. Nu er sa daudr er skuld a at giælda; x. Nu kómær sa i fylki er þu vilt sottan hafa; xi. Um þa timaer soknir skulu standa; xij. Konongr a first kaup a allu; xiiij. Vm fals æf finz i var(nengi); xiiij. Oll þau skilord er men gera i kuænna giftingum; xv. Um vitni er maðr lættr vitna; xvj. Vm kaupprof; xvij. Um læigu bu; xvij. Vm fulgu bu; xix. Um gilda ku ok abyrgð a fenað; xx. Ef maðr kaupir grip vsenan; xxi. Um fearskipti ok skipti; xxij. Um lan ok vitafe; xiiij. Nu læggr maðr manne væð; xxiiij. Vm skuldskeyting ok kaup þau er konor æigu at gera; xxv. Um værkmen; xxvj. Um sigling ok kaupmen; xxvij. Vm skiplæighur; xxviiij. Nu fara men firir land fram; xxix. Vm lan ok fulrettis skaða; xxx. Um dubl ok væðfe; xxxi. Um vair ok mælekerold.

Ef har denne innholdslisten:

Ef maðr tæcker firir aþrum aflaga huat viðr ligger. Eðr roa mæn skipi skipado eda fylla flok j garð manz; Ef maðr kræfaer man fear sins oc huossu hann ma kronu veria; Ef maðr a fe af manne sem vattar vitu eda viðrgenget er huasso sökia skal; Vm lan fe ok dæmt fe oc æigande er till viðr at taka j æindagha; Ef maðr a skulld af fatokom manne; Huossu ærfuinghi skal suara skulldum hins dauda; Ef maðr a. fe af æinlœypom manne; Sokner skulu standa þar til er læidangr er vti; Konungr eda hans vmboðs maðr a fyrst kaup a alum varninghi.

Vm handsala kaup er haldazt med lagum; Vm kaup eda vm skilord j. kuænna giftingum; Ef maðr er skyllðr at bera vitni ef hann er ner; Ef maðr sælr tuæimer monnum ein lutt; Vm læighu bu; Vm fulghu bu ok abyrglæs a þui; Vm skulltøkt bu ok læynande lastum; Vm abyrgslu a vsenan grip; Vm gripu þa er menn æigu soman j. akre ænge eda husum; Vm lanfe; Vm vedfe ok æindagha at vt skall løysa; Vm skulda hæmtingh ok vmaga kaup; Ef maðr

kaupir verk at læigu manne; Vm vinnu menn. sem torfænnir ero j. herade; Vm farteikiur; Vm forbod ok matban landa millum eda stada; Ef menn siglla eda roa a adra menn. ok vm hafrek j almenninghi; Vm skipa lan eda hæsta; Vm dubll tærninga kast eda ved fe; Vm pundara vettir mælekerolld ok stikkur.

Ga, b, c, d har denne innholdslisten:

i. Her hefr kaupabolk oc segir i fyrsta kapitola ef maðr tekr firir aðrum aflaga; ij. Um uitnis burð manna oc fear soknir; iij. Huersu maðr skal sökia fe sitt at lagum; iiij. Vm uiðr taku uið skulld; v. Ef maðr a skulld at fatokum manni; vj. Huersu erfingi skal suara skulld hins da(uða); vij. Huersu einlœypan mann skal sökia; viij. Ner sokner skolu standa; ix. Konungr a fyrst kaup a allum lutum; x. Ef maðr selr aðrum fal; xi. Um skiluisi er menn gera firir kaupum sinum (mgl. Gb, c); xij. Huersu maðr skal uitni bera vm kaup manna; xiiij. Ef maðr selr .ij. monnum eitt ueð; xiiij. Ef maðr selr ku a leigu; xv. Um handuamm a leigu fe; xvj. Ef maðr selr kuikt fe með lœynanda lost (lœyst Gd); xvij. Vm osenan grip; xvij. Um skipti manna; xix. Um lans abyrgð (albyrgð Gc); xx. Ef maðr leggr aðrum ueð huersu fara skal; xxi. Um skuldskeyting oc kaup kuenna; xxij. Ef bonde uil ei hallda kaup uið uerkman (sinn tilf. Gb, c); xxiiij. Um

felitla menn er sigla; xxiiij. Ef styri *maðr* tekr ofmarga menn a skip (sitt *tilf.* Gc); xxv. Ef menn sigla *firir* bann; xxvi. Um asigling huat uiðr liggr; xxvij. Um fullrettis skaða; xxviiij. Vm dubl (dul Gb, c); xxix. Um uagir oc mæle kerolld.

Ge, g *har denne innholdslisten:*

i. Her hæfr kaupabolk oc segir [vm gripdeildir (i fyrsta *capitulo* vm gripdæilð manna. *capitulum* primum Gg); ii. Vm skuldaferði; iij. Vm atferðir at lata bøndr virða ser skuld sina; iiij. Vm lanfe oc dömpt fe oc vitafe; v. Vm dauðra manna skuldir; vj. Vm heimstemfno oc kaupreinu; vij. Vm lagha sokner; viij. Vm stemfnor til loghmannz; ix. Vm konungs kaup; x. Vm iarða (iarðar Gg) kaup oc garða; xi. Vm fals i gulli æða sylfri; xij. Vm fals i klæðnaðe; xiiij. Vm skilorð kuenna; xiiij. Vm vitni; xv. Vm handsalað mal oll oc forkaupp; xvj. Vm leighu kyr; xvij. Vm fulghu mala (naut Gg); xviiij. Vm skulda kyr oc wamm a kvikfe; xix. Vm [grip vsenan (vsena gripi Gg; xx. Vm gripa skipti; xxi. Vm láns abyrgð; xxij. Vm væðian (væð oc væðs abyrgð Gg); xxiiij. Vm skuldsköyting; xxiiij. Vm uerka kaup bonda oc uerksmannz; xxv. Huat sighthlingar menn skolu æigha; xxvj. Vm skips skipan oc fartekiu; xxvij. Ef menn fara i forboðe landa millum; xxviiij. Vm ásighthling; xxix. Vm lán oc fullrettes skaða; xxx. Vm dubblan oc væðian; xxxi. Vm vágher. stickur. oc mælekerold (mæle Gg).

Gi *har denne bolkovverskriften:*

Her hefr hinn viii. lut bodar ok heitir þesse kaupa bolkr.

Gs *har denne bolkovverskriften:*

Her hefer þaflan hin .vij. lut bokarennar ock heitir kaupabolk.

Deretter følger innholdslisten for 28 kapitler, med arabertall etter hver overskrift:

1. Eingi skall *firir* adrum tacka; 2. Vm krafu ok alyctar vitni; 3. Vm vitæ fee; (*kapittelnummer mangler*) Vm laenn fe ok dömpt fæ ok vm ein daga; 4. (*feil for 5.*) Vm skuld at heimpta; 6. Vm fear socknner; 7. Vm sockenn einlöypingum; 8. Nær socknner skulu standa; 9. Vm konungs kaup; 10. Vm kaup fox; 11. Vm vitnisburd oc cirographum; 12. En vm vitnis burd och sectt; 13. Vm kaup fox oc handsalat mall; 14. Vm kua leigur; 15. Vm fulghu naut; 16. Vm fuluirdis kyr; 17. Vm vsenan Grip; 18. Vm Gripa skipti; 19. Vm Lanz abyrgd; 20. Vm veid; 21. Vm Skuld Skøytingh; 22. Vm vinnnu men; 23. Vm siglinngh; 24. Vm skips skipann i herrade; 25. Vm farbann Landa imillum; 26. Ef men roa eda sigla á menn; 27. Vm lann ok afang; 28. Vm pundara. vætr. ok melæ keroldt.

Gt *har denne bolkovverskriften:*

Her hefr kaupa bolk oc seger vm tectir

313 *har denne bolkovverskriften:*

Swa morg capitula ero i kaupa balckenom.

Deretter følger innholdslisten for 29 kapitler, markert med arabertall i den norrøne teksten og med romertall i den danske oversettelsen:

1. Vm tatt at engi taka skall *firir* aðrum; 2. Vm giald at kræffia; 3. Wm fiar hæimting aff manne; 4. Wm lan fe. et alt dömpt fe. et alt tett er vithni vittu; 5. Wm skuldir aff øreigha; 6. Wm skulldir æfftir daudann mann; 7. Huærsu madir skall hæimstæffnu sökia; 8. Engi skall geffua sok medan læidangir er vtti; 9. Nu skall konnonger æda hans vmbodsmadir æigha fyrsta kaup; 10. Att handsallað mall skullu halldast; 11. Wm skillord; 12. Wm tau moll er vittnað ero; 13. Wm handsalladir mall tau er rett ero; 14. Wm læighu kyr; 15. Wm fulghu bu. et abyrgdir att laghum; 16. Wm skuldtøkt bu; 17. Wm kaup wseett; 18. Wm loglægir skipti; 19. Sa skall abyrgiast lan er letter; 20. Wm væð; 21. Wm skulda hæimtingar; 22. Wm bøndir et wærk men; 23. Wm vinni men i hærade; 24. Wm skippa færming; 25. Wm forbod landa i millum; 26. Wm asigling; 27. Wm laan er lætt er; 28. Wm dubla; 29. Wm pundara et vagir.

[2](#) Her hefar upp kaupa bolkar oc greinir i fyrsta capitulo huariu sa er sakadr er firir adrum tekur Ba; Her hæfr kaupa bolkr oc er þetta attanði lutr borgha þings bokar. fyrst vm gripdæilðir Bb; Hin .vij. bolkr gula þings bokar vm kaupmanna Bc; Her hæfr kaupa bolke oc sæghir i fyrsta kapitulo. at ængi var skal firir aðrum taka Bd; Her hæfr kaupa bolkr oc sægir i fyrsta kapotulo huoriu sa er sæckr er tækr fe manz vdømt oc vtalt Be; hefuer kaupa bolker. ok sægir at ængi skal firir adrum taka Bf; Her hæfuer kaupa bolkr oc sægir er maðr tækr manz Bg; Her hæfuer up kaupa bolkr. oc hans græin Bk; Hær hæfr vpp kavpa bolkr ok er þetta (viiij) lutr borgharþings bokar ok sægir at (vm gripdæild) *det som står mellom ()*, er tilf. med *annen hånd* Bl; vm alskonar kaup .i. Ea; Siaundi lutr bokar hætir kaupa bolkr. at ængi take firir aðrum Eb; Hær hefuer up kaupæ bolkr ok sægir at eingin skal firir adrum gripæ. (*i innledningen er overskriften slik*: ef maðr nokor tækr firir adrum) Ed; siaundi lutr bokar hætir kaupa bolkr. at ængi take firir adrum Ee; Her hefer vpp kovpa bolkr Fc; Hær hæfr vp kaupa bolkr Ff; Her hefr kaupa bolkr ok segir i fyrsta kapitola ef maðr tekur firir aðrum af laga. i. (*mgl.* Gd) Gb, c, d; Capitulo .i. Ge, g; Her hæfr kaupa bolkr oc sægir i fyrstu vm atfor vlogleggha Gf; Her seghir vm grip deild Gh; Her hefr kaupabolkr ok segir vm þat ef maðr tekur Gl; Hier hefur kaupa balck og seiger j fyrstu capetulla. at einginn skall taka j fra Audrumm i mote hans villia Gmx; Her hefr hin .vij. lutt Gulapingsbokar ok heitir þessi Kaupabolkr Gn; Her hefr kaupabolkr Gp; Her hefr kaupa bolkr hinn .viiij. lutr bokarinnar Gq; Her hefr attanda lut bokarinnar oc hætir þessi kaupa bolkr. með morgum capitulis Gr; Engi skall firir odrum tacka Gs; her hefr vpp ran bolkr... ef maðr ræn... firir odrum at grip... 9; Her hæffuir vp kaupa bolkr sianda lut Frosta Tings bokar et græymir i .I. cap. at ængi skall tage firu aðrum 313; Her hæfr kaupa Bolkr. Ef maðr takkast firi 343; *mgl.* D; Ec, f; Fb, d; Ga, i, l, n, p, q, r, s, t; *lakune* Fe.

[3](#) at Bg.

[4](#) engi maðr skal Ga, b, c, d, l; enge var skal Gt; ængin 313.

[5](#) *mgl.* Ba, b, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ge, g, l, mx, p; 313.

[6](#) grifdeilldum Fc.

[7](#) hauga Bf; Eb; Fc, d; Gg; at gera Bl.

[8](#) *mgl.* Bf; Eb, d.

[9](#) iorðo Gi; *mgl.* Ba, b, c, f, g, k; D; Fb, c, d, f; Ff; Gc, e, h, mx, p, t; 313; fra firir: *mgl.* 9.

[10](#) *mgl.* Ff.

[11](#) *mgl.* Ge, l.

[12](#) *mgl.* 9.

[13](#) greiða Fd; fra skal: føre hann þat aptr Ea, c.

[14](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[15](#) bota Bl; Fb, c; Ga, b, c, d, e, g, h, i, l, p, s.

[16](#) er han tok firir fulrette Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Eb, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, l, mx, n, p, q, s, t; 313; 343; er hann tok firir Ea, c; Gh, i, r.

[17](#) loglegghum Gh.

[18](#) oc Bd, e; fra þeim: *mgl.* 9.

[19](#) .vj. Bd.

[20](#) aura Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 9; 313.

[21](#) at Bb, c, d, f, g; Ea, b; Fc; Ge, g.

[22](#) vloghleggha Bd.

[23](#) af laga af laga ok tilf. Ea; af laga en Eb; afloglega ok Ec.

[24](#) ut tilf. Gt.

- 25 með Ee.
26 mgl. Bd; Gg, s.
27 lændr maðr Ee; Ge; 9.
28 mgl. Bd, f.
29 firir tilf. Gp; 9.
30 mgl. Fb, f; Gp.
31 edr Ba, b, c, e, g, k; Eb, e, d; Ge, f, g, h, l; 9; 313; 343; otallt ok mgl. Gp.
32 mgl. Ba, b, f, k; Ea; Fb, f; 313.
33 fra aðrar: adra fiar vptech D; Ga, b, d, e, p; fear upptekt Gc; aðrar fiar upptokur Gi; aðrar. Fear upptæckiur Gn; fear upp tektir Gt.
34 mgl. Bl; fra skal: skolo þeir 9.
35 mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, mx, n, p, q, r, s, t; 9; 313.
36 aptr föra honum Bb; alt after læggia Bf.
37 er hann toc tilf. Gr.
38 mgl. Ba, d, e, k; Ea, c, d; Fd, f; Gc, f, i, l, n, p, t; 313; 343.
39 fra þo: ero þa sekir 9.
40 mgl. Gh.
41 en tilf. Ba, c, g, k; Ff; 313; ok tilf. Bf; 343.
42 hin Ba; hiner 343; mgl. Bf.
43 mgl. Fc.
44 Silfrs tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, l; Fb; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
45 ueitti Ba, c, d, f, g, h; Eb, c, d, f; Gf, g, p, r; veittu Bb; Gh; væitir Bk; Ge; 343; veiti Gmx; mgl. 313.
46 mgl. Gp.
47 þes tilf. Bf, g; Ee; Fc, d; Gi.
48 honom Ba, b, c, k, l; Fb, c, f; Ga, b, c, d, f, g, h, p, q, s; þo hinum Gf; þeim Bd; Gg, i; fra við: konungi. ok huer sa er honum veitti lid til þess ok þeim D; fra hinna: <...>n huerr þeirra er honom veitir lid at er. sekr .mork. silfrs. vid konung ok 9.
49 sit Bf; er atte Bk; Ee; 313; er fe a D; mgl. Ba.
50 laga Ba, c, d, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, h, l, mx, n, r, t; 9; 343.
51 sem han er madr til tilf. 343.
52 rua Bb, l; fara Ff.
53 með tilf. Ea, f; Ff.
54 mgl. Ed.
55 illuirkia tilf. Ed.
56 manna Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb; Ga, b, c, d, f, g, h, mx, n, r, s, t; 313; 343; mgl. Ff.
57 bondæ tilf. Ed; hans tilf. 9.
58 manz tilf. Be.
59 at Bg; Eb.
60 bærst hann D; bera bonda Ee; gera honum Ed.
61 oflidi Ba, k; 313; ofrefli Gp.
62 hans (vpp tilf. Gmx) Ba, b, k; D; Ea, b, c, e; Gc, mx, t; 313; firir bonda Bf; fra hus: up hus bonda Bg; fra ok briota: mgl. Gn.
63 bonda Ba, k; Ed, f; Gi; 313; fra fe: fong hans ok fe Fc, d; fra ok bera: mgl. D; Ea, b, c; Gg.

64 þa er þat Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ff; Ga, b, c, e, g, h, i, n, p, q, t; 313; 343; þætt er Bd, l.

65 En tilf. Bc, f, g; Eb, e; ok tilf. Ff; nema tilf. Gt.

66 þæiræ sem Bf; mgl. Bb, l.

67 mgl. Bf; Ea, c, d; Gn; 343.

68 þa tilf. 9; 343.

69 bere Bf; þa færi han Gn.

70 mgl. Fc; fra aptr: fe aftar bonda alt (mgl. c, f) þet Ba, b, c, d, e, f, k, l; þet alt aftr Bg; aptr þat Ea, c; Ga, b, c, d, n, t; fe bonda alt aptr þat Eb, e, f; ef hann uill æi aptr føræ Ed (*marginalhånden har tilf. det samme som i Ea*); aptr alt fe bonda þat Ge; aptr fe bonda alt þat Gf, i, h, l, p, q, r, s; aptr bonda fe allt þat Gg.

71 mgl. Ec.

72 han tok Gn.

73 firir honum tilf. Ff.

74 mgl. 9.

75 fra .x.: mork Gh, t.

76 mgl. Eb; Gh.

77 en Bc; Eb, d, f; 343.

78 fullrettessdome Ed.

79 mgl. Ec.

80 fra ok giallde: hafa firir Ba, k; Ff; ok bœti firir Ee; firir Gg; fra er: er feet atte 313; mgl. Bd.

81 .vi. Ea, b, c, e.

82 fra .xij.: þui sem .xij. menn dœma Gd; xij. Gi; þui sem .vj. skynsamir men mæta Gn; fra eptir: .xij. manna dom Ff.

83 oc gelde konunge .x. markar tilf. over linjen med en hånd fra 1400-tallet Ba; loglega til nefndum tilf. 343.

84 uere Gt.

85 þeir tilf. Ba, d, k; med allu tilf. Bc, g; aller tilf. Eb.

86 vtlægðr Bb; vtlæger Eb, e; Gt; 313; vtlægir Fb, c, d, f; Gd, e, f, h, i, l, n, p, q, s; vtlegder 343.

87 en konungr a fe þeirra tilf. D; alla tilf. Gi.

88 Her segir ef maðr uer skuld firir adrum Ba; Huærso maðr skal skuld sina vithna loglega. Bc; Ef maðr kræfr fear en hin kuez loket hafa vm vitnis burði þær vm. Bd; Ef maðr a fe at manne oc kræfr. Be; Ef maðr kræfuer skuldr Bf; Huærso maðr skal sku(l)d søkia Bg; At væria skuld sina Bl; Vm doma oc uitnis burðe Eb; Vm uitnisburða manna huorso Ed; Vm gagn ok vitni. Fc; Ef maðr verr krafv. Fd; Vm fiarkrafu Ff; Vm vitnis burð manna oc fear soknir. ij. (mgl. Gd) Ga, b, c, d; Capitulo .ij. Ge, g; Ef maðr kræfr man fear sins. oc en hin kuez loket hafa Gf; vm fiarkrofv i heraði Gi; Vm þat ef maðr verr kravfv firir manni Gl; Ef madur krefur mann fiar Og wmm votta till fiar Gmx; Vm vatta stefnu ok vitnisburð Gn; Vm krofv Gp; Um krofur Gr; Wm krafu oc alyktar vitni Gs; vm krofur ok vitnisburd 9; Vm giald att kræffia 313; Vm fiar krafu oc vm vitnisburd 343; mgl. Bb; D; Ef; Fb; Gq, t; ikke nytt kap. Ea, c, e.

89 her har Bl; Ee; Fb, d; Ga, b, c, d, e, g, n, t; 9; 343 avsnittet “Eptir gognum — at samkundum”, som tilhører starten på kap. 4 i Tingfarebolken, hvor variantene er ført.

90 En Bc; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, n, p, t; 9; mgl. Ba, b, e, g, k; Ff; Gh, i, l; 313.

91 mgl. Gt.

92 af manne Ee; fra Nv: Krefr maðr manna fiar 343.

- 93 skulðar sinnar Gg; *fra* ef: krefr maðr annan Gi.
- 94 sins *tilf.* Bc, e, g; Ea, b, c, d, e; Fb; vardat *tilf.* Ef.
- 95 madr Be; Ea, b, c; Ga, b, c, d, f, t; *tilf. over linjen* 343.
- 96 krofu sina veria Ea, c, d; Gn; krafu ueria Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Eb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, mx, p, q, r, s, t; 9; krofu veriazst Fb; Gi; ueria Ff; kræffia væria 313.
- 97 hin kuadz Ba; han kuoz Bf; han kuæst Bk; Ff; 313; hann kuozst Ed, e, f; han kuæðazt Fb; segiazst Fd; hann leuez 9.
- 98 golldet Ea, c, e; Gh, e, l, n; 9 (*som bare har g, resten er borte*); 343.
- 99 i hond Ea; *mgl.* Ee; Ge, n, t; *fra* oðrum: *mgl.* Ga, b, c, d, g, s.
- 100 nefni Ba, b, c, d, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Fb, c, f; Gf, g, h, mx, n, q, r; 313; nefna Be; Ea, c; Fd; Ga, b, c, d, e, i, l, p, s, t; 343.
- 101 *mgl.* Ga, b, c, d.
- 102 hia Ee; Ge; 9.
- 103 *fra* þa: *mgl.* Be.
- 104 staddr *tilf.* Bf.
- 105 bædi D; *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, f, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
- 106 stadder Eb, f.
- 107 *fra* ok: *mgl.* Bf; Ge; 9.
- 108 Nu (En Bd, f; Gf, mx; *mgl.* Ed) ef vattar ero Bb, c, d, e, f, g, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c; Ga, b, c, d, e, g, i, mx, n, p, q, r, s, t; 9; 343.
- 109 uttan Ed.
- 110 etla Ec; skapa Ee; Ga, b, c, d, e, g, n, t.
- 111 *mgl.* Gf.
- 112 *mgl.* Bk, l; Fb, f; *fra* leiðar: stæmfnu eptir læidr længd. Bf; fimtar stæffnu 313.
- 113 vitnisburðar *tilf.* D; at bera tat *tilf.* 343.
- 114 þeir Be, f.
- 115 *fra* En: Nu ero vattar D.
- 116 *fra* leiðar: *mgl.* Ea, d.
- 117 stefnur D.
- 118 till *tilf.* Bl; Ea, b, c, e; Fd; Ga, b, c, d, l, n, t.
- 119 at þeir kome (koma 343) þar (till Bl; Fb; Gr) oc (*mgl.* Gf, l) bere (bera 343) Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; 9; 313; 343; till at bera Bd.
- 120 *mgl.* Bl; Ea; Fb; 343; *fra* slikt: skilrikt vitni Gd, l; slikt Ge; vitne vm slikt 9.
- 121 þau Ec.
- 122 er *tilf.* D; Eb; Gc.
- 123 varo i hia Bf; i hia varo Ee.
- 124 stund oc stað *tilf.* Be.
- 125 *mgl.* Gn.
- 126 *mgl.* Fd; *fra* Nu: *mgl.* Gr.
- 127 at þer uaro þeir Ba; Gd, f, h, n, p, s; 343; at þar uaro Ga, b, c; *mgl.* Be.
- 128 uiðr Ba, k, l; Gh, p, s; i hia Bf, g; 343; þar uiðr Ed; Fb, f; 313; hia þui Ee; þui i hia Fc, d; uit ner Ga, b, c, d, f; við þa Gg; þui hia 9; *mgl.* Be.
- 129 en Gg; er Gp, s; *fra* Nu: þa er Ge.

[130](#) þæir luku Ec.

[131](#) skuld þa Ba, f; skullð þæiri allre Bb, c, d, e, k; D; 9; skuld þa alla Bg; skuld þessa Bl; þeirri skulld allre Ea, b, c, d, e, f; Gt; þeirri allre skulld Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, p, q, r, s; allre skuld þeire Gmx; skuldir ta 313; skuld tessa alla 343.

[132](#) mgl. 9.

[133](#) fra ser: oc af hendi ser Ba, b, k; af hendi ser Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s; 313.

[134](#) alla. oc tilf. Ba; 313; oc tilf. Be; Ga, b, d, i, l, n, s; allre tilf. Ff.

[135](#) honð Bb, c, d, e, f, g, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, l, mx, n, q, r, s, t; 343.

[136](#) fra i: er han Ff.

[137](#) hafa tilf. Bl; Ee; Fb; haf tilf. 343.

[138](#) við atte at taka Gq.

[139](#) mgl. Bl.

[140](#) mgl. Ga, b, c, d, e, q.

[141](#) fra loglegom: loglegr vmbodsmadr 343.

[142](#) retter ok tilf. Ff.

[143](#) fra en: er sa Bl.

[144](#) vmbodes madr tilf. Ba, b, c, e, k; Ee; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, l; 313; 343.

[145](#) at Fb; ef Ff; mgl. 343.

[146](#) mgl. Bf; Ed; Gn.

[147](#) hefir Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[148](#) manna uitni Ba; Ea, c, d, e; Ff; Ga, b, c, d, e, f, i, l, n; 313; skilrik vitni Bg; vatta Bl; Fb; Gt; 343; vitni D; logleg vatta Fd; logleg vitni Gh, p, q, r, s.

[149](#) til tilf. Eb.

[150](#) mgl. D; fra en sa: mgl. Bd; Ge, f, i, mx.

[151](#) mgl. Bb, l.

[152](#) retta Ba, l; Gh; mgl. Bf; Eb.

[153](#) vardat Ef.

[154](#) þa tilf. Ba, c, d, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Ge, f, l, n, q; 313; 343; fra varða: skulld. þa Gi.

[155](#) hæita Be; Eb; ok hætir þat Bf; er Ea; hætir Ec, d, e, f; 313.

[156](#) ok tilf. Ff; Ge, h; 343.

[157](#) engi Ba, e, f; oc æicki Bb, c, g, k; æigi Bd; æccki Bl; oc engi Eb; ok ecki Ee; æicki 313.

[158](#) anduighi Ff.

[159](#) ganga eða tilf. Gf.

[160](#) ganda Bf; ganga Ef.

[161](#) En ef þeir *ero* æigi komner (*fra* ero: koma eigi Ge, g; villiu eigi komma vitni at bera 343). þa er hann sæckr at krafu þeirri (*fra* at: mgl. 343) halfum aðrum (*mgl.* 343) öyri silfrs (*oc* sua tilf. Ge; *oc* sua skall tilf. Gg) firir krafu hueria tilf. Fb; Ga, d, e, g; 343; En tilf. Gf, mx; *heretter er det nytt kapittel uten overskrift i Fb; heretter er det nytt kapittel med følgende overskrift i 343: Vm vitnesbørd huer vitni mego bera með manna.*

[162](#) æda Bf, l; Fb; Ga, b, c, d, n, s, t; 343.

[163](#) mgl. Ba, b, f, k, l; D; Ea, c, d, f; Fb; Ge, g, h, l, p, r; 313; 343.

[164](#) lofuast Bf; skulu Ea, c, f; Gn.

[165](#) vitni at bera Bf.

[166](#) mannum Ea, c; Ga, b, c, d; *fra* með: *mgl.* Fb; Gi.
[167](#) baðr Ef; baðir Gc; *fra* þeir: badom se Bc, d, e, g; Gd, l, mx, s.
[168](#) iamnanir Gp.
[169](#) *yngre hând tilf. i margen i* Gf, *trolig hentet fra Jónsbók*: þessir menn meigu ei vitni bera, sakadr þiofr, meinsæris maðr, eigi yngri end .xv. vetra. fiormeningr ad frensemi oc meigdum, Nema þeir se bodum jamskylder.
[170](#) þer Ff.
[171](#) men Ba, k; *med* Bf; Ea, b, e, f; Ga, b, c, d, f, h, s; men vid Gn; *mgl.* Bl.
[172](#) *mgl.* Bl; Gi, l, mx, t.
[173](#) æið Ge; *fra mannz*: *mgl.* Fb, d.
[174](#) ef sa er Be; Fd; Ge, l, mx, s.
[175](#) framvattr Ba, k; frumuagsta Ee; fram vattar 313.
[176](#) at *tilf.* Gf.
[177](#) hia Ee; fyr Fb.
[178](#) tak *tilf.* Ff.
[179](#) hinn Fd; *fra* er: ef sa er 9; *fra ok*: Ef sa er 343; *mgl.* Gi.
[180](#) annar *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, n, p, q, r, s, t; 313; 343; annar sa *tilf.* Gi.
[181](#) *fra* er sa: *mgl.* Ff.
[182](#) hafi Gd, p, s; 313.
[183](#) þeir Ee.
[184](#) *mgl.* Gn, t.
[185](#) þeira Gf, mx, s.
[186](#) ord Ba, k; 313; *mgl.* Gi; *fra ok* er sa eigi: *mgl.* Bd, f.
[187](#) skal Bd; Gf, mx.
[188](#) *mgl.* Ec; Gn, t.
[189](#) oc Bd.
[190](#) þeir *tilf.* Ff.
[191](#) þeir hafa baðr Ba, k; 313; allir Bb; aller hafe Bc, d, g, l; þærir (*mgl.* Eb, d, e, f; Ge, f, g, q, r) hafe (hæfði Ec; hafua Ef) aller (aðr Gg) Be; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; bader hua Bf.
[192](#) nær Bl; Fb; ihia 343; *mgl.* D.
[193](#) *fra* við: hœyrt Ed; hia uerit Ee.
[194](#) at Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Eb, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, h, i, l, mx, p, r; 313; 343.
[195](#) *yngre hând tilf. i margen i* Gf: fedgar þueir ædr brædur þuir ero sem ein *madr* i hueriu vitni nema þuir menn nefni þa til vtan þeir sie stadder vid deild *manna* æda viga ferlj.
[196](#) firir Ga, b, c, d; *fra* koma: skolu til koma Gn.
[197](#) *mgl.* Ba, f, k, l; D; Gt; 313.
[198](#) oc Be, g; Eb; 9; *mgl.* Ba, b, c, k; D; Gh, p, t.
[199](#) *mgl.* Gmx.
[200](#) þat *tilf.* Gd, l, p.
[201](#) *mgl.* Eb.
[202](#) þo *tilf.* Ba, e, l; Ea, c, e, f; Fb; Gp.
[203](#) framar Ee; *mgl.* 9.

[204](#) *mgl.* Bd; Ge.

[205](#) þer sem Ba, b, d, e, f, k; D; Ea, d, e, f; Ga, b, d, e, f, g, s, t; 313; 343; sem Eb, c; Gc, h, i, l, n, p, q, r.

[206](#) madr 343.

[207](#) kaupaz uiðr Ba, b, e, k; Ed, e; Ff; Gh, l, mx, s; kaupazt saman Ea.

[208](#) giældæ Bf; Eb, f; renna Gi; *mgl.* Ed; Gr.

[209](#) talat Fb; 9.

[210](#) ok Gi, q.

[211](#) vantalat Fb; 9.

[212](#) til þess Bl; Fb, f.

[213](#) *mgl.* Gmx.

[214](#) hua Bf; Ef; Gi; *fra* þeir: men hua Gn.

[215](#) rettri D.

[216](#) vidtaulur 9.

[217](#) saman Gi; *fra* þar: til rettar taulu Ff.

[218](#) huarr (huær 313) vid annan *tilf.* 9; 313; *her skyter Ee inn kap. 9, 10 og 11 av Tingfarebolken, der disse kapitlene mangler; her begynner Fe igjen, etter å ha skutt inn kap. 9, 10 og 11 av Tingfarebolken, der disse kapitlene også står; her slutter 9, men legger til to linjer av kap. 9 av Tingfarebolken.*

[219](#) Her segir vm fiar heimtingh manna millum Ba; Huærso madr skal fe sit logsøkia Bc; Huærso madr skall loghleggha sökia fe sitt Bd; Her sæghir vm sokn ef maðr a fe at manne Be; Ef madr a fe at manne þet sem vattar vita Bf; Vm skulda haimtingar Bg; Vm fiar haimtting Bk; At sökia skuld sina Bl; Ef maðr a fe at manne .i. Ea; Vm laga stæfnur Eb; Vm skyldir huersu sökia skal Ec; Huerso madr skall sökia fe sitt Ed; Vm vitta fe Fc; Um viðr gengna skulld Fd; Huersu maðr skal sökia fe sitt at lagum. iij. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; *Capitulo* .iij. Ge, g; Her sægir huersu maðr skall loghleggha sökia fe sitt þæt er vattar vitu Gf; Vm skulda hempting Gh; Vm fiar soknir i heraðe Gi; Ef maðr a fe at manni þat er vatar Gl; Vm sokner till skulldar ok vmm Skullda stefnur. *Capitulus* 3 Gmx; Vm atfarar þing ok sektir Gn; Ef maðr a fe at manne Gp; Um vitta fe Gq, s; Vm fiar haimting aff manne 313; Vm fiar soknn 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, e, f; Gr, t.

[220](#) En þat er þui nest Bf; Ef; Nu er þui næst Bl; Nv er þat þvi nest Ea, b, c, d, e; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; 343.

[221](#) en Bf; *mgl.* Ba, c, g, k; Ee; Fe; Ga, b, c, d, e, n, s; 313.

[222](#) *mgl.* Ff.

[223](#) skulld Gh.

[224](#) at heimta *tilf.* Fb.

[225](#) af Ba, f, k; 313.

[226](#) þa Gh.

[227](#) ok Bf; Ed, f; Gt.

[228](#) gengin Gh.

[229](#) skulldir 313; fe 343.

[230](#) atte Ed; Gf, h.

[231](#) *fra* a: atte Ff.

[232](#) at manne *tilf.* Fb; þa skal hann *tilf.* Gc.

[233](#) fiar sins Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, d, e, f, g, h, mx, n, p, q, r, s, t; 313; fiar þess Gl.

[234](#) *mgl.* Bl; Fb; *fra* vatta: .ij. manna vitni Ea; vattom .ij. Ee; Fe.

[235](#) huart 343.
[236](#) *mgl.* Ef; 313.
[237](#) han Bd, k, l; D; Fe; Gi, n, p.
[238](#) *mgl.* Gmx.
[239](#) skuld Ea.
[240](#) gera Eb, f; Fb, e, f; Gg, h, i, l, p, q.
[241](#) *mgl.* Fd, f.
[242](#) til *tilf.* Ba, c, d, e, k, l; Ec, e; Fb, e; Ga, b, c, f, g, i, mx, n, r, s, t; 313; 343.
[243](#) til *tilf.* Fd; til (*mgl.* 343) at lukæ *tilf.* Ff; 343.
[244](#) oc Gh.
[245](#) loket Bd, e; Ff; Gf, h, l, n; 343.
[246](#) a Bb; Ef; i Bg; Eb; þa a Ed.
[247](#) *fra* En: *mgl.* Gmx.
[248](#) kræfiande Gf.
[249](#) krefia þings Gh.
[250](#) *mgl.* Ba, b, k; Fd, e; Gp; 313; *fra* þar: *mgl.* Bf; Ed, e.
[251](#) fiar sins Ga, b, d.
[252](#) uattar Ba, d, f, k, l; Ea, c; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313.
[253](#) uitu Ba, b, c, d, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Gmx; 313; vita Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, r, s, t; *fra* sem: med vatta .ij. Bl; Fb; 343.
[254](#) þa Bd; Ge; Oc Bg.
[255](#) at Ba, d, g, k; er Ef.
[256](#) greidi Ba, d, e, f, g, k; græðir Ea, b, c, d, e, f; Fc; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[257](#) i þa stæmfnu Bf; þat Fc.
[258](#) loglegr *tilf.* Bc, e, g; 343.
[259](#) manne Ed.
[260](#) *mgl.* Ed; Gl, mx.
[261](#) þess *tilf.* Bb; Ea, c; Fb, e, f; Ga, b, c, d, h, i, l, n, s, t; 343.
[262](#) halftt 313.
[263](#) þa skulð *tilf.* Fb, e.
[264](#) for falla Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, f, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313; *mgl.* Gg.
[265](#) *mgl.* Gg.
[266](#) En ef þa verðr æighi græit þa gere fimtar stæfnu till at luka *tilf.* Be, *fra* eða: *mgl.* Fe; Ge.
[267](#) þar Fe; Ge, g.
[268](#) er Ba, e, k; Gp; 313.
[269](#) loket Ee; Gi, p; greint Gh; *mgl.* Fd.
[270](#) setia bod firir dyr hans ok stefna þingh. ok *tilf.* Ba, k; 313.
[271](#) men a þingi Bl; Fb, f; 343; menn D; Ea, c; Fe; Gc, i, mx, n, t; menn af þingi Gh, p.
[272](#) *mgl.* Ef.
[273](#) þarf Bd; Ge, f, i, mx, r, s; vill Ea, c; Ga, b, c, d, q, t.
[274](#) ok far Fe; oc fara Gh; at hafa Ge; at fare Gt.
[275](#) heimilis Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, h, g, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313.
[276](#) hins Ed; hans Gh; *mgl.* 343; *fra* huss: hans Bl; Fb.

[277](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, l, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, g, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313.
[278](#) luka Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Eb, d; Fb, f; Gh, i, p, q; 313; græiða Ea; *fra* honom: skuld a at luka 343.
[279](#) teim 343; *mgl.* Ff.
[280](#) *mgl.* Bf; Ea, c; Ge.
[281](#) at Bc.
[282](#) at Gt.
[283](#) *mgl.* Gl.
[284](#) *fra* oc: *mgl.* Gf; Gmx; *fra* eftir: *mgl.* Bd.
[285](#) þes þrioska Bf; *fra* af: *mgl.* 343; *fra* ok: Sa skall hua .ij. aura sylfrs at harda fange er sotte Fe.
[286](#) *nytt kap.* Fb; þa skal sa hafa .ij. aura silfrs at harða fange en atte *tilf.* Ge.
[287](#) *mgl.* Ee.
[288](#) *mgl.* Gh.
[289](#) skylðr Fb, c, d, e; 343; skyllðir Ga, b, c, d, g, h, l, n, p, s; 313.
[290](#) at fara Bd, e; Gf, mx; farar Ea, c; Fc; heimstemfnu Ed; til at fara þessa ferð Ga, b, c, d; til þeirar ferðar Ge, g; til at fara Gl, s; til þessara *ferdar* D; Gh, p, q; til þessarrar farar Gn; til at fara með honum Gi.
[291](#) innæn þingar *tilf.* Bf; Ed; innan þeirar þing ar *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, d, h, n, r, s, t; innan þinga *tilf.* Ee; af þingi *tilf.* Ge, f, g; 343.
[292](#) huar *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; er huar *tilf.* Bf; *hverr tilf.* Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, s, t; 313.
[293](#) mork Bd.
[294](#) *mgl.* Gh.
[295](#) konunge Bc, g; *mgl.* Bd, e; D; Ge, f, mx.
[296](#) fær D; Fb, e, f; 343; Gmx; *fra* hværr: er eigi fer Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, p, q, s, t; 313; er eigi fer ok er han nefndr Gn; *fra* Nu: *mgl.* Gr.
[297](#) Nu er umbodsmadr konungs Fe.
[298](#) skyldugar Ba, f, g, l; Ea, c.
[299](#) firir Ba, d; Ee; til firir D; *mgl.* Bg; Ea, c; Gmx, t.
[300](#) þessarrar ferðar Gp.
[301](#) bonðom *tilf.* Ba, d, k; firir bonðom *tilf.* Fc, d; Gf, Gmx; 313.
[302](#) aðlæzt Fb, e, f; afla 343.
[303](#) hann *tilf.* Bc, g.
[304](#) i Bc, g.
[305](#) *mgl.* Ef; *fra* halfa: .ij. aura Gs (*med bemerkning i margen om at andre håndskrifter har halfa mork*).
[306](#) *mgl.* Eb.
[307](#) *mgl.* Ee; Fe, f; Gi; *overstrøket* Fd.
[308](#) oc .ij. aura þeim at harða fange er sotte *tilf.* Ga, b (*tilf. over linjen med samtidig kursivhånd*), d, q, s.
[309](#) fær eigi Gh; *mgl.* Gf.
[310](#) til *tilf.* Ee.
[311](#) nider *tilf.* 313.
[312](#) rett Bl; Ed, f; Fb.
[313](#) konunge til handa Fd.
[314](#) *fra* þa: og fællir hann nidr ret konungs. þa giælda hann þa halfua mork Bf; *fra* sækt: með þui mote (*mgl.* Gb, c, g, h, i, t) sekt konungs Ga, b, c, d, e, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; *fra* með: niðr Bk; Ee, f; i þui Eb; af

pui Fe; *mgl.* Ea, c, d; Fd; 313; *fra* En ef: *mgl.* Ba, d, e; Gf, mx.

315 *mgl.* Bf.

316 annat huart *tilf.* Fb; ta fare æfftir fyrri skillorðe *tilf.* 313.

317 *mgl.* Bb, c, d, e, g; Ea, c, d, e; Fe, f; Ga, c, d, f, h, i, l, mx, n, s, t.

318 eða Bd, f, k; D; Ed, e, f; Fb; Gt.

319 mæð *tilf.* Fb.

320 falla Bc, d, e, f, g, l; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, l, n, s, t; ero Ff.

321 *mgl.* Bl; Ed; Fb.

322 ogilldir ok utlæger Bb; Ea,e; Gr; vhaelger ok utlæger Bc; f; Eb, d, f; Fb; Ge, g, p, q; vgilldir ok vhaellgir Ec; Ga, b, c, d, t; vhaelghir Gh; vgilldir Gn; vtlægdr och vhelgar 343.

323 þeir *tilf.* Fb, f.

324 þær Eb.

325 þær *tilf.* Bc.

326 þær Bf, g; *mgl.* Ba, k.

327 fara Bc, g; Eb.

328 *fra* til: *mgl.* Fe.

329 gøyma Fe; *fra* með: *mgl.* 313.

330 falla Ba, b, c, f; 343; fælli Bl.

331 aller Ee.

332 skall sa væri Gmx.

333 huær *tilf.* Eb; Gd, e.

334 *mgl.* Eb; Gh, n; *fra* viii.: x. morkum (*silfrs tilf.* Gf) Fe; Gf.

335 konungi D; *mgl.* Bd, e, f; Ff; Gg, n, r.

336 er Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

337 fe Ed.

338 a Bg.

339 luka Ba, d, e, k; Ff; 313.

340 oc Bd.

341 annar Bg, l.

342 .xij. aura *silfrs* við konung Fe; .vj. aurum *silfrs* Ge; 343.

343 við konung Bd, f; 343; *mgl.* Ba, b, c, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, mx, n, p, q, r, s, t; 313; *fra* annarra: hans fylgiann mork .*silfrs*. D.

344 Her segir vm lana fe oc alt dōmt fe oc alt þat er uitni vitu. Ba; Ef maðr kōmr æigi til at taka skuld sina Bc; Ef sa kōmr æighi er hæimta eða hin er luka a. Bd; Vm lanfe oc dōmt fe oc allt þat er vattar vitu. Be; Er maðr skal skuld taka, Bg; Vm lan fe oc allt dōmt fe Bk; Vm lan fe ok vm (*fra* ok: *mgl.* Eb) dōmt fe .ij. (*mgl.* Eb) Ea, b; Vm lan fe Ec; Fc; Ef eighande uill eigi taka skulld si(na) Ed; Vm lan fe oc alt dōmt fe oc vm þat fe er æigi vitu vitni Ff; Vm uiðr taku uiðr skulld. .iiij. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; *Capitulo* .iiij. Ge, g; Her sægir vm sokn a vita fe allu. oc huersu synia skal Gf; Vm lan fee Gh; Vm vita fe Gi; Um lan fe ok dōmt fe ok allt þat fe Gl (*som deretter har en lakune, og så bylovens tekst*); Enn ef madur bydur skulld af hende. Oc er sa ecki sem vid skall taka. 4 Gmx; Vm lanfe ok dōmt fe ok sectir Gn; Vm lanfe ok dōmt fe Gp, r; 343; Vm dōmt fe Gq; Vm laen fe, och dōmpt fe ok vm eindaga Gs; Vm lan fe et alt dōmt fe et allt tett er witni vittu 313; *mgl.* Bb, f, l; D; Ee, f; Fb, d, e; Gt.

345 En er þet (y.h.) Ba; En er Bb.
346 þat tilf. Ed.
347 lannt Gmx.
348 eða Bf; Ed, e.
349 alt tilf. Ba, b, k, l; Eb; Gh; 313.
350 fra ok: mgl. Fc.
351 mgl. Fe; Gt.
352 fra ok: ok þat fe Bb; þat fe Ee; allt þat Gmx; mgl. Ba, f, k; Ed, f; 313.
353 vitni Bb, c, f, g; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Gb, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t.
354 veit Bb, c, g; D; Ec, e; Gb, c, e, f, g, h, i, mx, n, q, r, s, t; vita Bf; niota Ef.
355 ok Bc, g; Gt; Eb.
356 viðr genget er. Ef tilf. Fd.
357 niota Ef.
358 skal Gi, q; fra sa: viðr genget er Be; Gt; fra luka: skuld a at luka Ba, k; skulldir att luka 313.
359 þat tilf. Gp.
360 luka Ea, c; Fb.
361 melt Ba, b, f, k; Gb, c, t; 313; 343; skilt Bc; fra þa: mgl. Gmx.
362 En tilf. Be, l; Fb; 343; Sua ok tilf. Gi.
363 mgl. Fd, f.
364 uitni Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313.
365 væit Bb, c, e, f, g, k; D; Ea, c, d, e, f; Gb, c, e, f, g, h, i, mx, n, q, r, s, t; 313.
366 ok Bf, l; Eb; Gh; æða Ge.
367 uar Ga, b, c, d, n, t; fra at: at eindagat var Ec; ok æindagat er Ee, f; mgl. Ea, d.
368 þui at tilf. Fe.
369 fra skalt: skulu Eb; skal hann Ee; skulu menn Fb; skal Ff; Gn; skal en Gh.
370 mgl. Bb; Ff; 313.
371 vitna Bd; Ga, b, c, d, e, f, g, i, p, s.
372 þinna D; sinna Eb, e; Fb; mgl. Ea, c, f; Ff; fra skalt: skulu þeir niota uitna (vatta 313) sinna Ba, l; 313; skal sua niota vatta sinnæ Bf; fra vatta: vatta sinna Gh; uitna Gt; mgl. Gn.
373 mgl. Bc, f; Ee; Gr.
374 nu Eb; hann Ee; Fb, f.
375 hæfðir Ed, f; Ga, b, c, d, g, s; hafde Ee; haur Gr.
376 þeim Gb (en samtíðig kursivhånd har tilf. honom over linjen), c; mgl. Fe; Gg, n; fra sem: oc hinum er Ff; fra þu: honum være Bf.
377 fra honom: þæim Ea, c; Gt.
378 mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t, 313.
379 sa tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313.
380 stæmft var oc tilf. Gh.
381 fet Fb, e; skulld Gq.
382 atte at Ea, c; Gn; a at Fb, e; skal Fd; Gt.
383 fra fe: taka skal Bg; fra skyldi: skildi haur Fe; fra skyldi sa: skal sa koma er fe skal luka. En ef han kemmr æigi 343.
384 sa Ba, b, c, d, e, f, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ge, f, g, h, mx, n, t.

385 en Ba, b, c, d, e, f, g, k, l.
386 giælldæ Ed; luka Fb; 343; greiða Fc, e.
387 a Bb; Fb; skuldi Ef; *fra* reiða: gialdæ skuldi Bf; ræiða skyllði Bl; fe *skal* reiða Gh.
388 sa *tilf.* Bd; Ge; *hann tilf.* Be; Eb; hin *tilf.* Bl; Fb.
389 *mgl.* 343.
390 eiganda Ba, b, c, g, k; D; Eb; Gh, p; eiganda j eindaga Bf; Ed, e, f; æigande Ff; *fra* fe: bioða fæiganda 313.
391 oc spyria *tilf.* Ba, d, e, k; 313; ok vita (uitna Gb) *tilf.* Ea, c, e; Fb; Ga, b, c, d, t; er greiða a oc *tilf.* Ge.
392 er Ba; Gf, p; at Fb; Ga, c, d; en Gn.
393 nokot Gt.
394 se Bd; Ea, b, c; D; Fb; Ga, c, d, q, r, s.
395 *mgl.* Bf; Ea, b, c, e; Ff.
396 at Gd, q, s; en Ge, g; komin. at Gi.
397 fe *tilf.* Ge.
398 se Ba, c, d, e, f, g, k; Ea, b, c, e; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t.
399 *fra* vm: vmbod er fenget Bf; Ed, f; *fra* er: se bode 313.
400 *mgl.* Gc.
401 *mgl.* Gf.
402 *fra* þui: *mgl.* Bd; Ea, c; Gc, f, i, mx, n, t; *fra* við: at uid fe þi skilddi taka Fe; At taka með þui fe 343; *fra* með: *mgl.* Gp.
403 ok ef sa er till *tilf.* Bd.
404 han *tilf.* Be; Gr.
405 þeim Ba, c, d, e, g, k; D; Fe, f; Ge, f, g, h, i, mx, p, r; 313; þeim fe Gd, b, s; *fra* þa: þa skal þeim fe Ga, b; ok þeim skal fe Gc, t.
406 fa Bc, g; Fe; Gp; *fra* þa: oc (*mgl.* Eb, d, e) þæim skal fe (þa Eb, d, e) i hendr (hond Ec, e) setia (fa Eb; selia Ec, d,e) Ea, b, c, d, e; skal j. selia Ef.
407 *mgl.* Ef.
408 eigi Fc.
409 *fra* engi: sa er ængi Bd.
410 þar sa *tilf.* Ba, c, e, k; Gmx; Fb; 313; 343; til *tilf.* Bc, g; Eb, d; sa þar komen *tilf.* Ea, c, e; þar *tilf.* Fc, d; sa *tilf.* Ge, f, q, s; sa þar komin er taka a *tilf.* Gn; sa til *tilf.* Gs.
411 *mgl.* Bf, l; D; Ef.
412 þeim j honð selia ok *tilf.* Ed.
413 *fra* skal: sæghi hann Bg.
414 af Bd, e, l; Ff; Ga, b, c, d, e, g, h, n, s, t; 343; *fra* segia: af sægia Ee.
415 sina Bd, e; Eb, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, n, s, t; 343; *fra* segia: sælia or sinni Gf.
416 albyrgð Gc.
417 *mgl.* Ef.
418 fe *tilf.* Be; feet *tilf.* Fe.
419 *fra* sa: sialfr Ee.
420 at lane *tilf.* D.
421 *mgl.* Ed, f.
422 albyrgizt Gc.

423 sa *tilf.* Gg.
424 at Bf; Eb; Gt; firir Ed, e; Gg.
425 *mgl.* D; *fra* við: sem sitt fe Gi.
426 einum *mgl. tilf.* Bb, d, f, h; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, e, f; Gc, e, f, h, i, k, l, m, p, s; æins *tilf.* Ee.
427 þar till Bl.
428 hinn Gi.
429 til 343; *mgl.* Ff; *fra* kómr: hæimtír Ea, c; Ga, b, c, d, i, n, t; kómr aftr Ef; Fe.
430 hann *tilf.* Ed, e; sa *tilf.* Gp.
431 han 343.
432 hendir Ea; Ff; 313.
433 eda fa *tilf.* Gmx.
434 fa Ba, d, k; Gf; 313; *heretter nytt kap i* Ee; Fb.
435 æda i hendir fa *tilf.* 343.
436 ef maðr a Gi.
437 af Bb, f, k; Ed; 313; med Ff; at heimta af 343.
438 svá at Bc, g; Eb.
439 *mgl.* Bl; Gmx.
440 vitni Ff.
441 hann *tilf.* Gd, e, s.
442 honum *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
443 þing Gc; *mgl.* Fc; 343.
444 at Bf.
445 þar Ba, c, g, k; 313; oc Bb; *fra* kveðia: kræfia Be; Ga, b, c, d,; kræuia hann Bf; Ea, b, c; Gmx; quedia D, Gh, p; krefia han þar Gn.
446 til *tilf.* Ee, f.
447 sins *tilf.* Gmx.
448 *fra ok:* at krefia fe þess Ff; *fra* fiar: fiar sins Ba, e, f, k, l; Fe; Gd, p; fiar Bb, d; feiar sins þæss Fb; *mgl.* Bc, g.
449 a Ba, c, e, k; hæimtír Bl; Fb, e, f; a at heimta 343.
450 at Fe.
451 *fra* af: hann Bb; *mgl.* Be; *fra* er: er hann hefuir fengett hanum Ed; er hann a af (a Gg; at Gr) honum Ee; Ge, g, r; 313; er hann kræfr af honum Gf, h, q, s; er hann kallar at honum Gi; *fra* kveðia: krefia þess Gt; *mgl.* Bf; Ea, c; Ga, b, c, d, p, n.
452 En hin Bc, g; Eb; hann Bl; Fb, c, d, f; 343.
453 þa *tilf.* Fe.
454 huart Bf, g, l; Ea, c; Fb, e, f; Gd, e, g, h, i, n, p, q, r, s.
455 honum *tilf.* Bf.
456 syni Ba; 343; dylia Gf.
457 firir æiði *tilf.* Ee; medir lyrittar æiði *tilf.* 313; með eidi *tilf.* 343.
458 sëm fyr sæghir Ff; 313; *mgl.* Fb, c, e; Gg; 343.
459 *fra* En: æida æins øyris æin Ef.
460 *mgl.* D; Eb, d, e, f; Ge, q, s.

[461](#) *mgl.* D; Ef; Fd; Ge, q, s.

[462](#) *fra* en: *mgl.* Bb, g; 313.

[463](#) ok Eq.

[464](#) *mgl.* D; Ff.

[465](#) kómer Bl.

[466](#) *mgl.* D; Ge, q, s.

[467](#) til *tilf.* Bl.

[468](#) *fra* En ein: sem fyr segir. með Ba, d, f, k; strax efter fe með Be; *fra* syni: þa syni með Eb; þa kemr eigi meiri til en Gr; *fra* eigi: með D; Gq.

[469](#) syni með *tilf.* Bc, g.

[470](#) *fra* En ein: þui at æin skall øyris synia oc sua sem aðr sægir Gf; Gmx; sem fyr seigir Gh, p; En ein skal øyris synia eptir þui sem aðr er sagt Gi; *mgl.* Ea, c; Ga, b, c, d, n, t; 313; *fra* syni: þa kómr æigi mæira til en lyrittar æiðr Fb; 343; þa skall æigi mæiru synia en lyritar æiði Fe.

[471](#) hann Ba, k; 313.

[472](#) æi suæria ok eigi Ed; eigi Gh.

[473](#) gera *tilf.* Fe.

[474](#) eða D; Ge, t; næi Fb.

[475](#) eiða Fd, f; Gg, t; æidir 313; *fra* ne: æða Ea; æða æið Ec.

[476](#) sueiria Ba, c, g, k; Eb; Gq, r; 13; 313; *fra* eið: synia með æiði sinum Gn; *fra* ne: *mgl.* Ed.

[477](#) sa Ef.

[478](#) sa Ed; *mgl.* Ea, c, f.

[479](#) *mgl.* Gc.

[480](#) hond Bc, g, k, l; Fb, c, d; Gi, t; 313; hende Bd,e; Ee; Ge, f, h, p; hondum 13; *fra* sannar: er han sannr at skulld Fe.

[481](#) með Be.

[482](#) hinni *tilf.* Bc, g; Eb, f.

[483](#) fystu Ef; fullri Ge; fyrsu 313.

[484](#) skilorde ok *tilf.* Bf.

[485](#) *fra* fyrri: hinu fyrri skilorði Bl; *fra* at: søke at hinu fyrri skil orðe Fb; eptr hini fyrre sockn Fe; Oc sökir af honum eptr fyrre skillorde 343; *mgl.* Gf, g, mx.

[486](#) Her segir vm skuld er maðr a af oreiga at heimta Ba; Huerso øræigan skal manni skuld at luka Bc; Ef sa maðr a manne skuld er lateð hæfir fe sitt *firir* ofr æflum Bd; Vm þænn oræighia er lateð hæfir fe sit *firir* illfællum Be; Vm oræigia oc skuld Bf; Vm skulld af (*mgl.* Gq, r) oræigha Bk; Gq, r; 313; Ef oræighi a manni skulld at gialda Bl; En ef maðr a manne skulld .iij. Ea; Vm fear sokn við oræiga Eb; Vm or æiga skylldir ok hans Ec; Ef madr a skulld af (at Ga, b, c, d, i) fatøkom manne. (v. *tilf.* Ga, b, c) Ed; Ga, b, c, d, i; Vm oreiga Fc; Ef maðr a fe at oræigha Fd; Ef felaus maðr a manni skuld at lukæ Ff; Huersu hann skall sokia oræigia at skulld þæn er lateð hæfir fe sit i misfællum Gf; Vm øyreigande a manni Gh; Ef madur a skuld at fataekum Manni huersu þa skal fara. 5 Gmx; Vm oreigia en han a skuld at luka Gn; Vm ør øygi Gp; Vm skuld at heimpta Gs; Hær sægir æf ørræigi a manni skuld at luka þa ær uatar uiti 13; Vm or æiga skuld 343; *mgl.* Bb, g; D; Ee, f, Fb, e; Gt; *ikke nytt kap.* Ge, g, i.

[487](#) En Bc, e, f; Ea, b, c, d, f; Ga, b, c, d, f, q, mx, r, s; *mgl.* Ba, b, g, k; D; Ee; Fe, f; Gh, p; 13; 313.

[488](#) *fra* or: øræighande Gh.

[489](#) *fra* ef: a øræighi Ge, g.

[490](#) monnum Ba, k; *fra* or: er æigi 343.
[491](#) at giældæ Bf; Ea, c, e, f; Fd, e; Ga, b, c, d, f, q, r, t; 343; *mgl.* Bd.
[492](#) *mgl.* Bb; *fra* peninga: fe sit Bd.
[493](#) i Gd.
[494](#) firir Ba; *mgl.* Bb, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, f; Gd, e, g, h, p, q, r, s, t; 13; 313.
[495](#) skipbrote Ba, b, c, e, k; 313; skipbrotum D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13.
[496](#) i tilf. Fb, c, d, e; Gd, f, r, s, t; *firir tilf.* Gi.
[497](#) ilfellum Gn.
[498](#) þa tilf. 343.
[499](#) Suare Gi.
[500](#) at tilf. Fc, d.
[501](#) er Bb; 13; þa er D; Fe; þeghar Ff; Gp; *mgl.* Fd.
[502](#) erfingi Gr; *fra* ef: þæim er Be.
[503](#) heimti D; hæimtar 313.
[504](#) at tilf. D; at honum tilf. Gn.
[505](#) *mgl.* Ed.
[506](#) *mgl.* 13.
[507](#) *fra* þeim: er hann Bb.
[508](#) hann tilf. Gg; 13.
[509](#) *fra* þeim: *mgl.* Ea, b, c, d, e, f.
[510](#) honum tilf. 13.
[511](#) At han skal þægar ta skuld luka Oc 343.
[512](#) vil. oc hann tilf. Ff.
[513](#) gæfr Ea; Gd, t.
[514](#) fong Bd; Gf; penninga 343.
[515](#) a Eb; *fra* ler: vill oc hann fær faung till Gmx.
[516](#) ader tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; 13; 313; 343.
[517](#) uskil Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13; 343.
[518](#) her har Fc denne kapitteloverskriften: Vm oreiga; også Fb har kapitteldeling, men uten overskrift.
[519](#) skuldrar 313; *fra* kræfr: hæfir madr kræfua Fe.
[520](#) sinnar tilf. Ba, b, k, l; D; Ea, c, e; Ga, b, c, d, h, i, n, p, q, s, t; 13; 313.
[521](#) oc krefar han tilf. Ba, k; 313.
[522](#) af Bf; þæim 343.
[523](#) man Ba, k; Gi; 313; oræighia Bb, d, e, l.
[524](#) ef Ef.
[525](#) hefuir Ed; er Ga, b, c, d, n, r, s.
[526](#) adr tilf. Bc.
[527](#) skil (*y.h. retter til slik*) Ba; Ea, e; slikt Bk.
[528](#) *fra* til: misfælli Bc; Ed; misfælli tilboret Ed; misfelli til Fc, d; *fra* ero: er firir slikum til fællum vordæn sæm fyrr varo sogð. Þa Ee
[529](#) till tilf. Bb, d; Eb; Fe; Gc, h, i, q; a tilf. Bc, e, g, l; Ga, b, d, f, mx, n, r, s; til komen tilf. Bf; til kommit

tilf. D; með *tilf.* Ge.

530 nu Ba, k; D; Fb, f; Gh, p; 13; 313; adr Bc, d, g; Eb; Fc, d, e; Ge, g, f, mx, s.

531 ero Bc, d, e, l; Fb, c, d, e; Ge, g, q; uar Gi.

532 soghð Bd; Gf, mx, q, s; talt Gi; *fra* sem: *mgl.* Ea, c; Ga, b, c, d, n, r, t.

533 hann *tilf.* Ee; honum *tilf.* 343.

534 gøymslu Bd; gøymslu sinni Ee; geymslum Fc; 343.

535 *mgl.* Gh.

536 hafe till Bd; Ga, b (*tilf. over linjen med samtidig kursivhånd*), d, f, mx, s; stæfni Ea, c; Gc, i, n, r, t; krefi Ge; til Gh.

537 þing Ea, c; Gi, n, r, t.

538 þæn man Be; þann D; Ff; Gp; *mgl.* Bl; Ea, c; Fb; Ga, b, c, d, e, i, n, r, s, t; 343.

539 *mgl.* Ba, k; 313.

540 *mgl.* Ed.

541 *fra* þing: þingi Gi; *fra* ok: *mgl.* Bd; Gf, mx, s.

542 bidi Ba, k; 313; bioda Ef.

543 frendan Ba, k; frendir 313.

544 hans *tilf.* Ba, b, f, k; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, s, t; 313.

545 løyssa 343; *fra* þeir: løyssa Bd, e, f; Gf, n, mx, s.

546 þesse Gf; þessari Gmx.

547 skuldu Gf; *fra* vndan: or þessare skuldu Bd.

548 haunumm Gmx.

549 honum *tilf.* Bd, g, l; Ea, c; Fb, c, d; Ga, b (*tilf. over linjen med samtidig kursivhånd*), d, e, g, s; 343.

550 Oc Eb; *mgl.* Bf. Bf.

551 luka eða *tilf.* Be.

552 *mgl.* Ff; Gq, r.

553 vnðan þeirri skuld *tilf.* Ee; undann *tilf.* Gmx.

554 *mgl.* Gh.

555 *fra* af: *mgl.* Bf.

556 *mgl.* Ba, c, d, g, k; Eb; Fe; Gd, f, h, i, mx; 313.

557 uistar Gi; *fra* þar: *mgl.* Ed.

558 *mgl.* Bd, l; Fb; Gf, i, mx, s, t.

559 hinum Bd; Gf.

560 skuldir 313.

561 sinnar *tilf.* 13.

562 hann a. at luka Bf; Ge; 343; þeim til handa er skuld a Gn; *mgl.* Gi.

563 er vinnu før ok *tilf.* Gd, s.

564 løyps Bl; Fe.

565 Þar *tilf.* Gi; i *tilf.* 313.

566 vndan Be; Gt.

567 þa haue han Fe.

568 reffst Ba, e, k; 313.

569 firir *tilf.* Ge.

570 *mgl.* Bg; Ea, c, f; Gq.

[571](#) þæim 343.
[572](#) æinhver *tilf.* Ea, c, d, e, f; nokor *tilf.* Ga, b, c, d, s, t.
[573](#) *mgl.* Ed; *fra* monnum: þau at uik uerdi Ba, k; 313.
[574](#) a vera *tilf.* Bf, g; Gn; a *tilf.* Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, p, s, t; i *tilf.* Ge, g; i þui mali *tilf.* Gi.
[575](#) er Eb; 313.
[576](#) skipti Ef; Fb, d; Gn.
[577](#) þa *tilf.* Gt.
[578](#) þui Bd; *mgl.* Gf, mx; 343.
[579](#) at þer uilir þui 13.
[580](#) æptir sinni samuitztku *tilf.* Fb.
[581](#) Her segir vm skulda heimting af dauðum manne Ba; Vm dauz manz skuldir Bc; Ef maðr værðr sotr vm skuld hins dauða Bd; Vm vitni till skuldar ef sa er dauðr er luka atte Be; Ef sa er daudr er skuld a at (luka *tilf.* Ff) Bf; Ff; Vm skuld framfarens manns Bk; Ef sa er dauðr er skuld atti luka Bl; Vm daudz manz skulð .iiij. (*mgl.* Eb, c, f) Ea, b, c, f; Ærfuingi skall suaræ skulldum hins aan Ed; Vm skulld Fc; Ef maðr gefr dauðr brioste sok Fd; Huersu erfingi skal suara skulld hins dauða. vj. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; *Capitulum* .v. Ge, g; Huersu maðr ska synia skuldar æftir hin dauða at lagum (*fra* at: *mgl.* Gmx; *Capetulle*. 6 *tilf.* Gmx) Gf, mx; vm dauds mans skuld Gh, r; Ef maðr a af dauðvm manne Gi; Vm skulda heimting en hin er dauðr er lvka Gn; Ef sa er dauðr er skuld atte Gp; Vm sokn Gq; Wm fear sockner Gs; Hær sægir æn um skuldar færði 13; Vm skuld æftir daudan man 313; 343; *mgl.* Bb, g; D; Ee; Fb, e; Gt.
[582](#) er *tilf.* 13.
[583](#) a 343.
[584](#) luka Bl; Ea; Fb, c, d; 343; luka manni Gp; *fra* atte: a at luka Bf.
[585](#) sa Gmx.
[586](#) at Gd.
[587](#) skal Gi.
[588](#) kœmr Bf, l; Fb; 13.
[589](#) *fra* til: at skuld sinni Bf; at skulld Fe; at skulder 343.
[590](#) sinnar *tilf.* Bg; Ea, c; Ga, b, c, d, g, n, s, t.
[591](#) vittnum Fb; 13.
[592](#) *mgl.* Gmx.
[593](#) æigi Bc, f, g; Ef.
[594](#) goldenn 343.
[595](#) þuj at 343.
[596](#) *fra* er: *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13; 313.
[597](#) æidæ Bf.
[598](#) suæria Fe; Gd.
[599](#) daut briost Fe.
[600](#) *mgl.* Bd, e; Gmx.
[601](#) hann D.
[602](#) hins dauða *tilf.* Ge, g.
[603](#) þenna Ea, c, d, f; Ga, b, c, d, n, t; *mgl.* Fe.
[604](#) sueiria Bb, c, g; Ee; Fe, f; Ga, b, c, d, f, n, q; sinna Gt.

[605](#) ef (þa er Ea, c, f; Ga, b, c, d, e, g, i, n, s, t; þegar Ed) hann er fultida (maðr tilf. Bb) tilf. Ba, b, c, d, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13; 313.

[606](#) ellegar Ba, b, d, e, f, k; Ea, c, d, e, f; Gc, f, i, mx; 313; ella Gr; 13, ellegr Gt.

[607](#) fra eða: ællar Gh.

[608](#) hans tilf. Ba, f, h, l.

[609](#) mgl. Bd; Gf, mx; fra eða: mgl. Fe; Ge.

[610](#) mgl. Fd; Gc.

[611](#) i garðe tilf. Be; Gf, n.

[612](#) oloken Fc, d; 343; gor Fe; mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13; 313.

[613](#) hann Ba, c, d, e, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Gc, d, e, g, n, q, r, t; 313; 343.

[614](#) vissa Fb, c, d; Ga, b, c; fra at: ek vissa Bb, l.

[615](#) i hans garðe tilf. over linjen Fb.

[616](#) þat Eb; Nu Fe.

[617](#) suær Be; Fe.

[618](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13; 313; 343.

[619](#) fra En erfingi: mgl. Bf; Ef; tilf. med marginalhånd i Ed.

[620](#) fra .xx.: mgl. Ge, g; fra veter: vættrom æða 313.

[621](#) mgl. 13.

[622](#) Ma han en Fe.

[623](#) fra ma: kome Gg.

[624](#) æiðar Be, f; Ea, c, d, e, f; Gg, t; fra honom: vitnum till Fe.

[625](#) ef Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, mx, n, p, q, r, s; 313; 343.

[626](#) søkiande Ba, b, c, g; Ed; Gf; 13; 343; søkiander Bd, e; søkiændr Bf, l; D; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, i, n, p, q, r, s, t; sökianðar Bk; Gg; sækenndur Gmx; sökianðir 313.

[627](#) dugir Ed; 13.

[628](#) Her segir (fra Her: mgl Bk; 313) hosso maðr skal heim stefnu (at tilf. Bk) søkia Ba, k; 313; Huar (Huersu Bg) maðr skal annan til fiar søkia Bc, g; Ef maðr søker man vm æit huert mall Bd; Her sæghir huersu maðr skall søkia man till skulldar Be; Vm okunna men Bf; Ef sa maðr kómr i fylki Bl; Her sægígr huerso maðr skal heimta skud sina .v. Ea; Vm sokn uið firaflæin Eb; Huersu maðr skal skuld heimta Ec; Ef maðr a fe af æinlœypis manne Ed; Vm heimstemnu Fc; Vm sokn oc vm hæimstæmnur Ef; Huersu einlœypan mann skal søkia. vij. Ga, b, c; Huersu æinlœyping skal søkia Gd; Capitulum .vj. Ge, g; Ef (mgl. Gf) sa maðr kómr i fylki er þu vilt søkia vmm eitthuertt mall (fra vmm: mgl. Gf; 7 tilf. Gmx) Gf, mx; Nw kómr Gh; Vm skvldd vttanfylkis manna Gi; Vm stefnv ok heimilis sogn Gn; Vm sokn Gq; Um soknir Gr; Vm sockn einlœypings Gs; hær sægígr æf maðr uill søkia mann um æina huæria luti 13; Vm fira flæina skuld at søkia 343; mgl. Bb; D; Ee, f; Fb, d, e, p, t.

[629](#) mgl. Ge.

[630](#) hafa Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 13; 313; fra sottan: søkia Eb.

[631](#) æinhuern lut Gf; mgl. Bf; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Gn, t.

[632](#) hann tilf. Eb, e; Fc, d; sa tilf. 343.

[633](#) hann æi Bc, d, g; þann Bf; engan Gp; æign 13.

634 þar *tilf.* Ga, b, c, d, n, s.
635 erfingi D.
636 eftir sik *tilf.* Ba, k; 313.
637 þui *tilf.* Bf; Ee; Fb; Ge.
638 hann Bc, d, g; Eb; *mgl.* Bf; *fra* var: æigi var hann Fe.
639 vm *tilf.* Fb, c, d, e, f; 343.
640 hælgu nott Fe.
641 hann *tilf.* Bb; Ea, b, c, d, e.
642 *mgl.* Ba, k; Ea, b, c, d, e, f; 313.
643 hans Ba, k; Fc, d; 313; *fra* þa: *mgl.* Fe.
644 oc Ba, c, d, e, g; Eb; Gi, mx, n.
645 *fra* en: þar skal uera sem hann segir. nema hann segi at baruni Gq.
646 hann Bb.
647 *mgl.* 13; 343.
648 þinnugh Be; þannig Ga, b, c; þing Gd, p, q; þingat Ge, f, g, h, i, n, s; þannog Gr.
649 *mgl.* Bb, l; Gc, mx, t.
650 næmna Gh; sækia 13.
651 hæimili sit *tilf.* Fe.
652 voldz manz Bf; Ed, e, f; barrun Ea, b, c; *fra* at: i lændz manz garde Fe; lendz mannz Ge.
653 æda lendr madr *tilf.* 343.
654 *fra* Eigi: *tilf. med marginalhånd* Gi; *mgl.* Gq.
655 madur Gmx.
656 till sæghia Be; stæmfna Ff.
657 þat Ge; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 4; 13; 313.
658 *fra* skal: skirskote Bf.
659 hann *tilf.* Gd; *her slutter* 13.
660 við Bc; Eb.
661 vattum D; vatto 313; *fra* en: *tilf. med marginalhånd* Gi.
662 þæim manne Gg; *mgl.* Eb.
663 ok *tilf.* Bb; sidan *tilf.* 343.
664 i gard hueirium Ba, b, c, d, e, g, l; 313; i huarn gard Bf; Fe; i garð huærn Bk; Ga, b, c, d, g, r, s;
þennogh i heimili Ed; þar igarð Fb; hæim i huern garð Ff; i þan garð Ge; i æinhuern garð Gh; i huern stað
Gh; þangat i garð Gi.
665 *fra* þu: hann uil Ba, d, e, f, k; Ea, e; Fd, f; Ge, g, r; 313; 343; vill Ec; *fra* sem: *mgl.* Bc, g; Eb; Gc, n.
666 næmfna Fb, e; uttan Gp.
667 *fra* siolfum: ser eigi sialfum Ba, e; 313; 343; ser sialfum Be; Gn, r; æi i sialfs sins Bf; siolfum ser Fd, f;
þinn sialfs Ga, b, d, p, s; sialfs sins Gg; sin sialfs eigi Gh; sealfom þar Gq; *mgl.* Fe; *fra* nema: till sin æigi
sialfs Bk; ser sialfum Ea, c, e; *mgl.* Bd; Ge, f, i; *fra* sem: er uill Gmx.
668 søke Ba; 313; oc søke Be, f, k; D; Ea, b, c; Fe; Ga, b, c, d, h, n.
669 at laghum Be.
670 *mgl.* Bb, l; Fc, e, f; Ga, b, c, d, h, p, s, t; 343.
671 *mgl.* Eb, e, f.
672 heim *tilf.* Ba, k; 313.

[673](#) er hanum *tilf.* Ea, c, d.
[674](#) ef Ge, r.
[675](#) *mgl.* Gh; *fra* er: *mgl.* Gc.
[676](#) *mgl.* Ea, b, c, d, e, f; *fra* er: Oc þa er manne er a stemt er 343.
[677](#) honum *tilf.* Gn.
[678](#) at Fb, f.
[679](#) *mgl.* Ed; markreinu Gc.
[680](#) þinnugh Be.
[681](#) kœptiz D; kaupaz Eb, f; Fc, e.
[682](#) oc *tilf.* Bk; Eb; Ff; Gh; 4; 313; huerium *tilf.* Gi.
[683](#) æinlœypis Ff.
[684](#) monnum Ee; *mgl.* D; Ed; *fra* ein: einlœypuer madr 343.
[685](#) *mgl.* Gi.
[686](#) bondom Ee.
[687](#) oc *tilf.* Gf, mx.
[688](#) þinnugh Bd, e, k; þar Gc; þannog Gr.
[689](#) hann Gg; hins Gi; erfingia Gt.
[690](#) *mgl.* Be; Gd, g, i, n.
[691](#) deyr Gi; er Gn, r.
[692](#) eða hans ærfingia *tilf.* Gg; firi *tilf.* 343.
[693](#) *herfra til slutten av kap. har* Gi ella sua sem aðr segir, *men den fulle teksten er satt til med marginalhånd.*
[694](#) eða Ee.
[695](#) *mgl.* Bb, d, e, f, g, l; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, i, n, p, r, s, t; 343.
[696](#) hann *tilf.* Ba, d, e, f, g, k, l; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, n, p, r, s, t; 343.
[697](#) sinu Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, d; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.
[698](#) Da 343.
[699](#) ok *tilf.* Ed.
[700](#) *fra* at: þingat Gg.
[701](#) *mgl.* Ef.
[702](#) nefnir Ba, b, c, e, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e; Gb, c, e, g, h, i, n, q, r, t; 313; 343; segir oc nefnir Ga, d.
[703](#) fiordongs Ba, b, c, g, k; D; Eb, d, f; Fe, f; Gh, i, p; 313; fylkis æða fiordungs Ea, c, e; Ga, b, c, d, n, t; heraðz eða fiordungs Ge; *fra* innan: *mgl.* Bf, l; Fb; Gr; 343.
[704](#) lændz manz Ed, f; Fe; Ge; lænz manne Gi.
[705](#) *fra* segi: se Bb; Ed, f; *fra* at: barruns eigi Nema þar se 343; *fra* nema: *mgl.* Bd, f.
[706](#) væra *tilf.* Fe.
[707](#) maðr *tilf.* Gi.
[708](#) ok *tilf.* Bf; Ee.
[709](#) sokn Bf.
[710](#) manz *tilf.* Ed; Gf, i.
[711](#) sømð (sømdom 343) ne fearlutum Fd; 343; *fra* Engi: *mgl.* Fe; Gr.
[712](#) Her segir at engi skal gefa sok meðan leidangar er uti. Ba; Huersu sokner skulu standa ok vm bod firir þan er vttan landz er Bc; Ner ækki ma sökia ok ef maðr fær af lande brott Bd; Vm sokner ok vm

fearhald þæss er ørlendez ok vm sokn oc vorn kono Be; Ner standa skulu soknir Bf; Vmboð þæs vtlæggha Bg; Engi skal gefua (aðrum mgl. 313) sok meðan læidangr er vti Bk; 313; At soknir standi meðan leidangr er vti Bl; Vm þat at æi skal soknir medan læidangr er vti .vi. Ea; At sokner stande i læiðangre Eb; Vm soknir Ec; Huorso sokner skulu standæ et cetera Ed; Ner sokner skulu standa (viiij. tilf. Ga, b, c) Fc, d; Ga, b, c, d, r, s; Ner sokner skulu standæ ok vm hæimstæmnur Ff; Capitulus .viij. Ge, g; Vm sokner nær æigi skal sokia Gf; Vmm sokner a helgum oc wmm vmbodz mann konu. Capitell. 8 Gmx; Vm soknir ok tima ok sektir Gn; Vm skulu soknir standæ Gp; Vm sokner Gq; Vm sokner nær standa skullu oc vm fiarhald 343; utradert Gh; mgl. Bb; D; Ee, f; Fe; Gt; ikke nytt kapittel Gi.

[713](#) ok tilf. Bc, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.

[714](#) mgl. Gmx.

[715](#) þau Gf.

[716](#) hefir Gi, mx; 343.

[717](#) hæima tilf. Be; 343.

[718](#) fra hafa: er Ed.

[719](#) standet tilf. 343.

[720](#) skal 343; mgl. Fc.

[721](#) mgl. Ea, c, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, h, mx, n, p, r, t; 343.

[722](#) allar tilf. Ba, b, c, e, k; D; Ea, b, c; Ff; Ga, b, c, d, h, n, p, r, t; 313.

[723](#) rett Fb; Gp; 343; fra cristin: kristens doms rett Gmx.

[724](#) ma Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[725](#) allan Ba, k; 313; iafnan Gi; auallt Gr; mgl. Fe.

[726](#) firir Ed; ok Ef.

[727](#) þa Bc.

[728](#) gerrast 343; fra ok: mgl. Bf; fra þau: mgl. Ea, b, c; Ga, b, c, n, t.

[729](#) kunnv tilf. Gi.

[730](#) mgl. Ba, g, k; D; Ea, c; Fc, d, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, mx, n, p, q, s; 313; 343; fra ma: mgl. Gt.

[731](#) fara Eb.

[732](#) at Bb; Gg; vm 343.

[733](#) honum Ef; Gf; mgl. Ba, e, k; D; Fe, f; Gh; 313.

[734](#) skal Gn.

[735](#) manni tilf. Bc, f, g; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, n, p, q, r, s, t; honum tilf. Ed.

[736](#) mgl. Bc, Gr.

[737](#) mgl. Ba, b, c, d, e, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, r, s, t; 313; 343.

[738](#) sialfum 343.

[739](#) fra sialfs: sina Bc.

[740](#) han 343.

[741](#) fra honom: han hefir honom Gq.

[742](#) vmboð fenget Bk.

[743](#) fyrir Gi.

[744](#) maðr tilf. Fe.

[745](#) skuld oc tilf. Fb.

[746](#) sok D; Ea, b, e; Gh, i, mx, p, t; fra sina: sin sokner 343.

[747](#) reisa eðr tilf. Ba.

748 ef hann er tilf. Gr.
 749 mgl. Bd, f.
 750 mgl. Ba, c, d, f, g, k, l; D; Eb, d, f; Ge, g, h, p; 313; fra frials: frialsa manna Gi.
 751 huatke Bc, g; huarke Eb.
 752 mgl. 343.
 753 menni(n)gh Ba, b, d, e, f, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; 313; mannan Gc, t; vitzku 343; fra kunnostu: vit edur menning. Eda kunnattu till Gmx.
 754 fra søke: skal konungs vmbodsmadr søkia 343.
 755 odlazt D; Gh; oðslist 313.
 756 sua Ba, k; 313; med þui þa Bb, c, d, f, g; Fb, d; Ea, c, e; Ga, b, c, d, f, mx, n, p, s, t; sua þa Be; D; Eb, d, f; Fe, f; Ge, g, h, s; 343.
 757 sæckt eller sæctt Fa; slikt Bl.
 758 eptir Gi.
 759 fra at: mgl. Gmx, p, q.
 760 en Ba, b, c, g, k; Ed, e, f; Fb, c, e, f; Gd, g, h, p, r, s; 313.
 761 fra at: ok æigi frammare en at lagum Bc, g; fra ok: mgl. Ge.
 762 Nu 343.
 763 hann Fd.
 764 er Bf; Ef.
 765 annar maðr Ba; maðr Bk; 313; sa maðr Gq.
 766 hafa vmbod Ba, k; 313; hafa fe Bc; Eb; hallda a fe Gt.
 767 vm .iij. vetr Bg; Ef; Fd; .iij. Gd; Vtj iij vetr 343; mgl. Be; Gq.
 768 ef Ba, k; Fb; 313.
 769 fær Ee.
 770 vmboð Fb, e; fra hefir: fieck fie og vmbod sitt Gmx; fra hann: vmboð hans (mgl. Ec, e) hæfir Ea, c, e.
 771 fengit tilf. 343.
 772 fyrir Gi.
 773 oc Ef.
 774 hafa Bc; Eb.
 775 mgl. Gi; fra at: mgl. Bf, g, l; Ed; Fb; 343; fra hann: vmboð hans hefir at lagum Ga, b, c, d; vmboð hefir með vattum at halda skyli (skilldi Gt) Gn, t.
 776 hann Gi.
 777 all Gmx; mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 313; fra sa: mgl. Fb.
 778 leggja Ed.
 779 retta til sok Ef.
 780 værnd Fe; vordu 313.
 781 með Gt.
 782 hann Ed.
 783 længr er Bb; hann heuir længer veret Bf; Ed.
 784 i tilf. 313.
 785 vm tilf. Bf.
 786 fra en: mgl. Bd; Gf, mx, i.

[787](#) hin Ed, f.
[788](#) uarðveita Gi; taka 343.
[789](#) fiarhald hans Ba; Ff; fe hans at halða Bb, c, e, k; D; Gf, s; Eb; fiarhærð hans att halda 313; fe hans Bg; Ef, f; Gh, i, p, t.
[790](#) ærfðum Be; Gp.
[791](#) mgl. Ba, b, e, f, k; D; Eb, f; Ff; Ga, b, c, d, e, g, i, p, r, s, t; 313.
[792](#) fra skal: hafe arfue hans vmbod Bf.
[793](#) øyða Gf.
[794](#) engu Gr.
[795](#) fra En ef: mgl. Fb.
[796](#) ok Gi.
[797](#) hann Bd, g, l; Ea, c, e; Fb, e; Ga, b, c, d, f, n, q, r, t; 343; mgl. Gi.
[798](#) æigi tilf. Ff.
[799](#) hæim Bk, l; Fb, e; 343; mgl. Ba; 313.
[800](#) gialde Ba, e, k; D; 4; 313; þa luki Bf; 343.
[801](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, mx, n, p, q, r, t; 343.
[802](#) vpp tilf. Be; Ga, d; aptr tilf. Gb, c, f.
[803](#) vitni væit Bl.
[804](#) nytt kapittel Gi, med overskriften vm kono.
[805](#) Nv Gi.
[806](#) kono Ba, c, e, k; Fb, c, d; 313.
[807](#) fra skal: kona Bf; skal kona Ea, c; a kona at (mgl. Ef) søkia Ed, f.
[808](#) man Ba, e, k; Fb, c, d; manna 313; mgl. Eb.
[809](#) kona Bf; Ed, f.
[810](#) sik Bf.
[811](#) a Ea, c; fra a: ma Ga, b, c, d.
[812](#) søkia 343.
[813](#) sock Gn.
[814](#) mgl. Ee; Gn.
[815](#) þeim Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Eb, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 4; 313; huerium manne Ea; sina þeim Gmx.
[816](#) søkia 343.
[817](#) lændum manni Bf; Ed, f; Fe; Ge; barun D; 4.
[818](#) eda Ef; Fb, c, d, e, f; Gmx, q, r; 343; fra Barrunj; mgl. Ea, c; Gc, i, n, t.
[819](#) ofræflis Ff.
[820](#) monnum Ba.
[821](#) Vid tilf. Gmx.
[822](#) fra er: viðr hana Gh; fra þeim: er vid þeim hon a 343.
[823](#) mal tilf. Bf; Ed, e, f.
[824](#) Nu skal maðr D; Ea, c, e; Ga, b, c, d, n, t.
[825](#) ok tilf. Gi.
[826](#) annars mannz Ge.
[827](#) sauk Gmx.

[828](#) sua *tilf.* Gf, s, t.

[829](#) sina Ba, b, c, e, g, k; Ea, b, c, e, f; Fe, f; Ge, g, h, n, p, s, t: 4; 313.

[830](#) en 313.

[831](#) hon Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ec; Fb, c, d, e, f; Gmx; 4; 313; 343.

[832](#) *mgl.* Bb, c; Eb; Ff; *fra* maðr: *honum* er D.

[833](#) fenget vmboð Bk, l; vmboð fengett 313.

[834](#) *fra* maðr: hon (hin Ge; han Gh) heuir (*honum tilf.* Ge, f, n, r, t) vmbod (vmboðit Ge, f, g, n, p, r) með vattom (fenget *tilf.* Ed, e; Gt) Bf; Ed, e, f; Ge, f, g, h, n, p, r, t; hanum er vmboðet (vmboð) með vattum Ea; Ga, b, c, d, h, i, q, s; *fra* með: *ok* með uattom fenget Ba.

[835](#) a *tilf.* Gt.

[836](#) æinhvern Ea; annan man Ed; Gn; man Ee; Gh; æinnhuern mann Gq.

[837](#) vm æithuært Be; *mgl.* Ba.

[838](#) hæfde Ea; hefir Gd.

[839](#) fyrri Ba, b, d, k, l; Gh, mx, p, q, s; Ed; 313; fyrr Fe, f; Ge, f, n, t; *mgl.* Gd, g, i, r.

[840](#) sok Gt; *fra* annar: *honum* er annar sokn fyr Bf; ef *honum* hefir annar fyrri Gc.

[841](#) i Ed.

[842](#) þa *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 4; 313; 343.

[843](#) *åpent rom etter et utradert ord på 2–3 bokstaver* Ba.

[844](#) fyrri Fb, c, d, e, f; Gmx; sini sokn 343; *mgl.* Ee; Gh.

[845](#) kom Ff; hef 343.

[846](#) *mgl.* Fe; 343; *fra* láte: *skal* saa er siðarr tok til fyrri aflata Gi.

[847](#) matte Ge, s.

[848](#) báðum Ge.

[849](#) suor Bb, c, g; Eb, d, f; Ff; Ge, h, mx, p, q, r, s, t; 4; suor att Bf.

[850](#) *fra* anzsvor: suara Bd; ansuara Gn.

[851](#) *ok* þa Ba, e, f, k; 313; ef þar Ga, b, c, d, e, f, g, h, n, p, q, r, s.

[852](#) kaup Fb.

[853](#) hann Bb, c, e, g, l; D; Ea, b, c; Fe, f; Ge, g, h, mx, p, q, s; hin Bd; Ee; Fb; Ga, b, c, f, n, r, t; 343; *konung* Gd; *fra* við: til hans Ba, f, k; 313.

[854](#) gort Fb, c; Ga, b, c; *fra* ef: *mgl.* Bf; Gi; *fra* þann: hin er giærði Ed, f.

[855](#) *nytt kapittel med overskriften Capitulus .viij.* Ge.

[856](#) Be, f, l; D; Ea, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, d, e, g, i, n, s, t *har følgende tillegg, som er gjentatt etter kap. 26 i Fe, og som står i kap. 10 i Gg:* En (*mgl.* Ge) ef maðr stæfnir manne (mann D) till logmanz eða (søker *tilf.* Bf; D; Ea, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, d, e, g, i, n, s, t) með (*mgl.* Gn) aðrum (*mgl.* Bf; D; Ea, c, d, e, f; Ee; Ga, b, c, d, e, f, g, h, n, p, q, r, s, t) þingstæfnum (þingstæfnu Ea, c, f; Ee; Gg). eða lagha soknom (*fra* lagha: með addrum soknom Bf; með oðrum lagasoknum Ea, c, e, f; Ee; Ge, g, n, s; með oðrum laghæ stemfnum Ed; með adrum lagastefnum eða soknum D; Ga, b, c, d, f, s) *ok* (*mgl.* Ef) dōmaz (dæmizt D; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, i, n, s, t) *honum* (*mgl.* D; Ea, c, e) hūatke fe ne æiðar. gialde kostnað (sin *tilf.* Bf; Ea, c, d, f; Ge, g, s) halfu aukin. (af *tilf.* Bf) þæim (hinum Ee) er hann ylfði (fylgdi Ef) till rangs mals (*mgl.* Bf) (*ok* (*mgl.* Gi) mork .silfrs. (konunge Ee) konunge (*mgl.* Ea, c, d, e) *tilf.* Bf; D; Ea, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, d, e, g, i, n, s, t) nema sa er sotte sueri firir (*mgl.* Ee; Gi) æins æiði (æid Fe) at hann hugðiz æftir retto male (logmale Gg, s, at *tilf.* Bf) sōkia (ganga Ea, c; Gn; hanum *tilf.* Bf; *fra* hugðiz: hugði þat satt uera Gi); Fc, d *har følgende tillegg: er siðar hof sina sokn.*

[857](#) Her segir (*fra* Her: *mgl* Bk; 343) vm konungs kaupp Ba, k; 343; At konungr a fyrst kaup a allum varneng Bc; Her segir vm konungs kaup a ollum varnenge oc þarfyndum Bd; Vm konungs kaup *ok* varnenge Be; Vm konunga kaup Bg; konungr a kavp Bl; Vm (konungs *tilf.* Eb) kaup .vij. (*mgl.* Eb) Ea, b; Konungr a fyrst kaup a ollu Ec; At konungr a fyrst at kaupæ uan Ed; Konunge a fyrst bioða koup oll Fc; Um þat at konungr æigi kaup a allu Fe (*som plasserer kapitlet mellom kap. 26 og 27*); At konungr a fyrst kaup a allum varningi Ff; Konungr a fyrst kaup a allum lutum. ix. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; Capitulus .ix. Ge; Vm alzkyns varneng at konongr a fyrst kaup a Gf; Capitulum .xi. Gg (*som plasserer dette kapitlet inne i kap. 10*); Vm konungs kaup Gi (*som plassererer dette kapitlet etter neste kapitittel*), q, s; Vmm koning kaup a aullum varninge. 9 Gmx; Vm kongskaup a varningi Gn; Vm kaup Gp; Konnonger æða hans omboðs madir a fyrsta kaup 313; *utradert* Gh; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d; Gt; *kapitlet mgl.* Gr.

[858](#) <...>ðr 4.

[859](#) *mgl.* Ea, e; Fb, e, f.

[860](#) *mgl.* Fb, e, f.

[861](#) lutum *tilf.* D; Ga, b, c, d.

[862](#) eða Ba; Fc, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, p, s.

[863](#) konungs Ee; Gt.

[864](#) men Gn; *fra ok: mgl.* Bd; Gmx; 313.

[865](#) *ok* Be; Ea, b, d, e; Fb; Ea, b, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, mx, n, s; 343.

[866](#) a *tilf.* Fc, d; Gf, i; 343.

[867](#) allum 343; *mgl.* Bb, c, e, k; Ed, f; Fe, d; Ga, b, c, d, e, g, h, n, p, q, s; 313; *fra* þarfyndum: lunnyndum Bg; *fra* hanns: þarfindi. eða. hans vmbodsmadr D.

[868](#) huarir Ba, k; huærrir 313.

[869](#) herlenzkir Bc, g, l; Eb; Fb *fra* hafa: heivir vtlænzskr æða inlendskr Fe.

[870](#) men *tilf.* Bl; Ec; Fb, Gi, n, t.

[871](#) skulu Fc, e.

[872](#) *fra* þa: honom skall 343.

[873](#) biosa oc *tilf.* Ba, e; Fe; Bp.

[874](#) biosa 343.

[875](#) *mgl.* Fe; *fra* firir: at sliku verdi Bc, g; Eb; *eftir* þi Bf; Ed, f; *fra* selia: bioða Be.

[876](#) men *tilf.* Ed.

[877](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Gc, e, f, g, h, i, nx, n, q, t; 313; 343.

[878](#) kœypt hafa Ga, b, d; *fra* vilia: selia *ok* kaupa Gp; biosa vid Gs; kaupi 313.

[879](#) En Ef; Gg.

[880](#) *mgl.* Ed.

[881](#) annat Ba, e, l.

[882](#) *fra* vm: alt þat er Gh, p, s; 313; *mgl.* Ga, b, c, d.

[883](#) honom 343.

[884](#) kaup Ba, b, g, l; kaupi Gd, f, i, q; *fra* hann: kaups þickizt Gt.

[885](#) at D; Ef; af Gt; *mgl.* Ed.

[886](#) *fra* kaups: þurfa at kaupa Fe; Ge, g, p, s; kaups þurfa Gh; kaups a Gn.

[887](#) oc falt er *tilf.* Ba, b, c, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, g, h, n. p, q, s, t; 313.

[888](#) *fra ok* vm: eða Bd.

[889](#) konungs Bk; 313.

[890](#) mader 343.

[891](#) bioða. *ok tilf.* Ea, c; Ge, g, s; bioða at *tilf.* Gn.

[892](#) sækia 343; *fra* fyrst: *mgl.* Bd.

[893](#) *mgl.* Bb; *fra* manne: maðr fyrst hava kost a æða sa Fe.

[894](#) *fra* þeim: firir nokrum adrum 313; *mgl.* D; *fra* hanns: honom fyrst bioða eða hans vmbodsmanne þætt sem falt verðr Be; *fra ok* vm: *ok* sidæn sæli huæim er hann vil Bf.

[895](#) Her segir at handsalað mal skal haldast Ba; Ef maðr gerir fals i kaup Bc; Her sæghir vm oll þau kavpp er menn kaupaz við at lagum Bd; Her sægir vm oll loghlegh kaup Be; Ef men kaupæ iærdr eda gripu Bf; Her sægir huat sa er sakadr er æigi uil bera vitni Bg; (At *tilf.* 313) Handðsallað mall skullu hallðaz Bk; 313; Vm kavp þa er halldaz skulu Bl; Ef men kaupa iærdr .viiij. Ea; Vm gripa skipte oc vm fals oc suik er i finz Eb; Vm kaup huerr halldazt skulu Ec; At handsælld kaup skulu halldæst Ed; Vm rangar stefnur Fc; At oll kaup skulu haldazt þau er hanzæld ero. oc ef madær sæl fals Ff; Ef maðr selr aðrum fals. x. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; Capitulus .x. Ge; Vm lagha kaup *ok* ef maðr sælr fals eða vill æigh halda við man Gf; Capitulum .viiij. Gg; Vm iarda kaup æða garda Gh, p; Vm kaup Gi (*som plasserer dette kapitlet foran foregående kapitell*); Hier seiger vmm kaup þau er menn kaupast vid at laugumm oc ef fals finst i. 10 Gmx; Vm kaup *ok* fals *ok* sectir er með liggia Gn; Vm caup mala Gr; Wm kaup fox Gs; Vm Jardar kaup oc vm hanbdsalad mal oc fals 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fa, d, e; Gq, t.

[896](#) en *tilf.* 313.

[897](#) kaupazt uið Gg; *fra* menn: madr kaupir 343.

[898](#) *ok* Fe.

[899](#) *mgl.* D.

[900](#) *ok* Bc, g; *mgl.* Gt.

[901](#) gaurðum Ge; *fra* eða skiptazt: *mgl.* Bf.

[902](#) *ok* Fe.

[903](#) *mgl.* Ba, b, c, f, g; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Gc, e, h, n, i, mx, p, q, r, t; *fra* oðrum: *mgl.* Gg.

[904](#) *fra* eða skiptazt: eða hus eða skip. eðr aðra luttu Bk; 313.

[905](#) *mgl.* Bl.

[906](#) *mgl.* Gmx.

[907](#) með *tilf.* Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, n, p, s, t; 313.

[908](#) vitnum Fb; Gn; 343; vatto 313; *fra ok*: *mgl.* Bl.

[909](#) flæiri 313; *mgl.* Fe.

[910](#) eða Gg; *mgl.* 313.

[911](#) *fra* eða: *mgl.* Ee; *fra* tveim: oc hæilldar taku þua vattom æða fleirum 343.

[912](#) Ok Ga, b, c, d, p, r, s; *mgl.* Bd; Gf, mx.

[913](#) *mgl.* Gmx; *fra* En: *ok* Fe.

[914](#) þau Ee; *mgl.* Bd; Gf.

[915](#) mal Ea, c, e; Gi, t.

[916](#) skal 343.

[917](#) þau er Ba; Ed; Ff; ef Bb, d, e; D; Eb, c; Fe; Ga, b, c, d, f, g, h, i, mx, p, q, r, s, t; en Bc, g; er f, k; Ea, e, f; Gn; 313; þeghar er Bl; þau en Ge.

[918](#) handsæld Be, k; 313.

[919](#) *mgl.* Bb, d, e; Gi.

[920](#) *fra* oll: *mgl.* Ed, e; *fra* þau: onnur þegar Fd.

[921](#) *fra vattar: vithni væit* Be.
[922](#) En Ba, b, c, f, g, k, l; at Bd; ef Eb, c, d, e, f; Fc; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t; 313; er Fd, e.
[923](#) *fra ok: mgl.* 343.
[924](#) *mgl.* Fd; Gh, p.
[925](#) *sem tilf.* Ea.
[926](#) *mgl.* Ff.
[927](#) *mgl.* Fb, c.
[928](#) at lagum *tilf.* Bl; Ga, d, s.
[929](#) men Ba, k; Gi; 313.
[930](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, i, k, mx, n, p, r, s, t; 313.
[931](#) er Ee.
[932](#) *mgl.* Gmx.
[933](#) gort Ee.
[934](#) Ok ef þeir fingi *tilf.* Bc.
[935](#) *mgl.* Gmx.
[936](#) þeirra Fc, d; *fra* þa: þa skal Gd; þat kaup skal Gi; 343.
[937](#) er Eb.
[938](#) han Gh.
[939](#) hafde anduardat ser *ok tilf.* Bc, g; Eb.
[940](#) *mgl.* Ba, k; 313.
[941](#) andyrki Ed.
[942](#) *fra en: mgl.* Ge.
[943](#) er kœpti *tilf.* Gp; er atte *tilf.* 343; *nytt kapittel med overskriften Capitulum .xi.* Ge; *nytt kapittel med overskriften Capitulum .ix.* Gg.
[944](#) *mgl.* Fe; Ge.
[945](#) manni *tilf.* Gmx.
[946](#) *mgl.* Fb.
[947](#) fe þat sem skirt skilldi uera Fe.
[948](#) eða gangs silfr *tilf.* Bl; Fb, c; 343.
[949](#) huar Fb.
[950](#) *mgl.* Ga, d, s; 313.
[951](#) *fra hvartt: mgl.* Be; Ff.
[952](#) *fra* þat: smidat er Ef.
[953](#) eigi Ed; Gt.
[954](#) *mgl.* Fb; 343.
[955](#) *fra ok: þat* D; allt Gq, r; *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, s, t.
[956](#) þar Ea; *mgl.* Ed.
[957](#) skal Ba, k; skulði Bb, f, g; skildi Bc, e, l.
[958](#) i *tilf.* Fd.
[959](#) *fra ok: mgl.* Fe.
[960](#) var Bc, e, g, l; Gf; *mgl.* Fc.
[961](#) þa Ba; Ea, c, d; oc Ef.
[962](#) *mgl.* Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t.

[963](#) *fra ok: mgl.* Bf; Gc; *fra ok allt: þætt skal skirt vera en firir oskirt er sælt* Bd; *fra ok allt: tatt er skirt* skall wæra. oc fyr er sæælt. tatt skall skirtt wæra 313.

[964](#) En Bc, g.

[965](#) *mgl.* Ba, b, c, g; Gh, p; Ee; Ff; 313; *fra Svo: En Eb.*

[966](#) oc Gf; *fra j: mgl.* Gc.

[967](#) *mgl.* Ba, b, c, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ge, mx, n; 313.

[968](#) værplum eda hornom Bf; Ed, f; pockum (p *rettet fra* v Fd) Fd, f; vackum 313; *fra eða: eða* Gp; *mgl.* Gh, i.

[969](#) æda y værplum *tilf.* 343.

[970](#) miol 343; *fra malt: miol eða malt* Eb; Fe; miol Ef; *mgl.* Bf; Ed.

[971](#) *fra i: eða* Fd; Gt; *fra eða: i pundum. eða korn i sekkum* Gp.

[972](#) eda *tilf.* Bf.

[973](#) æda korn Fe.

[974](#) *fra* Miol: æda 343.

[975](#) *fra i pundum: i mæisum æða i pvndum miol* Ea, c; i mæisum korn i pundum Eb; pvndum miol j mæisum Ed; i pvndum miol j mæisum Ee; i mæisum æða pvndum Ef; i meisum æða pundum. æda meol Gn.

[976](#) *mgl.* Ea, c.

[977](#) æða i (*mgl.* Ga, b, c, d, n) belgium *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, d, n, t.

[978](#) af Ed.

[979](#) ull Ge.

[980](#) ella Fd; *mgl.* Ba, b, d, e, g, k, l; D; Ed, e, f; Fb, f; Ga, c, d, e, f, g, i, mx, p, q, r, s; 313; 343.

[981](#) *fra eða: korn i belghium. eda bandum* Bf; *mgl.* Bc; Ea, b, c; Fe; Gh, n, t; 313; *fra lin: mgl.* Gc.

[982](#) æinhuern 343.

[983](#) varningh æða *tilf.* Ea, c; Gn.

[984](#) annan *tilf.* Fd.

[985](#) bandum Ed, f, Gh.

[986](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 343.

[987](#) uerium Gp.

[988](#) skal uera Ba, k; sælst Fd; *mgl.* Ef; *fra eða nokorn: mgl.* Bd, f; Ff; Gf, mx; 313.

[989](#) sellt *tilf.* Gt.

[990](#) þa skal þat Bc; þa skal Bg; Eb. E; Ff; *fra þat: skal* 313.

[991](#) allt Ea, c; Gn; alt vera Fc, d; *mgl.* Gh, p.

[992](#) iamnt Gi.

[993](#) nidr sem vp *tilf.* Bf.

[994](#) ok Fd; Gi.

[995](#) *mgl.* Ge.

[996](#) *mgl.* Bf; Ea, c, d, e, f; Fd; Ga, b, c, d, i, mx, n, s, t.

[997](#) falls *tilf.* Gp.

[998](#) forðz Ed; fals Fe; Ge.

[999](#) eda Ba, b, c, d, k; Ea, c, e, f; Gi, p; 313.

[1000](#) fals Gi.

[1001](#) Nu Fd.

[1002](#) *mgl.* Ba, k.
[1003](#) giorir Gi, n; gerer 313.
[1004](#) flærd Bf, fal Ec; fox Gi.
[1005](#) giærði æðr *tilf.* Ed.
[1006](#) *fra* ef: sa er fals gerir i Ge, s.
[1007](#) hann er *tilf.* Bc, g; þa er hann *tilf.* Ea, b, c; Fe; Ga, b, d, e, i, p, q, s; er *tilf.* Gr.
[1008](#) .xij. Fb.
[1009](#) *mgl.* Eb; Fb, e; Gh, t.
[1010](#) fals *tilf.* Ee.
[1011](#) *mgl.* Gt.
[1012](#) sel Ba, d, f, l; Gf, mx, n; 313.
[1013](#) kaupir Ec.
[1014](#) *fra* selldi: *mgl.* Ea, e.
[1015](#) han 343; *mgl.* Ea, e; Gi.
[1016](#) *mgl.* Ec.
[1017](#) *mgl.* Ec.
[1018](#) uill Ed.
[1019](#) hann þat *tilf.* Bc, g; Eb; þo *tilf.* Bl.
[1020](#) sæckr Fd.
[1021](#) morkum Fd.
[1022](#) við konung Fd.
[1023](#) heretter nytt kapittel med overskriften Capitulus .xii. Ge; heretter følger i Gg slutten av kap. 8, kap. 9, og nytt kapittel med overskriften Capitulum .xij.
[1024](#) *mgl.* Bb; *fra* Svo: Nv Ge, g.
[1025](#) *mgl.* Bb; D; Ea, b, e, f; Gh, p, *fra* ef: *mgl.* Gn.
[1026](#) eða *tilf.* Ba, b, c, e, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; 313.
[1027](#) eða Gg.
[1028](#) er Bb, c, g; D; Eb; Ff; Gp; *fra* alt: finz fals Bf.
[1029](#) *mgl.* Fe.
[1030](#) *mgl.* Fd.
[1031](#) *mgl.* Ec; Fd.
[1032](#) *mgl.* Ef.
[1033](#) sa *tilf.* Gi.
[1034](#) *mgl.* Ea.
[1035](#) *fra* ser: *mgl.* Gp.
[1036](#) *fra* uar: ueri Gn; *fra* hafe: vissi ægi att falsz var i oc haffue firir sectar æið 313; *fra* nema: hinn visse ægi er sælde at falls var i. oc hafue vj eid Gmx.
[1037](#) her begynner en lakune i Fe.
[1038](#) han Gn; huar 313.
[1039](#) fram Bb, f, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, q, r, s, t; framare Eb; after Ee; *mgl.* D; 313.
[1040](#) firir ser *tilf.* Gp.
[1041](#) *fra* sina: sin (sina Ec, d) heimildar (taku *tilf.* Ed, f) man Ba, k; Ea, b, c, d, f; 313; hæimilðr taku Bb; hæimoldar taka Bc, g; til sins hæimildr manns Ee; sin heimildar taka Ff.

[1042](#) a *tilf.* 343.
[1043](#) til þess Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, d, e, f; Fb, f; Ge, f, i, mx, p; 313; 343.
[1044](#) prouanar Ba, b, c, k; D; Ea, b, c, e; Ge, h, n, t; 313; profuan Ff; reiknanar Gp.
[1045](#) *fra* til: prof kómær a Ee; er sannprouat verðr huerr fals gerði i Fd.
[1046](#) þar Ea.
[1047](#) þo *tilf.* Be; þa *tilf.* Bf; D; Gt.
[1048](#) *mgl.* Bd, e, f, g; Ec; 343.
[1049](#) *fra* firir: suara a Ga, b, c, d, i, n, p, s.
[1050](#) með Gg.
[1051](#) En *tilf.* Ec; Ga, b, c, d, mx, n, p, s, t.
[1052](#) þa Ea, e; *fra* er: at laghum slikt sem aðr uattar þui at þat Ed.
[1053](#) ok Ge, g.
[1054](#) ef Ge.
[1055](#) .vi. *tilf.* Fd.
[1056](#) vyrda Bc, g; Eb; Fc; Ga, d, s; *fra* skynsamir: skynsamum monnum uirdiz Ba, b, k; Ff; 313.
[1057](#) firir Bf; Fb, d; 343.
[1058](#) *fra* til: at fals er Gc, t.
[1059](#) *mgl.* Bd, e, l; Ec, e; Fd; Ga, b, c, d, mx, n, s, t.
[1060](#) ængi Bb; Fd.
[1061](#) *mgl.* Ea, e.
[1062](#) eda Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, c, d, e, f; Fc; Ge, g, h, i, p, r; 313; 343; *fra* sysllu: *mgl.* Bd; Fd; Gf, i, mx, q.
[1063](#) konungs *tilf.* Bc, g; Eb, e; Fb, d; Gg, h, p; 343; *hans tilf.* Bf; Ec, d; Ga, b, c, d, e, n, s, t.
[1064](#) þat *tilf.* Bc.
[1065](#) *mgl.* Fd.
[1066](#) *mgl.* Gmx.
[1067](#) *mgl.* Eb.
[1068](#) mege Fd.
[1069](#) eigi *tilf.* Gt.
[1070](#) *mgl.* Gi.
[1071](#) at *tilf.* Ef.
[1072](#) ero Be, f, l; Ea, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, h, n, p, s, t; 343.
[1073](#) *mgl.* 343.
[1074](#) handsæld Bd; hand salað Fb, d, f; *fra* kaup: koups hansalar Fc.
[1075](#) en Gp.
[1076](#) sueri Ba, k; 313.
[1077](#) með *tilf.* Ed; Fb, f; Ge.
[1078](#) *mgl.* Fc.
[1079](#) firir *tilf.* Bf.
[1080](#) eða Bb, c, g, l; D; Eb; Fc, d; Ga, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q; 343; ælligar Bd, e; Gt; ok Ea, c, e, f; Ff; Gmx.
[1081](#) *fra* þa: eða halldizt, *rettet fra ok halldizt* þa, Gb.
[1082](#) þa *tilf.* Ec, e, f.
[1083](#) sua farnu male *tilf.* Ef; snapa *tilf.* Ga, b (*tilf. over linjen med samtidig kursivhånd*), d.
[1084](#) Her segir vm skilyrði manna ok kuenna giftingar Ba; Huat kaupbref ero rett Bc; Vm þau skilorð er

menn þurfu bref fyrir eða cyrographum Bd; Vm kaupa skilyrði oc vm bref eða cyrographum fyrir storkaupvm Be; Vm kaup Bf; Vm kaup bref Bg; Vm skylyrði manna Bk; skilorð fyrir kuenna gifting Bl; Vm skylyrði .ix. Ea; At kaup oc skilorð manna se ritað Eb; Vm iarða kaup oc garða Ec; At bref skulu liggja fyrir .x. markæ Ed; Vm skill orð er men gera Fc; Vm skilord i kuennæ gifting oc vm .x. marca kaup Ff; Vm skilluisi er menn gera fyrir kaupum. xi. (mgl. Gd) Ga, b, c, d; Capitulus .xiiij. Ge, g; Vm staðfæstu storkaupa er menn gera Gf; Vm skilord Gh, q; Vm skilord í kvenna giftingvm Gi; Vm skillord a vitnumm oc stor kaupumm oc vm cirografia. 12 Gmx; Vm kaup ok brefa gerdir Gn; Vm skilord. ok bref eptir Gp; Um skilorð manna Gr; Wm vitnisbyrd och Cyrographum Gs; Vm skylyrd 313; Vm Ciro grafum oc bref firi giftingum oc adrum storkaupum 343; mgl. Bb; D; Ee, f; Fb, d; Gt.

[1085](#) En Bc, f, g; Eb, d, f; Gt.

[1086](#) kaup Ba, f, g, k; 313; skilyrði Be; Ea.

[1087](#) fra menn: gærazt Ea.

[1088](#) fyrir tilf. Ga, d; sin imilli tilf. Gp.

[1089](#) till Fc.

[1090](#) fra i: um kuenna giftingar Gp; fra menn: i kuenna giftingum ero (mgl. 313) Ba, k; 313.

[1091](#) mgl. Bb.

[1092](#) fra ef: er kaupir Ba, k; eff kaupir 313.

[1093](#) iarðer Bd, l; Fb, d; Gf, mx, q; 343.

[1094](#) sua tilf. Be.

[1095](#) oll Ec; mgl. Ea, b; Gmx; fra fyrir: oll Gc, i, n, t.

[1096](#) kaupi Ea.

[1097](#) oc Ba, b, e, k; D; Ge, h, i; 313.

[1098](#) smærre Ec; støre Fd; fra eða: mgl. Ea; Gr, t.

[1099](#) mgl. 313.

[1100](#) lata Bc; Gg, r; þeirra Ga, b, c, d, s; mgl. Ba, b, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, f; Ge, f, h, i, mx, n, p, q, t; 313.

[1101](#) leggja Ed.

[1102](#) af sinni henndi tilf. Fd.

[1103](#) fyrir Bf; Ed, f; fyrir æftir Ee.

[1104](#) fra kaup: kaupi sinu Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, r, s, t; 313; kaupi ok skilorðe Bd; fra bref: kaup eftir brefe sinu 343.

[1105](#) skilorðe Bf; Ec; Fd; Gf, mx; fra ok: mgl. Ba, d, k; Ea; Gf; 313; fra sinum: þeirra Gi.

[1106](#) næmfni Ed.

[1107](#) i brefeno tilf. Ge, s.

[1108](#) við tilf. Bb; Gf; sina tilf. Ff.

[1109](#) mgl. Ef; 343.

[1110](#) þar Bb.

[1111](#) fra þa: sina Gq.

[1112](#) oc tilf. Fb.

[1113](#) mgl. Bl.

[1114](#) hafi Ea, d, e.

[1115](#) þar tilf. Bc, g; Eb.

[1116](#) við Gf.

[1117](#) *bref ok tilf.* Ee; Gn.
[1118](#) æða gíaldkyra *tilf.* Ge, s.
[1119](#) *mgl.* Be.
[1120](#) ok Ed.
[1121](#) annara Bc, g; Eb, c, e, f; Ff; Ga, b, c, d, n, s, t.
[1122](#) skynsamra Gc, n, t; *mgl.* Gi.
[1123](#) *mgl.* Bf; Ee; Ff.
[1124](#) skill *tilf.* Be.
[1125](#) vissi Bb, c, g; D; viti Eb; i hía varu Ec; Ga, b, c, d, t; vistu Ef; Gmx; uita Gi.
[1126](#) a kaupi Be; kaupi Ec; Ga, b, c, d, t.
[1127](#) þa *tilf.* Ed.
[1128](#) fædz Ba, g, k; fæzst Ed; Fb, d; Ge; er Ef; Fc; 343; fæsts 313.
[1129](#) *fra* En: eða Fd.
[1130](#) *firir tilf.* Ba, k; 313; þa *tilf.* Ec; Til þa *tilf.* Ee; sva ner at hann fae *tilf.* Fc.
[1131](#) *mgl.* Ea, b, c, e, f; Gt.
[1132](#) *mgl.* Ba, b, c, d, k; Ea; 313.
[1133](#) ber Ba, b, c, d, g, k; D; Ea, b, d, e, f; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, mx, p, q, r, s; 313.
[1134](#) þa *tilf.* Bc, f, g; D; Eb, d; Ga, c, d, e, f, g, h, p, r, s, t; 343.
[1135](#) at *tilf.* Bf.
[1136](#) ok skilyrði *tilf.* Be.
[1137](#) eingi Ba, b, g, l.
[1138](#) er Bb; Fb: *fra* ef: þo at engi se þa onnur Fd.
[1139](#) adrer *tilf.* Ee.
[1140](#) uattar Ba, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gh, n, p, t; 313.
[1141](#) hvar Ea.
[1142](#) *mgl.* Ec; Gt.
[1143](#) mal *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[1144](#) logmonnum Bb; D; Ea, b, c, e; logmaðir 313.
[1145](#) *mgl.* Ec; Gf.
[1146](#) domarom Bc, d, e, f, g; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, h, mx, p, s, t; *fra* rettom: rettarom Ba, k; 313.
[1147](#) þessa Ga, b, c, d, f, n, s.
[1148](#) *fra* þerss: vm þat mal Bc, g; Eb; *mgl.* Ba, f, k; 343; *fra* rettom: dømendum Fd.
[1149](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.*Bk) vm þau mol er uitnad ero Ba, k; 313; Vm skylldu vithnisburð Bc; Vm uitnis burð ef maðr vil æighi bera Bd; Her sægir vm vithnisburðv þa sem ero Be; Vm loghlægh vitni at bera Bf; Vm uitnisburð (.x. *tilf.* Ea) Bg; Ea; Vm vitnisburð þan er maðr hefir seet a eða høyrð Bl; At uattar se skylldir at bera uitni Eb; Vm vitnisburði manna Ec; Ef maðr er skyllðær at bera uitni Ed; Vm vitni manna Fc; Vm vitnis burð Ff; Gi, p, q, r; Huersu maðr skal uitni bera vm kaup manna. xij. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; Capitulum .xiiiij. Ge, g; Vm þau vitni er menn hafa i hía veret oc vilia æigi bera Gf; Vm vitnesburð ok Gh; Wmm vitnaburð a þeim mallomm er maður hefur i hía wærid. 13 Gmx; Vm vitnisburð ok sekt Gn, s; Vm vitnisburð hurir er bera skollo vm kaupmanna 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d; Gt.
[1150](#) vattar vitu oc *tilf.* Gh.
[1151](#) verðr Bc, f, g; Eb, e, f; Gg, i; 313; *mgl.* Ea, d; Ge, p, q, r, s; *fra* Hvært: Hveruitna þar sem mal er (ero Fd) vitnat Ec; Fd, Ga, b, c, d, n, t.

[1152](#) menn Ea; Fd.
[1153](#) *mgl.* Bb; Ec; Ga, b, c, d, r, s, t.
[1154](#) *mgl.* Gmx; 313.
[1155](#) uerði Ge, s; *fra* suo: sua þat er eigi er Ba, c, f, g, k; D; Ea, b, d, f; Ff; Gp.
[1156](#) helder D; Ef; hælldr (er *tilf.* Ed) at Ea, d, e.
[1157](#) hann Ge, i; 313.
[1158](#) *fra* sem: heldar hefir *maðr* Ba, b, c, g, k; hælldr at *maðr* heuir Bf.
[1159](#) hælldr *tilf.* Eb, c; Ff; Ga, b, c, d, f, h, n, p, s.
[1160](#) *mgl.* Gg, i, r, t.
[1161](#) *fra* set: höyrtr a. eda sett Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; hæyrtr æða set a (a *mgl.* Eb, d) Ea, b, c, d, e, f; 313; sied edur heyrtrt a Gmx.
[1162](#) a *tilf.* Ff.
[1163](#) *mgl.* Bc; Eb; *fra* skal: er hann D; Fd.
[1164](#) skyldugar Ba; Ed, e; Gg, r.
[1165](#) *mgl.* Bd, f, g; Ec, d, e, f; Fb, d, e, f; Gmx.
[1166](#) *mgl.* Ef.
[1167](#) *fra* þat: þar vitni vm Gn, p.
[1168](#) loglig Ef; *fra* þat: loghlegan vitnisburd Bf.
[1169](#) næfnr Bd; Gc, f, mx, s; krafdr Bf; Fd; Gg, q; kallaðr Ec; Gn, t; *fra* þat: loglegt uittni vm till kuiðænær Ed.
[1170](#) þat vitni *tilf.* Fd.
[1171](#) til krafðr *tilf.* Fd.
[1172](#) kuæðia Bc, f, g, k; Ea, b.
[1173](#) honnom 313; *mgl.* Bc, g; Eb.
[1174](#) *fra* En: *mgl.* Ba.
[1175](#) þa Ba, k; Gi, n; en þa Ea, c; at hælldr Eb; þa en Gd, s; *mgl.* Bf; Gmx.
[1176](#) þa *tilf.* Ga, b, c, t; 343.
[1177](#) *fra* bera: at hælldr bera Bc; hælldr Bg.
[1178](#) *fra* bera: þes hælldr bera Bf; *fra* hælldr: *mgl.* Ee; Ff.
[1179](#) *fra* er: seckizst hann Fd.
[1180](#) .iij. morkum Gf.
[1181](#) *mgl.* Eb.
[1182](#) konnongs 313.
[1183](#) þo Bd.
[1184](#) *mgl.* Bl; Fb; Gi.
[1185](#) ef Ba, f, k; D; Eb, c, d, e; Gh, n, s; 313; en Bc, e, g; Ef; at Bd.
[1186](#) se Bd; var Bf; Fd; Ge, f, mx, q.
[1187](#) loghlegha Be; *mgl.* Ba, b, e, g, k; Ea, c, d; Fc, f; Gmx, n, q, s, t.
[1188](#) kuaddar Ba, b, c, e, g, k; Eb; Ff; Gp.
[1189](#) *fra* nemfdr: til quadder D; kuaddr Gh.
[1190](#) *fra* at: oc Bd; at Be; Fd; *mgl.* 313.
[1191](#) ok *tilf.* Fd.
[1192](#) *fra* viðr: *mgl.* Ed.

[1193](#) æða *tilf.* Ea.
[1194](#) sua Gf, mx; *mgl.* Bd.
[1195](#) man Eb; uæit Ed.
[1196](#) sa *tilf.* Ed.
[1197](#) oc Ba, d, k; Gf, n.
[1198](#) meti Ge, s.
[1199](#) oc Be; Ga, b, c, d, e, f, i, mx, n, p, r, s, t.
[1200](#) aðrir Gi, mx; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *fra* logmaðr: *mgl.* Ff.
[1201](#) hui Gf, p; huei Bd; Gh; hue; Gq.
[1202](#) loglegt Ea, c, d, Fd; Ga, b, c, d, n, t; 35; 343.
[1203](#) þikki Be; sickir Ef.
[1204](#) þetta Gi.
[1205](#) *mgl.* Bb, e, k; D; Ed, f; Fd, f; Ge, s; *fra* þat: þetta uera uitno boret Ba.
[1206](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk; 313) vm handsalað mal þau er ret æro Ba, k; 313; Vm handsalat mol Bc; Gp; Vm kaup þau er handsalat ero. oc vm kauprof Bd; Vm kaup oc kauprof oc oll handsalat moll þau er haldaz megha at logum Be; Vm handsalat kaup Bf; Gi; Vm handsal Bg; Gh, q; At sa hafi kavp er Bl; Vm kaup mala .xij. Ea; At handsalað mal skulu halldaz Eb; Vm hanðzalað mal Ec; Fc; Ef madr selr tueimr monnum þat sama Ed; Ef .ij. menn kaupæ æin lut oc ef maðr kauper viðr vtlægðan mann Ff; Ef maðr selr .ij. monnum eit ueð. xij. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; 35; Capitulum .xv. Ge, g; Ef maðr sælr aðrum þæt sem hann hæfir aðrum aðr sælt Gf; Huersu handsalat Kaup oc Kaupslit oc ranfox er ij er selt it sama. 14 Gmx; Vm kaupfox. ok en maðr kaupir við vtlegan man Gn; Huer mál er halldazt skulu at logum Gr; Wm kaupfox oc handzalat mal Gs; Vm kaupfox oc vm kaup vid vtlægann mann 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d, Gt.
[1207](#) *mgl.* Gf; mx.
[1208](#) *mgl.* Ba, b, c, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Ge, h, i; 35; 313.
[1209](#) kaupmal Bf; Fc; *fra* skulu: skal handsalat mal halldazt. oc oll Gt.
[1210](#) *mgl.* Bf; Ed, f.
[1211](#) eigu Ba; Fb.
[1212](#) *mgl.* Fb.
[1213](#) En *tilf.* Bd; Fd.
[1214](#) abyrgð Bc.
[1215](#) er Ec, f; Gmx; 35.
[1216](#) hann Gi, p.
[1217](#) hefuir sælt Eb, c, d, e, f.
[1218](#) manne Ba, b, c, g, k; D; Eb, e, f; Ff; Gf, h, i; 343; *mgl.* Bd; 313.
[1219](#) manne *tilf.* Gp.
[1220](#) annara eða *tilf.* Bd.
[1221](#) ader *tilf.* Ba, d, e, l; Ec, e; Fb, d, f; Ga, d, f, h, i, n, q, r, s; 343; fyr *tilf.* Bb, c, g, k; D; Eb, d, f; Ge, p; fyrri *tilf.* 313.
[1222](#) adur Gmx.
[1223](#) *fra* ef: er (ef Gt) maðr heuir addrum adr sælt Bf; Ea; Gb, c, n.
[1224](#) oc (en Gt) oðrum siðar (siðan Ec; Gn) *tilf.* Ea, c; Gb, c, n.
[1225](#) aðr *tilf.* Ga, b, c, d; 35.

[1226](#) a Eb, d, e; *fra* En: nu hefir sa i honndum Fd.
[1227](#) sidare Ba, c, d, f, g, k, l; fyri Bb; *mgl.* Be; Gq.
[1228](#) skall Be, l; Gi, p.
[1229](#) *firir tilf.* Ea, c, d, e; *slika tilf.* Ef.
[1230](#) *mgl.* Bf.
[1231](#) doma Ef.
[1232](#) *mgl.* Bf; Gt.
[1233](#) ok *tilf.*
[1234](#) *fra* til: *mgl.* 313.
[1235](#) En Ea, c.
[1236](#) sa a Ea, c.
[1237](#) sit *tilf.* Bd.
[1238](#) *fra* a: skall sa kaup (sitt *tilf.* Gmx) hafa Gf, mx; *fra* at: *mgl.* Bc, g; Fd; Gh.
[1239](#) fyr Ea, b, c, d, e, f.
[1240](#) er Bc, d; ok Bg.
[1241](#) fullast 313; *fra* ef: ok fullnast honum Gi.
[1242](#) til *tilf.* Fd.
[1243](#) a Bc; 313.
[1244](#) ok *tilf.* Fd.
[1245](#) honum Bb; *fra* ef: en hinum er Be.
[1246](#) kaupfals 313.
[1247](#) i *tilf.* Bg.
[1248](#) *fra* ef: *mgl.* Bl; Fb.
[1249](#) oc uita þat uattar *tilf.* Ga, b, d, s.
[1250](#) þat Bd; siðan Gg, r; ok Gn; 343.
[1251](#) hin Bl; Fb, d, f; *fra* skal: *mgl.* Gn.
[1252](#) þui *tilf.* Bc; Ga, b, c, d, i, mx, n, s.
[1253](#) lysa Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Eb, d; Ff; Ge, i, p, s; lysi Gn; *mgl.* Gh; *fra* þa: oc lysi hann þui Ea, c; Gc; þat skal hin lysa Ee; þa skall lysa Ef; ok vitu þat vattar ok lysi þat Fd.
[1254](#) *fra* þa: oc lysi þui firir Gt.
[1255](#) uatta oc *tilf.* Ga, b, d, i.
[1256](#) uel kunnande Ba, g; valinkunna Bb, c, d, e, f, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Gb, c, f, g, i, mx, n, q, r, t; 313; 343.
[1257](#) *mgl.* Gi; *fra* þa: *mgl.* Bg.
[1258](#) þa Ec; Gp.
[1259](#) *mgl.* Gg.
[1260](#) oc *tilf.* Ea, c; Fd; Ga, b, c, d, e, i, n, p, s, t; 343.
[1261](#) er Ba, b, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, f; Fb, c, f; Gmx; 313.
[1262](#) hann Gi, r.
[1263](#) kœpti Gc; sælr Gg, r; *fra* ef: sem maðr selr Gq.
[1264](#) hin Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, e, f; Ff; Ge, h, i, n, s, t; 343; sa Bd, e; Fc; Ga, b, c, d, f, mx, q; 313; sa maðr Bl; Fb, d.
[1265](#) a Bl; D; Fb, d; Ga, b, h, i; *fra* kaupir: sælr þat sem annar a Fd; *fra* ef: er hann atti Gp.

[1266](#) *fra* er: *mgl.* Bf; Gg; *fra hann*: annær atte Ed.
[1267](#) með Ee; Gg.
[1268](#) hins Gt.
[1269](#) løyfi Bd; ræde 313.
[1270](#) var Ee; hafi Gi.
[1271](#) gort Gc; *mgl.* D; *fra* at: þers rað hafi uerit Gp.
[1272](#) *fra* nema: firir ottan rað eigannda Fd.
[1273](#) oc Ff.
[1274](#) *hann tilf.* D; Fc, d, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s; 313; 343.
[1275](#) *fra* hitta: *hann* hitta þen Ba, b, c, d, e, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; *hann* Bl.
[1276](#) man *tilf.* Bf.
[1277](#) *fra* hitta: sa er Fb.
[1278](#) *mgl.* Gh, t.
[1279](#) at Ea; *mgl.* Bl; Fb.
[1280](#) heimti Fc.
[1281](#) at Gh, i.
[1282](#) ok Fd.
[1283](#) sa Fd.
[1284](#) *tilf. i margen* Ba; *mgl.* Bk.
[1285](#) þa *tilf.* Ed; sa *tilf.* Fd.
[1286](#) *mgl.* Ed; 343.
[1287](#) fa Gi; 313; *fra* i: *mgl.* Fd.
[1288](#) *mgl.* Bb, d, e, f; D; Ed, f; Gd, e, h, mx, n, p, s.
[1289](#) han Gn; *mgl.* Bf.
[1290](#) stæmmnu *tilf.* Fb; 343.
[1291](#) *fra* skal: stæfni honum hæim Bg; Fd.
[1292](#) at Ea; *fra* honom: *mgl.* Bk.
[1293](#) niote Be, g; Fd.
[1294](#) sinna Ba, b, c, d, e, f, g, k; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; *mgl.* Bl.
[1295](#) hin Bb, c; D; Gp, s; *mgl.* Gmx.
[1296](#) með Ff.
[1297](#) af Gh.
[1298](#) *mgl.* Fd.
[1299](#) kræfi Be, g; Fb, c, d; 313.
[1300](#) honum 343; *mgl.* Bb.
[1301](#) *fra* hann: þa enn Fd; fiar Ff.
[1302](#) læggi Bf, g, l; Fc, d; Gi.
[1303](#) *mgl.* Gf, mx, p.
[1304](#) ok Fd; *mgl.* Ff.
[1305](#) *mgl.* Eb; Ga, b, c, d, i.
[1306](#) *mgl.* Ba, b, c, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, p, r, s, t; 313.
[1307](#) *mgl.* Fd, f; 313.
[1308](#) *mgl.* Eb.

[1309](#) *mgl.* D.
[1310](#) En Fb, d; Gi, n, p, r.
[1311](#) maa eigi faa Gi.
[1312](#) hinum Gf; *mgl.* Bf; Ed.
[1313](#) hit Ba, k.
[1314](#) *fra* þat: sit Fd; Gf, mx.
[1315](#) eða þat sama *tilf.* Fd.
[1316](#) *mgl.* Ed.
[1317](#) hinn Bb; honum Bk; Fd; Ge, n; *mgl.* Bd; Ed; Gf, i, mx; 313.
[1318](#) sylfrs *tilf.* Bc, g; Eb; Fd; Ge, n; 313.
[1319](#) firir Fd, f; 313; at Gn.
[1320](#) .x. aura Gr; *mgl.* 313.
[1321](#) kaup huert Fd, f; 313.
[1322](#) þeim (hinum Ee; *mgl.* Ge) er kœpti *tilf.* Ba, b, e, f, k; D; Eb, c, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, p, s; 313; *þui* er hann kœpti *tilf.* Ed.
[1323](#) at øyri Bf.
[1324](#) oc se þeir (*mgl.* Bd, f; Ee; Fd; Ge, f, i, p, s) þa (sidan Bf; Ee; Fd; Ge, f, i, s) satter *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k; D, Ea, b, c, d, e, f; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, s; et se tar ta satter 313.
[1325](#) *mgl.* Ge, h.
[1326](#) *mgl.* Bc, f, g; D; Eb, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, p, s.
[1327](#) þeim Ba, k; Gmx; 313.
[1328](#) var Bb; *mgl.* 343.
[1329](#) *fra* er: uissi Ed.
[1330](#) þat Gn; *mgl.* Bc, g; D; Eb; Fd, f; Ga, b, c, d, p, s.
[1331](#) kaupir Fd; Ge; *fra ok:* *mgl.* Gt.
[1332](#) þar Gt; *mgl.* Ed; 313.
[1333](#) att 313
[1334](#) hafde Ba, c, d, e, k, l; Ea, b, c, e; Fb, f; Ga, b, c, d, f, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[1335](#) fyr Ba; fyrri 313; *mgl.* Bb, f; D; Gh.
[1336](#) *fra* hefir: kœpti firir honum Ed; kœfti Ef; *fra* þant: at oðrum var aðr selt Gn.
[1337](#) sa er *tilf.* Gi; ta er han *tilf.* 313.
[1338](#) øyri sylfars Ba, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[1339](#) uiðr konung *tilf.* Ba, c, d, e, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Fd; Ga, b, c, f, g, i, mx, q, r, s; 313.
[1340](#) af Fd.
[1341](#) *fra* sæckr: *mgl.* Bb, men med åpent rom; *fra* kaup: kaupi hueriu Fd.
[1342](#) En ef maðr kaupir Fd.
[1343](#) kavp Gr; *mgl.* Fd.
[1344](#) hin Bb; 313.
[1345](#) kœpti Bb, c, e, f, g; D; Eb, d, e, f; Ff; Ge, h, mx, s; 313; keypt er Gi.
[1346](#) at Bl; Ga, b, c, d, p, s; *mgl.* Gi.
[1347](#) þeim Ea, c; Gb, c, n, t; *fra* af: *mgl.* Fd; 313.
[1348](#) en hann Gh; *mgl.* D; Ea.

[1349](#) *rettet med marginalhånd fra iij. Gi; .vij. 313.*

[1350](#) *mgl. Ed; Fd.*

[1351](#) *senere tilf. Ba; oc Gmx; mgl. Gq, t; fra við: mgl. Be; Ea, c.*

[1352](#) *með tilf. Ba, b, c, e, f, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, q, s, t; 313; 343; hann tilf. Fc.*

[1353](#) *ef hann er til før tilf. Bf; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, n, s, t.*

[1354](#) *hin Ee; fra vissi: mgl. Bk.*

[1355](#) *æigi tilf. o. l. Bk.*

[1356](#) *gor tilf. Fd.*

[1357](#) *Her segir (fra Her: mgl. Bk) vm leigu kyr er men leiggia af adrum Ba, k; Vm abyrgd a læighu ku manns Bc; Vm abyrgð a læighu bui ok vm þær græinir Bd; Vm abyrgð a læighu kum ef maðr læigir Be; Vm kyr er læighu Bf; Vm ku bygging logliga Bg; Um læigu fe Bl; Ef maðr sæter ku a læigu. xiiij. Ea; Vm læigu bu Eb; Vm bu fiar bygging Ec; Ef maðr a kyr a læigu þa skal sa ku Ed; Við hverriu sa skal ku abyrgiast er leigir Fc; Vm læighu kyr. oc abyrgd þeiræ Ff; Ef maðr selr ku sina a leigu. xiiij. (mgl. Gd) Ga, b, c, d; Capitulus xvj. Ge; Ef maðr byggir kyr oc verðr spæll a Gf; Vm leigha kyyr Gh; Vm kyr a leighu Gi; Huersu ku skal abyrgiast ok aptr bætæ Gn; Vm kyr leigr Gp, s; Um kua byggin ok læigu Gr; Vm læighu kyr 313; Vm læigu kyr oc abyrgd oc lostu a 343; mgl. Bb; D; Ee, f; Fb, d; Gq, t; kapitlet mangler Gmx.*

[1358](#) *En ef maðr selr Gd, s.*

[1359](#) *ku Ga, b, c, d, n, t.*

[1360](#) *at Fc.*

[1361](#) *læighur Bc, g; Eb.*

[1362](#) *kyr Eb; Ff; mgl. Bd, l; Fb; Ge, i, r; 343; fra skal: a sa ku at Bb.*

[1363](#) *vardueita ok tilf. D.*

[1364](#) *albyrgiazt Gc.*

[1365](#) *mgl. Ed.*

[1366](#) *hann tilf. Ef.*

[1367](#) *læigir Ea, c, f; Ff; tekr Gn.*

[1368](#) *æigi tilf. Bc.*

[1369](#) *ædr Ff; Gh; fra strand: mgl. Fb; 343.*

[1370](#) *En 343; mgl. Ef.*

[1371](#) *lungu Ef; lunæ Ff.*

[1372](#) *fra lvngna: mgl. Bb, k; tilf. med marginalhånd Ba.*

[1373](#) *ok tilf. Bc, d, e, f, g, l; D; Gh, q; 313; 343; rauða sott ok tilf. Ee.*

[1374](#) *mgl. 35; fra oc: mgl. Gt.*

[1375](#) *við tilf. 343.*

[1376](#) *eða lungna sott Bb.*

[1377](#) *Oc við rauda sott tilf. 343.*

[1378](#) *ok Bc; mgl. Gi.*

[1379](#) *ræiðr Bb, f, g, l; Ea, b, d, f; þruma Ee; fra eða: et vidir tuj er ræið lystir 313.*

[1380](#) *oc Ba, b, c, g; D; Eb, d; Ff; Ge, f, h; 313; mgl. Bf.*

[1381](#) *raudu Bc, g; Fb, f.*

[1382](#) *fra eða: mgl. Bk; Ee; 343.*

[1383](#) *ok ef Ge; et tuj eff 313.*

[1384](#) *fellr Gt.*

[1385](#) æða við strandhoggi *tilf.* Fb.
[1386](#) Nu Gp; 35.
[1387](#) *mgl.* Bc, g; D; Eb; Ff; Ge, h, p.
[1388](#) *fra* En: Nu døyf kyr Ga, b, c, d; *fra* kyr: dyr bitr Ed; dyr bita Ef.
[1389](#) *mgl.* Gh, i.
[1390](#) luki Gf.
[1391](#) honum Ba; sa Ed; *mgl.* Bb, d, g; D; Ea, b, c, e, f; Ff; Ga, b, c, d, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 35; 313.
[1392](#) aptr *tilf.* Gh, i.
[1393](#) uettrom Ba; Gi; *fra* a: .iij. aur a Eb.
[1394](#) uerd Ba, l; Fb; kyr uærð Ed; *mgl.* Gi; *fra* a: iij. aurum værdz after Ee; .iii. aurum auerdet Ef; a tvinnir arom vædr 313.
[1395](#) firir *tilf.* Ba, l; 313; *fra* kyr: dyr bitæ firir fatøkom manni. bote Bf; *fra* hann: hana .iij. aurum værdz Bk.
[1396](#) *mgl.* Gf, r.
[1397](#) *mgl.* Ff; 313.
[1398](#) *mgl.* Bf.
[1399](#) en Gr.
[1400](#) er Ba, f.
[1401](#) *mgl.* Bb, c, e, f, g, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, h, n, p, s; 35; 313; 343.
[1402](#) *mgl.* Bf; Eb; Ge, f.
[1403](#) æða sa er han a orðe firir att suara *tilf.* 313.
[1404](#) a 313.
[1405](#) madr 343; *mgl.* Bf; Ef.
[1406](#) att *tilf.* 313.
[1407](#) a læigu *tilf.* Ee.
[1408](#) a Gc.
[1409](#) at Gq.
[1410](#) a Fc.
[1411](#) are Fb, d; Gh; *fra* at: aa uarit Gi.
[1412](#) *mgl.* Gd, n.
[1413](#) fodr 343.
[1414](#) eindaga Ba, b, e, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, n, p, t; 313; 343.
[1415](#) *mgl.* Bc, f, g, l; Fb, c, d, f.
[1416](#) gioruan Gi, p; mælt Gt.
[1417](#) *fra* millum: *mgl.* Ff; Gi, q; *fra* maldaga: vægh skilt Bd; *fra* mælltan: gorvar eða mæltan sin i millum 313.
[1418](#) þeir kœyftuzt við oc *tilf.* Ea, c; Gn.
[1419](#) *mgl.* Ef.
[1420](#) a leigu *tilf.* Gi.
[1421](#) ef Fc.
[1422](#) *mgl.* Fb, f.
[1423](#) *mgl.* Ba, f, k; Gi.
[1424](#) døyf Fc.

[1425](#) er hann atte *tilf.* Gi.
[1426](#) er Ba, d, k; 343.
[1427](#) hin Fb.
[1428](#) a Ea, c.
[1429](#) ku *tilf.* Fd.
[1430](#) þa ku Ba, b, k; D; Ff; Gh; þa Bc, d, e, f, g, l; Ea, c, d, e, f; Fb; Ga, b, c, d, e, f, i, n, p, q, r, s; 313; *mgl.* Eb; Gt; 343.
[1431](#) *fra* hana: *mgl.* Gc.
[1432](#) *mgl.* Ba, b, k; 313.
[1433](#) ku Fc, d, f; kuar Ge.
[1434](#) *mgl.* Ff.
[1435](#) Nv Be; Gi.
[1436](#) hans Ba, b, k; 313; 343.
[1437](#) kyr *tilf.* Bk; 343.
[1438](#) er hann atte *tilf.* Fd.
[1439](#) *mgl.* Be.
[1440](#) *fra* þui at: *mgl.* Bb.
[1441](#) en *tilf.* 343.
[1442](#) su Gh; *mgl.* Gp, r.
[1443](#) verri eðr (ok Ed) *tilf.* Ea, c, d; Ff; Gn.
[1444](#) haua a komet Bf; Ed, f.
[1445](#) a Fb; *mgl.* Ef; *fra* þo: annæt huert Ff.
[1446](#) bræsti Gh.
[1447](#) hann *tilf.* Bc, e, f, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, h, n, p, s, t; 313; sa *tilf.* Gi.
[1448](#) *mgl.* Gi.
[1449](#) *fra* þa: þann last Eb.
[1450](#) sem skynsamir menn mæta *tilf.* Gr.
[1451](#) Nu uil hann Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 313.
[1452](#) þa ku Bd, f; Ec, d, e, f; Fc; Ga, b, c, d, e, s, t; 343; *mgl.* Eb; Fd.
[1453](#) hafa Bc.
[1454](#) hann *tilf.* Ba, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, f; 313.
[1455](#) þa *tilf.* Ge.
[1456](#) hann tok af ku Fc, d.
[1457](#) oc skal hann fœra ku heim *tilf.* D.
[1458](#) bioðe Gf.
[1459](#) uattom Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *fra* ok: bioða þeim er a með vattom Bd; *mgl.* Bf; Ed, e, f.
[1460](#) þa *tilf.* Bb; En *tilf.* 343.
[1461](#) till *tilf.* Ea, e.
[1462](#) vttan Be; Gi.
[1463](#) *fra* En: *mgl.* Bd, f; Ea, c, d, e, f.
[1464](#) *mgl.* Ff; Gi; *fra* þa: ok Ed.
[1465](#) þo *tilf.* D.

[1466](#) læiða Gf, i; 343.
[1467](#) mgl. Gi.
[1468](#) þeim Gc; *fra* En ef: þa skal þeim föra ku Gt.
[1469](#) at honum *tilf.* Ed.
[1470](#) *fra* föra: mgl. Gr.
[1471](#) oc Ea, c, d, e, f; Ff; Gh, p, r, t.
[1472](#) *fra* föra: leiða ku heim. oc leta (latte 313) men Ba, b, d, e, k; 313; föra ku heim oc leida menn til at (ok Bf) lata Bc, f, g, l; *fra* leiða: lata (godo *tilf.* 343) men Gf, i, q; 343.
[1473](#) þa ku Ba, k; 313; hena Bc; mgl. Bf, e, g; Ff; Gn; *fra* lata: sia hona Eb.
[1474](#) *fra* ku: at æigi ero lestr a vordnner Oc 343.
[1475](#) se Bb; Ga, b, c, d, s; *fra* ku: at su kyr se för at mat *ser* oc Bd.
[1476](#) ok hælspenad *tilf.* Bg; 343.
[1477](#) þem Ba, c, g, k; Ea, b; honum Ec.
[1478](#) hana *tilf.* Fb; hafa *tilf.* 343.
[1479](#) atte Gc, t; 313.
[1480](#) at hafa *tilf.* Bl; ok bioðe hinum þes uið at taka er a ok ef þau uilia *eigi* uið taka *tilf.* Ge.
[1481](#) þa Gh.
[1482](#) sægir Eb; segia Gp; 343; *fra* ok: þa sæghi hann Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, s, t; 313.
[1483](#) albyrgð Gc; abyrdir 313.
[1484](#) sidæn væiti hin Bf; veita D; uæitir Eb.
[1485](#) þeirri *tilf.* Ed.
[1486](#) mgl. Bd, e; Gn; 313.
[1487](#) (sua *tilf.* Ge, i; 313) sem sinum nautum *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Ff; Ga, b, d, e, f, h, i, p, r, s; 313.
[1488](#) hafe Bd.
[1489](#) *fra* ok: mgl. Bc, d; Ff.
[1490](#) mgl. Ba, b, c, f, g, k, l; D; Eb, e, f; Ff; Gh, p; 313; *fra* þat: at grase Ed; *fra* ok: ok haue þar grars Bf.
[1491](#) eða Gq.
[1492](#) *fra* sitt: nøyzlu Ge.
[1493](#) mgl. Ba, e.
[1494](#) albyrgizt Gc.
[1495](#) firir Ba, b, c, f, g, k; Eb, d, e; Fb, f; 313.
[1496](#) mgl. Ff; Gc, n, t.
[1497](#) Nu (En Bc, g; Eb; Ff) ef sa er Ba, b, c, e, f, g, k; D; Eb; Ff; Gh, i, p.
[1498](#) a Be, f; Ea; Ge.
[1499](#) aðrum *tilf.* Eb; hann *tilf.* Ed; Fd.
[1500](#) hann adrum vmbodet Ba, c, g, k; maðr boðit Bb.
[1501](#) a halð Ba, d, k.
[1502](#) *fra* halld: fear hald sitt Bd; Ea, c, d; Fc, d, f; Ga, b, c, d, h, n, s, t; fe sitt Gi; *fra* boðet: fengit vmboð fearhaldz sins Ee.
[1503](#) skal Bd, e; skal hann Bg; Gi; a Bl; Eb.
[1504](#) þeim Gf.

1505 *mgl.* Bd, e, g; Gi.
 1506 eða *tilf.* Eb; En *tilf.* Ga, b, c, d, i, n, s, t.
 1507 Erfuingi Ed.
 1508 en han er innan fylkis *tilf.* Gn.
 1509 er Fb.
 1510 ok Bc, g; Eb.
 1511 ku *tilf.* Bc, g, l; Eb; Fb, f; Gq, r; 343.
 1512 *mgl.* Bf.
 1513 *mgl.* Ge.
 1514 *fra* leigt: leiga Gi, r.
 1515 Her segir vm folgo naut er men taka til sin Ba; Við huæriu maðr skal fulgu fe abyrgiaz Bc; Vm fulghu bui ok ef maðr tækr ros a habit Bd; Vm abyrgð a folgho bui oc folgo rossom oc foðr bui Be; Vm fulghu mala Bf; Vm felo bufe Bg; Vm fulghu naut er men tacka Bk; Vm fulghu fe Bl; Vm handuom a bui .xvi. Ea; Vm fulgu bu oc abyrgð Eb; Vm bu fe er þu feler inni at manne Ec; Firir hueriu er maðr a læigu bu a Ed; Vm fulgu bufe Fc; Gq; Vm fulgufe oc handuom Ff; Gr; Um handuom a leigu fe. xv. (*mgl.* Gd) Ga, b, c, d; Capitulus .xvii. Ee; Ef maðr selr bu sit huærsu maðr skall abyrgiaz oc um fulghu ross Gf; Vm bufee Gh; Vm fulgv bu Gi; Ef madur felur bufiæ sitt jnne At fulgu malla Rettum. 15 Gmx; Vm fulgv naut Gn, s; Vm hand vomm Gp; Her sægir vm fulgu fe oc þess a byrgðir at logum 4; Vm fulgu Bu oc Ross 343; *mgl.* Bb; D; Ec, f; Fb, d; Gt; Vm fulghu bu er men tacka 313.
 1516 bufe Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, p, q, r, s, t; 313; 343.
 1517 inn Fd.
 1518 með Bb; Ff; hia Bk; Ed; *fra* inni: með Ge, r.
 1519 *fra* at: *mgl.* Bl; Fb, c, d; Gn.
 1520 læigu Ea, c; Gc, n, t.
 1521 malum D.
 1522 þat Bl; Fb; Ga, b, c, d, f, h, i.
 1523 sa Gf, mx; hand 313; *mgl.* Gi.
 1524 at Bf; Eb, d, e, f; Ff; firir Bl.
 1525 æinum Ea, c, d; 343; *mgl.* Bf; Gt.
 1526 En *tilf.* Bc, g; Eb; Gd, s.
 1527 er Bb; D; 4; 343.
 1528 handuommum D.
 1529 manz Ba, c, k; Ec; 313; *mgl.* Bf; Ed, e, f; Ga, b, c, d, s, t.
 1530 en Ef; er Gb, c, d, s.
 1531 maðr Bf; Ea, c; Gn.
 1532 han *tilf.* 343.
 1533 ok Gi; *fra* drepr: drepa Ed.
 1534 *fra* eða: *mgl.* Ef.
 1535 *fra* þeir: aðrir menn þeir Gh.
 1536 gerir rað firir æða *tilf.* Bb.
 1537 a at Ea, c, e; Gd, f, mx, n, r, s; 343.
 1538 *fra* skal: hællðr Bb.
 1539 *mgl.* 4.

1540 eða Ba, b, d, k, l; Eb; Fb, f; Gmx, t; 313; 343.
 1541 *fra* skal: a orðe eða æiði firir at suara Bd; a at suara firir orðe oc æiði Be; *fra* eða: meðan han skal halda hænde iuir Bf.
 1542 er Ba, b, g, k, l; D; Fb, f; Gmx; 343.
 1543 *mgl.* Bd, l; Ed, f; Fc.
 1544 handuommum D.
 1545 *mgl.* Bf; D.
 1546 er Ea; en Ec.
 1547 hirðingi Bd; maðr Bf; Ed; fiarhaldz maðr Ef; Ff; hann Gr.
 1548 þann er a tilf. Bf.
 1549 fyrri Ea, b, c, d, e, f.
 1550 a tilf. Bg.
 1551 *fra* ondd: daut er Ba, d, k; Ff; 313.
 1552 En so 343.
 1553 er 343.
 1554 bitr eða tilf. Fc, d.
 1555 æda tilf. 343.
 1556 varg 343; *fra* bita: bita dyr Ba, k; 313; bitr varghr Be, f; Ee; Gf, mx.
 1557 feller Ba, b, c, g, k, l; 313.
 1558 *fra* eða: *mgl.* Bf; Fb; 343.
 1559 niðr tilf. Ba, k; 313.
 1560 *mgl.* Be; *fra* fe: hyrdingi Ea, c, d, e, f; Gmx, t; *fra* fylgir: er æi hyrdingi i hia Bf; *fra* ok: *mgl.* Gi.
 1561 þa ero (er Ga, b, d, n, s) þat handuom (handuomum D) manz (hans Bb, c; D; Eb, e, f; Ga, b, c, d, e, h, n, p, q, r, s, t; 313; *mgl.* Bf) tilf. Ba, b, c, f, k; D; Eb, e, f; Ga, b, c, d, e, h, n, p, q, r, s, t; 313; þatt ero oc (*fra* þatt: þa ero Ed) hanðuom hans (*mgl.* Ed) tilf. Ea, c, d; <...>mm hans tilf. 4.
 1562 Þat er (ero Ea, b, c, d, e; Ga, b, c, f, i, mx, t; 313; þa tilf. Bb; Ge, h) en (oc Ea, c, d, f; Ff; Gn, t; *mgl.* Bf; Ee; Ga, b, c, d, f, i, p, s; 313) handuom (*fra* Þat: *lakune* Fe) manz (hans Bb, c, d, e, g, k; Ea, b, c; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, s, t; 313; *mgl.* Bf; Ef; *fra* Þat: sua ok Ed; *mgl.* Ee) ef (er Ef) bu (*mgl.* Bb, c, e, f, g; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c; 313; af ofmæghri døyrr eða tilf. Bd) drucknar (drunknaz Bf) i (kelldu eða tilf. Gd) brunni (staðu brunni Be; brunnum Gi) oc gæter (fylgir Bd; Gi; gøymir Gn) eigi (ængi maðr Bc, d, e, g; Ea, b, c, d, e; Ff; engi Bk; æigi maðr Ef; Fe; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, s, t; eingenn madr Gmx; æigi madir tatt 313; *fra* gæter: er æi hyrdingi i hia Bf; *mgl.* Ee) tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, s, t; 313; <...>knar i brunni oc getir engi maðr. Þat er <...> tilf. 4.
 1563 rettet med samtidig hånd til berg fellr a Gr.
 1564 goðom tilf. Gt.
 1565 með vattom Ef.
 1566 samdøgers tilf. Ff.
 1567 fyr Ba, b, c, g; D; Eb, d, e, f; Ge, h, p; 313.
 1568 *mgl.* Gc.
 1569 *fra* huð: *mgl.* Ff; *fra* hann: huð se af flægin Ed.
 1570 er Bb, c; D; Ed, f; Ga, b, d, e, n, p, s, t; 4; 313.
 1571 *fra* þa: þat ero Bd; þat er Gmx; 343.
 1572 *mgl.* Ef; *fra* En ef: *mgl.* Bk; her shutter lakunen i Fe, men opplysningen om drukning i brønn er

med, se ovenfor.

[1573](#) er Bb, k; D; Fd; Gb, c, e, p, s, t.

[1574](#) oc *tilf.* Ba, b, c, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gb, c, e, h, i, mx, p, s, t; 313; 343; þa enn *tilf.* D.

[1575](#) *fra* þat: sua oc Ga, d; ok Gn.

[1576](#) en Ba, c; er Be; Fb, c, f; þa er Fe; *fra* þat: ok þat er Bg; ok Gn; *mgl.* Ee.

[1577](#) u Ba; *mgl.* Ge, h.

[1578](#) *verðr* daut Bb; D; Eb; Ge, h; 313; druknar Ea; <...>autt 4; *fra* þat: *mgl.* Bd, f; Ed, f.

[1579](#) ok sua ef Bl; Ff; 343; ok Ed.

[1580](#) klofe Eb, d, f; Fc, d, e.

[1581](#) kuirkir Bc.

[1582](#) *mgl.* Ec.

[1583](#) hers Gc, s; hæll Gh.

[1584](#) *fra* hæs: hæfer Eb, d, f; 313.

[1585](#) eda Ba, b, g, k, l; Eb, d, e, f; Ff; Gc, t; 313.

[1586](#) rennr Bg; Ea, b, c, d, f; Fc, d, f.

[1587](#) straumr Fe.

[1588](#) i Ba; 313; *mgl.* Bk.

[1589](#) er Ga, b, c, d, e, f, p, s, t.

[1590](#) *mgl.* Gb, c, mx, t; *fra* þa: þat er þa (*mgl.* Bd; Gf) Ba, b, c, d, g, k; D; Gf; þat ero Ea; Fd; 343; þa er þat Eb; þa er Ec; þa ero Ed, f.

[1591](#) ængi Bb.

[1592](#) *fra* En: *mgl.* Bf.

[1593](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k; Eb; Ff; Gh, p; 313.

[1594](#) hitta Bd, l.

[1595](#) þar til Ee: Gn.

[1596](#) fœðaz Be; f; Gi; biarga D; bita Ea, c; Gn; ganga Gh; ganga. oc biargazt Gt.

[1597](#) Sidan 343.

[1598](#) hitti hann Ba, b, c, e, f, g, k; Ff; Ga, b, c, d, e, h, n, p, q, s, t; 313; skal hann hitta Bd, l; Fb, c, d, e; Gf, i, mx, r.

[1599](#) þeim Gd, s.

[1600](#) *fra* þann: æigande Ea, c, e; Gb, c, t.

[1601](#) a (i Gd) eindaga *tilf.* Ga, d.

[1602](#) bioða Bd; Fb; Gf, i, mx, r.

[1603](#) hæim *tilf.* Fe.

[1604](#) um *tilf.* Ed.

[1605](#) *mgl.* 343.

[1606](#) sem a *tilf.* Ba; sem *tilf.* Bk.

[1607](#) bui Fe; 313; bu Ge.

[1608](#) sitt Bb; Ge, n.

[1609](#) syna Bd; Gr; seigi Ed.

[1610](#) honum Ba, b, c, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Ff; Gh, p; *mgl.* Gi.

[1611](#) en Ba; ef Bl; Gh, p.

[1612](#) er Bb, g, l; Eb; Fb; Gh, i, r; 343.

[1613](#) at ganga *tilf.* Ba, k.
[1614](#) af Fe; a 313.
[1615](#) *mgl.* Fe, f.
[1616](#) segia Gr; 343.
[1617](#) Nu Bf; Ed, f.
[1618](#) rækr Fe.
[1619](#) at Fc; af Fe.
[1620](#) *fra* a: bit Ba, k, l; Ef; Ff; a bæit Bc, g; a (*mgl.* Ge) habit Be; Ea, c; Fe; Ga, b, c, d, e, f, q, s, t; 313; 343; a bæitt Eb, e; a bit D; Ef; Gh, p, r; habit Fb; a hagabit Gmx; *fra* eða: *mgl.* Bb, d, f; Ed; Gi, n.
[1621](#) æða fulghu *tilf.* Ff.
[1622](#) er Ga, b, c.
[1623](#) *fra* þa: þat ero Ba, b, e, f, k; D; Ea, b, c, d, e; Ge, h, i, p, r, s; 313; þa ero Bc, d; þa er þat Bf; þa ero þat Bl; þa er Ef.
[1624](#) ængi Bb.
[1625](#) hia *tilf.* Ff.
[1626](#) ha ros D.
[1627](#) hia *tilf.* Eb.
[1628](#) a biti Ba, k; D; Ff; Gh; 313; a biti i hia Bb; til Gr; a bitti vttj 313.
[1629](#) ok fœðr Ef; a folgu Gs.
[1630](#) til sin *tilf.* Ge, s.
[1631](#) maðr Ea, c; *mgl.* Bd, l; Ga, b, c, d, mx, q, s, t; *fra* þa: þat sem hann a Ed; þat skal hann Ef.
[1632](#) þeim *tilf.* Bf; þat *tilf.* Fc, d; Ge.
[1633](#) fenaut Ba, c; Ff; fe D; 313; fenað Eb.
[1634](#) han Fb, c, d, f; Gi.
[1635](#) ef Fd; Gp.
[1636](#) rænniz Bf, k; nænnr Fd; fai Gi; rennir Gp.
[1637](#) *mgl.* Ed.
[1638](#) kalf Bb; kalfe Bc, g; Ed, e; kalfr Bl.
[1639](#) þegar Ec; Ga, b, c, d, f, mx, n, s, t; þegar ef Fe.
[1640](#) hann Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[1641](#) þior Bf, k; Gs; 313; gradung 343.
[1642](#) graðan *tilf.* Bl; Fe; Ga, b, d.
[1643](#) með Bl; Fe; Ga, b, c, d, h, i, n, p; i hia 313.
[1644](#) natum Gf.
[1645](#) *mgl.* Bf; Gf, h, mx; *fra* hia: i bu sinu 343.
[1646](#) Ef maðr hefir melt (skilt Bk) ser ku i skuld sina Ba, k; Vm löynande lostua bu fe Bc; Ef maðr hæfir kv mæltá sér i skuld sina Bd; Vm værðgengar kyr oc vm löynanda lostu a kuiku fe Be; Ef maðr heuer skilt ku i skuld sinæ Bf; Huat löynande lestir ero Bg; Vm skulðgengna ku Bl; Ef maðr skil (ser *tilf.* Ec) ku i skuld sina .xiiiij. (*mgl.* Ec) Ea, c (Ea *plasserer dette kapitlet foran det foregående her*); Vm skulld tœkt bu ok löynande lastu Eb; Ef maðr hefuir skillt ku i skulld si Ed; Hversu kyr skultøkar ero Fc; Vm giældnæmæ ku ok ef maðr kaupir at manni bu æða ros Ff; Ef maðr selr kuik fe með löynanda (löynandan Gb, c) lost. xvj. Ga, b, c; Huer kyr gialld geng ær ok vm löynande lostu a kuikfe Gd; Capitulus .xviiij. Ge; Her sægir vm værðgengar kyr er huatke skærða værð ne leiga Gf; Vm kua skulldir Gi; Ef madur hefur ku mællta sier i

skulld sina þa sem gilld er. 16 Gmx; Vm löynanda laustv Gn; Vm ku skuld Gp; Vm kyr Gq; Um fulluirði Gr; Wm fuluirdis kyr Gs; Vm skulðtøkt bu 313; Vm Kaupa bu oc löynanda lostu a rossom oc bui 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d, e; Gh, t.

[1647](#) melt Ba, b, c, g, k; D; Ea, b, f; Ge, p, q, s; 313; 343; skilt Bf; Ec, d, e; Ga, b, c, d, n, t; mælt ser Gh.

[1648](#) ser *tilf.* Bc, e, g, k; Eb, c, e, f.

[1649](#) skerdir Ba, b, c, d, e, k; Fc, e, f; Gf, mx.

[1650](#) verdi Fe.

[1651](#) eda Ba, e, k.

[1652](#) leiga Ba, f, k; Gn.

[1653](#) þa (*mgl.* Eb, Fc, d; Gf) skal su (*mgl.* Gh; kyr *tilf.* Ba, k; Ga, b, d, h, p, s) Ba, b, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, f, h, i, p, q, r, s, t; 313; 343; hon skal Bd; þa skall hon Be; Fe; Ge, n.

[1654](#) gaumul *tilf.* Fe; Gp.

[1655](#) *mgl.* Gmx.

[1656](#) at Bc, d, e, g, l; D; Ea, b, c, f; Fb, e, f; Ga, b, c, mx, t; 313; 343; með Bf, k; Gh; *mgl.* Bb; Gd, e, f, i, n, p, q, r, s.

[1657](#) *mgl.* Ba.

[1658](#) heil spinað Gn.

[1659](#) aðr *tilf.* Bd, e, l; Fb, e; Gf, mx, p, q, r; 313.

[1660](#) at Bc, g; Eb; Gh.

[1661](#) af Ba, c, e, f, g, k; Ed, f; Ff; Gt.

[1662](#) *fra* at: *mgl.* Bc, e, g.

[1663](#) grip Bb.

[1664](#) *mgl.* Ff; *fra* þerss: þa er þæss Bc, g; Eb, d, f; Gi, n, p; 343.

[1665](#) *fra* þerss: i þess abyrgd er Ba, k; þa er þat i þes abyrgd Bf; Ee.

[1666](#) hann *tilf.* Bb, f; Ea, c, d, e; Ga, b, c, d, i, n, s, t; ef hann *tilf.* Ff; er *tilf.* 313.

[1667](#) i brott er læitt Gp; abrott læiðir Gmx, q, r; i brott Gt; i brott leiðir 313.

[1668](#) með ser *tilf.* Fe; nema þeir skili annan veg fyrir uattom *tilf.* Gi.

[1669](#) ef Ff.

[1670](#) kaupir ok kópyt hefir Ff.

[1671](#) *fra* kópytt: kópyti Be; D; Fd; Gi, mx, p; kaupir Fb, c, e; Gn; 343; *fra* er: *mgl.* Ea, b, c, d, e, f.

[1672](#) her har Gi et nytt kapitell, som er plassert i Landsleiebolken, med overskriften vm leynandi lostv a fenaði.

[1673](#) kuik Bc, g; Gt; 313.

[1674](#) *mgl.* Ba, b, k; D; Gp; 313.

[1675](#) þætt *tilf.* Bd; Ga, b, c, d, f, i, q, r, s; 343.

[1676](#) ef Ba, c, g.

[1677](#) Engi skal Gc.

[1678](#) maðr *tilf.* Fb.

[1679](#) senere rettett til siukt Ea; kan leses som siuk Gh; fals Ba, k; 313; *mgl.* Ge.

[1680](#) gera æðr *tilf.* Ed; gera ne *tilf.* Ee.

[1681](#) *mgl.* Fd, e.

[1682](#) löynande Ba, c, d, e, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Ge, i, mx, p, r, t; löynða Bb; löndr Bf; löyndum 313.

[1683](#) lost Ff.

[1684](#) fara *tilf.* Bf.
[1685](#) ero Bc, f, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Gf.
[1686](#) løyndanða lostr Bb, k; Fc, d, e; løynde læstir Bc, g, l; Ea, b, c, d, e; Gmx; løyndir loster Bf; læynander lost Ef; løyndanða lestir Fb; Gf; løyndanda lost Ff; løyndanda loster 313.
[1687](#) at Gt.
[1688](#) kuiku fe Ff; *fra* a: alla 343.
[1689](#) er Fd.
[1690](#) *mgl.* Eb, f; *fra* a: ef ros Fe; Ge.
[1691](#) *fra* ef: *mgl.* Ba, b, f, k; Ed, e; Ff; Gh, p; 313.
[1692](#) *mgl.* Bb; Ff; Gg, p.
[1693](#) *fra* ef: davft. blint D.
[1694](#) æda hæuir *tilf.* Fe; eda *tilf.* Gmx; eda innan ældestat æda *tilf.* 343.
[1695](#) kuiddrage Ee; kuidraga Gmx.
[1696](#) a *tilf.* Ba, c, d, e, k; Gf; 313; er a *tilf.* 343.
[1697](#) ok Fc; *mgl.* Ba, b, k; D, Ea, c, e; Ff; Ga, b, c, d, e, h, n, p, s, t.
[1698](#) vamhelti Ba, d, e, k, l; D; Ff; Ge, f, p, q, r, s; 313; hælti Bc, g; Eb; vanhæilt Bf; Ef; 343; vamhalt Ee; Ga, b, c, d, i, mx, n, t; vam æda hellte Fe.
[1699](#) a *tilf.* Ba, d, k.
[1700](#) skert Ba, k; stiarft Bb, l; D; Fb, e, f; Ge, p; 343; spiart Ef; skiært Fc, d; *mgl.* Bf; Ea, c, d, e; Gc, n, t.
[1701](#) ok Ge, n; *mgl.* D; Ea, c; Gh, p; *fra* skiartt: *mgl.* Ff.
[1702](#) dauft Bc; stiert Gmx; *mgl.*, *men ápent rom til ordet*, Eb; *fra* eða: *mgl.* 343.
[1703](#) *mgl.* Gf, mx.
[1704](#) Þæt er løyndanda lostr *tilf.* Gf, mx; 343.
[1705](#) af Ed, f; *mgl.* Ba, f, k; 313.
[1706](#) kuik fe Ba, k; Eb, f; 313; fe eða (*ok* Bg) adru kuikfe Bc, g; Fe; addru kuikfe Bf; Ga, b, c, d, t; oðru bufe Ea.
[1707](#) eða kuikfe *tilf.* Eb; Gh, p; D.
[1708](#) en Ba, d, g; er Fb.
[1709](#) ðreþr Bk; Ee; Ff; 313; drægr Ed, f.
[1710](#) ser Fe.
[1711](#) þa (þat Fe) skal sa Bc, d, g, k; Eb; Fe; Ga, b, c, d, s.
[1712](#) *firir tilf.* Ga, b, f, s.
[1713](#) hauí Gn; 43; *fra* eða: *mgl.* Bl; Fb, e; 343.
[1714](#) løynde Ba, b, c, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Gmx, t; lönðr Bf; løyndá Bk; 313.
[1715](#) løsti Bf; lavstu Bl; Ea, c, e; Fb, Gmx; laust 4; 313; *fra* løyndanda: at løynde lostr var 343.
[1716](#) hann Ea, b, c, f; Gh.
[1717](#) innæn manaðr Ed.
[1718](#) *Nytt kapittel, med følgende overskrifter:* Er maðr kaupir kaup uset Ba; Huer abyrgiaz skal þat vset er kœypt Bc; Ef maðr kaupir gripp vsenann Bd, e; Vm grip osenan (xvij. *tilf.* Ga, b, c) Bf; Ga, b, c, d; Her sægir vm vset kaup Bg; Vm kaup vsett Bk; 313; Vm gripa kaup .xvii. (*mgl.* Ec) Ea, c; Gi; Vm abyrgð a vsenom grip ef maðr kaupir Eb; Ef maðr kaupir grip osenan Ed; Ef maðr kaupir grip vsenæn Ff; .xix. Ge; Her sægir ef maðr kauppir gripp vsenan at manne Gf; Ef maðr kaupir vsenan Gh; Vm gripa kaup (*kapitlet er plassert i Landsleiebolken*) Gi; Wmm wsienann grep er Madur Kauper at audrumm. 17 Gmx; Vm kaup

Gp; Vm grip Gq; Wm gripa skiptr Gs; *nytt kapittel uten overskrift* Bb; D; Ee, f; Fe; Gt; *nytt kapittel, eventuell overskrift bortskåret*, 43.

[1719](#) gripu saman Gi.

[1720](#) af Ba, b, f, k; Eb, e, f; Fe; Gt; 343; *mgl.* 313.

[1721](#) *mgl.* 313.

[1722](#) þæss er Fb; Gf, i, mx, q; 343.

[1723](#) albyrgð Gc; 43; abyrd 313.

[1724](#) *mgl.* D.

[1725](#) þar til Ba, b, c, f, g; D; Eb, d, e, f; Fe, f; Ge, f, mx, n, p; 313.

[1726](#) hinum Bd.

[1727](#) hond Gg, l; Fb, e; Gmx, r; hond hans 343; *fra* þeim: hin kómar handum a Ba, k; 313.

[1728](#) kœpí 43.

[1729](#) vmboðs manne Bd; *mgl.* Bb, g; Ge, n.

[1730](#) *mgl.* Ee; Gmx.

[1731](#) hefuir vmboðet Ea, c; hefir umboð Ef; Gn.

[1732](#) medar Ba, b, c, e, f, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, i, n, q, r, s, t; 313; 343.

[1733](#) at taka *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k; D; Ea, b, c, d; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, p, s, t; 4; 313; vid at taka *tilf.* Bf; Ef; til at taka við *tilf.* Ee.

[1734](#) hann Ba, b, k; 313; Gh; *mgl.* 4.

[1735](#) skildi Be; skillie Gmx.

[1736](#) a *tilf.* Bf, k; Ed, f.

[1737](#) þa er þeir kaupaz við *tilf.* Bd.

[1738](#) skilríkum *tilf.* Ee.

[1739](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk) vm gripa skipti Ba, k; Ef (flæiri *tilf.* Bc; Eb) men æighu (æin *tilf.* Eb) gripu (grip Ea, b) saman Bb, c, f; Ea, b; Um þa gripu er menn æighu saman Bd; Vm samæignar gripu er menn æighu saman Be; Er flæiri menn æigu grip Bg; Vm gripi þa sem skipti fær a komet Bl; Vm osenan gripp Fc; Vm þa menn er gripu æigu soman Ff; Um skipti manna. xvij. Ga, b, c; 35 (*teksten foran pti og etter manna er skåret bort*); Vm þat at sa skal skipte raða ær skipta uill Gd; Capitulus .xx. Ge; Ef maðr a gripp með aðrum monnum oc fær æigi skipti a komet Gf; Vm gripa som men eigha saman Gh; Vm sameign a gripvm (*kapitlet er plassert i Landsleiebolken*) Gi; Er tueir menn eiga grip saman huerssu þeir skullu Med farra. Capetulle. 18 Gmx; Vm sam eign ok af næyslv Gn; Vm gripa skifti Gq, r, s; Vm loglegghar skipti 313; Vm skipa skipti æda annarra þui likra lotta 343; *eventuell overskrift bortskåret* 43; *mgl.* D; Ec, d, e, f; Fb, d, e; Gp, t.

[1740](#) grippu 313; *fra* Alla: Sva ok Bf.

[1741](#) æða æighnir *tilf.* Bb.

[1742](#) ef Bf.

[1743](#) *fra* Alla: Hveruitna þar sem flæiri men æigu æin grip Fe.

[1744](#) gripi *tilf.* Bf.

[1745](#) engi teigar D; ængi Fb, e; engia teighar Gh, p; teig<...> 43; *fra* er: er akar eda enghgia teiga. (tæighar Bb, k; tæighir 313) Ba, b, k; 313; ero akrar eda tæigar (engiar Bg) Bc, g; Eb, e.

[1746](#) huss *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, e; Ff; Ge, h, n, p, s, t; 313; tæighar huss *tilf.* Ed, f.

[1747](#) adrer lutir Bc, e, f, g; Eb, e; Ff; Ge, f, i, mx.

[1748](#) þæir Be; Ge, f, i; *mgl.* Gmx.

[1749](#) fer a komet Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, n, p, t; 4; 43 (f *bortskåret*); 313; 343.
[1750](#) sa *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ee, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s; 43; 343.
[1751](#) *mgl.* Gn, q.
[1752](#) a koma. *ok* (sa *tilf.* Ec) *tilf.* D; Ec; Ff; Gh, t; a <...> *tilf.* 43.
[1753](#) *fra* skipti: skipta Be; skipta oc sa raða Ea.
[1754](#) raða Bk.
[1755](#) sua Bd; eptter Gmx; *mgl.* Bc, g; Eb.
[1756](#) fyr *tilf.* Ba, b, c, g, k; D; Eb, e; Ge, h, p; 4; 313; aðr *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, n, t.
[1757](#) vattar Bd.
[1758](#) skipti Ba, b, f, k; D; Ef; Ge, h, p; 313.
[1759](#) manna *tilf.* 343.
[1760](#) *mgl.* Bb, c, k, l; Eb; Fb, e, f; Ge, h, p.
[1761](#) *mgl.* Ea, d, f.
[1762](#) þann Gmx; *mgl.* Bb, e, l; Fb, e; Ga, b, c, d, i, p, t.
[1763](#) *mgl.* Gp.
[1764](#) gerr Gf; a 343.
[1765](#) *fra* fær: ma skipta Bl; Fb, e; kemr skipti a Gp.
[1766](#) *mgl.* Ec, d.
[1767](#) værðr Ef; hafe Gmx.
[1768](#) af Bc, g; D; Ea, c; Ge, h, mx; i Gp; a 343.
[1769](#) *mgl.* Ba, k; 313; *fra* þann: *mgl.* Bf, Ed, f.
[1770](#) þeim Ea, c, d, f.
[1771](#) at Gq.
[1772](#) uil hafa Eb, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, n, p, t; hafe Gf, i, mx, q, r; <...> uil 35.
[1773](#) att Gf; *fra* er: er annar uil gangn af hafa Ba, b, c, e, f, g, k; D; 313; at annar hafe gagn af Bd; <...> gang af haua 432.
[1774](#) eða þann er Gp; eða Gq.
[1775](#) vrøkir Bb, c, f, g; D; Ff; afrøkez Be, k, l; Fb, e; Gd, e, q, s; 343; vrøkr Ea, c, d, e, f; Gh, n, p; vreker Eb; vanrøker Ee; Gi; vrørizt Gc; ækki. eða afrøker Gf; af rekir Gr; o røkezt Gt; affrøkerst 313.
[1776](#) ok æi fær skipti a komet sua at æi verde skade at (af Ed) *tilf.* Bf; Ed, f.
[1777](#) ok Gn.
[1778](#) uil Ba.
[1779](#) hin *tilf.* Fc, d.
[1780](#) *fra* eða: þa Bc, g; Eb.
[1781](#) æigha Bf; Ec, d, e, f; Gc, e, i, n; gagn af hafa Gp; *mgl.* Ba, b, e, k; D; Ea; Ff; Gh, t; 313.
[1782](#) þa *tilf.* Ga, b, c, d, s.
[1783](#) bida Ba, k; 343.
[1784](#) *mgl.* Ba, b, c, e, g, k; Eb; 313.
[1785](#) (at k)aupa *tilf.* Fb.
[1786](#) i mot Ba, k; 313; imoz Ea, c; mot Ff.
[1787](#) a Gs; 343.
[1788](#) þan Eb; þa Gc, t; *fra* til: með honum a at kavpa Be.

[1789](#) at kaupa *tilf.* Bb.
[1790](#) uil sa Ge, s; vill han 343.
[1791](#) þa *tilf.* Bc, d, g; Eb, e; Fb, c, d; 343; *ok tilf.* Gd, s.
[1792](#) vm *tilf.* Ba; teir *tilf.* 343.
[1793](#) huar Ba, b, c, d, e, f, g, k, l.
[1794](#) löysi 343.
[1795](#) kaupi Gn; *fra* skal: et löysi 313.
[1796](#) sua 343.
[1797](#) *mgl.* D.
[1798](#) lutær bera Ee; *fra* er: lutar (*senere rettet til ær lytar*) Ba; *fra* löysi: sa er lystr sæli (löysi Eb, d, f) Ea, b, c, d, f.
[1799](#) *fra* eptir: *mgl.* Bc, g.
[1800](#) .vj. *tilf.* Ba, b, c, d, e, k; D; Ea, c; Fb, f; Ga, b, c, d, n, p, t; 313.
[1801](#) *mgl.* 313.
[1802](#) *fra* skynsamir: skynsomum monnum virðizst Fd; *fra* þui: .vi. skynsamra manna dome Gh.
[1803](#) at vert er *tilf.* 343.
[1804](#) ok Ed; Fe; En ef han vill eigi löysi Da 343.
[1805](#) skili Fe.
[1806](#) *mgl.* Bg; Eb, d, f; Ff; Ga, b, c, d, e, s, t; 313.
[1807](#) ef þeir vilia æigi kaupa *tilf.* Ea, c.
[1808](#) luka D.
[1809](#) þeim Ba, b, c, e, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gc, h, p, t; 313; huærium Fe.
[1810](#) *fra* luki: fa hinum verd firi sinn lut er atte 343.
[1811](#) *skrevet til senere* Ba; *mgl.* Bb, c, e, f, g, k; D; Eb, d, f; Ff; Ge, h, p; 313.
[1812](#) hinir Bd, l; Fb, e; Ga, b, d, f, i, s; *fra* vilia: vill han 343.
[1813](#) værdinu *tilf.* 343.
[1814](#) *mgl.* Ba, b, e, f, k; D; Ea, c, d, e, f; Fa, b, c; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t.
[1815](#) halde Fc.
[1816](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, r, s.
[1817](#) þæn grip *tilf.* Bd.
[1818](#) lani Bl; Fb, e; 343; orseckiu Fd; lane oc at oseckiu Ga, b, c, d, f, i, q.
[1819](#) þeir Ge; hin Gf, p; 343; aðrir Gr.
[1820](#) kræfia Ff; hæimtir Gf; 343; kemr at hæimta er á Gp.
[1821](#) albyrgizt Gc.
[1822](#) firi 343.
[1823](#) *fra* við: sem sit fe Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, n, q, s, t; 313; *fra ok: mgl.* Gp; *fra* hann vill.: <...>uæi uília fe. 43 (*der det er skåret bort mindre enn en halv linje*).
[1824](#) einum *tilf.* Gr.
[1825](#) *mgl.* Ba, e, f, k; Ga, b, c, d, e, f, h, n, p, s; 313; *fra* Nu: *mgl.* Gi.
[1826](#) fe *tilf.* Gh.
[1827](#) a *ok tilf.* Ge.
[1828](#) at Ba, e, k; Ea, c, e; Gh; 313.
[1829](#) skilt Bd; Gmx; sagt Ed; talt Ge; *fra* En: *mgl.* Bb.

[1830](#) adr *tilf.* 343.
[1831](#) *mgl.* Ba, g, k; 313.
[1832](#) þeir Ge; þar Bf; 343.
[1833](#) *mgl.* Bf; Gmx.
[1834](#) hafa Bc.
[1835](#) löysa af adrum. ok kaupa Bc; löysa Eb.
[1836](#) annars lut *tilf.* Bc, g.
[1837](#) til at Gp; *mgl.* Ba, c, e, f, g, k, l; Ff; Ge, n, t; 313.
[1838](#) fra ok: *mgl.* Bb, d; Gb, c, h; 343.
[1839](#) þeirra *tilf.* Be.
[1840](#) skipi *tilf.* Ee.
[1841](#) græði Bb, c, f, g; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, q, s, t; 43; fae Be; geri Gh; gialldi Gmx; *mgl.* Ba, k; 313.
[1842](#) hinum Bd; Fb, d; honum 343.
[1843](#) til motz *tilf.* Ge.
[1844](#) af *tilf.* Gmx.
[1845](#) *mgl.* Ea, c; fra sin: *mgl.* 43.
[1846](#) i Ea; *mgl.* Ec; Ff.
[1847](#) mot Ff.
[1848](#) a Gp; fra sem: *mgl.* Ge, h; sem til metz Gi.
[1849](#) vid hann *tilf.* Bf, g; Ff; Gp; i *tilf.* 343.
[1850](#) þo *tilf.* Bf.
[1851](#) hans lutt *tilf.* Ea, c; Gn; hans luta *tilf.* Gc, n, t; adr *tilf.* 343.
[1852](#) sua mykit Bf; slikt Gt.
[1853](#) fyrst *tilf.* Ga, b, d, s; þat *tilf.* Gmx.
[1854](#) hin Eb; *mgl.* Bf; Ed, f; Fd; Ge, r.
[1855](#) þurfti Bb, c, g; D; Ff; Ge, h, p; 43.
[1856](#) seer *tilf.* Ea, c, e.
[1857](#) och 343; *mgl.* D.
[1858](#) fra at: *mgl.* Bd, e, f.
[1859](#) af Bb, l; Gf, mx.
[1860](#) hins Bl; Fe; Ga, c, d, h, p, s.
[1861](#) lut Ge; 343; fra a: *mgl.* Ea, c, e; Gn, t; fra at: *mgl.* Ff.
[1862](#) her skyter Ba, e og Gi inn *følgende kapitell, med overskriftene:* Her segir ef fleiri men eigu grip saman ok sel hann þeim uspurta Ba; Er maðr sælr annars vttan sa löysi er a Be; Vm griða sameign Gi. *Teksten lyder slik:* Nw eigu tuær men eða fleiri (æin *tilf.* Be; Gi) gripp saman. þa sel ein ok spyr ei hina at er með (imott Be) honum eiga (a Be). Nu uilia þeir riufa þat kaup. þa skal luta huar (þeirra *tilf.* Gi) rada skal. En ef sa lytar er seldi. þa skal halða (halldazt Gi). En ef hinir liota er riufa uilia (fra er: *mgl.* Gi). þa skulu þeir riufa a fyrsta manade er þeir uerða uarer uid. en eigi sidar. nema fullar naudsyniar (fra fullar: full navðsyn Gi) banne þer sem at (i Be; Gi) lagum ero meltar (skilðar Gi). at þeir matto (mætti Gi) eigi riufa. oc skulu þeir þar (*mgl.* Gi) uitni til hafa. at þet er (se Be; Gi) satt er þeir segia.
[1863](#) Her segir at sa skal abyrgiaz lan er tekur ok let er Ba; Her sægir vm vita fee Bc; Vm láán oc abyrgð oc at lana skal hæilu hæim Bd; Vm abyrgð a lane er leet er Be; Vm lanz (laan Gh) abyrgslu (abyrgð Ga, b, c,

n, r, s; 35; albyrslæ Gh, abyrging Gp) (xix. *tilf.* Ga, b, c) Bf; Ga, b, c, h, n, p, r, s; Her sæghir huat uita fe er Bg; Vm lann (lans Gi) fe (.xviij. *tilf.* Ea) Bk; Ea, b, c; Gi; Vm laan Bl; Fc; At madr skall koma lane heilu heim Ed; Sa skal lan abyrgiazt er þigr Fe; Vm lanfe oc uita fe Ff; Vm abyrgð a laane Gd; *Capitulus* .xxi. Ge; Her sægir ef maðr ler manne æin huern lut Gf; Wmm lan er madur lær manne oc misfer hann med þui. Capituli. 19; Vm lán ok abyrgð Gg; Sa skall abyrgiazt lan er leter 313; Vm lann ef madr ler grip sinn oc vm vita fæ 343; *eventuell overskrift bortskåret* 43; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d; Gt.

[1864](#) albyrgiazt Gc (*her og nedenfor*); 43.

[1865](#) let uar (er Bb; D; Gh, mx, p) Ba, b, k; D; Ff; Gh, mx, p; 313; heivir Fe; heiu<...> 43.

[1866](#) at láne *tilf.* Ge.

[1867](#) at Ec.

[1868](#) koma Bc, d, e, f, g, l; Ea, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, f, mx, n, p, q, r, s, t.

[1869](#) aftr *tilf.* Bb.

[1870](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gb, c, t; 43; 313.

[1871](#) søke Ea, c; þa søke 43.

[1872](#) þat *tilf.* Bl; Fb.

[1873](#) *mgl.* Be; Gi.

[1874](#) *mgl.* Bf.

[1875](#) uitni ueit Ba, Gi; 313.

[1876](#) *mgl.* Bc, g; Ea, b, c; Fc, d; Ga, b, c, d, f, n, s, t.

[1877](#) *mgl.* Gi, q.

[1878](#) dømde Ba, c, f, k.

[1879](#) honum 343; *fra* domr: men dømæ með domom sinum Ed.

[1880](#) fe at loghum *tilf.* Gp.

[1881](#) *mgl.* Ba, b, k; D; Ff; Gp.

[1882](#) þat er Bc, g; Eb.

[1883](#) *mgl.* Ea, e; Ff.

[1884](#) af Gt; *mgl.* Bb.

[1885](#) *fra* Suo: *mgl.* Gi.

[1886](#) æða Ge.

[1887](#) lagum oc Eb.

[1888](#) *mgl.* Ed, f; 43.

[1889](#) *fra* loglegum: laga orskurdi Ba, e, g, k; oskurði loglæghom Bb, f; loghum oc laglægum orskurd Fb; retom laga orskurd (ordskurdi 313) Fe; 313; loghligum vitnum. oc lagha orskurd Ff; logum ok orskurði Gp.

[1890](#) *fra* at: *mgl.* Bd, g; *fra* En þat: *mgl.* Gf (*men tilf. med marginalhånd*), mx.

[1891](#) þa er þat (*fra* þa: þat er ok Bc, e, l; Eb; Fb, e; Gg, r, s; þat er Ge) uita fe *tilf.* Ba, b, c, d, e, k, l; D; Eb; Fb, e, f; Ge, q, r, s; 313; *manni tilf.* Ga, b, d, f, h, p.

[1892](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 313.

[1893](#) addrum Bf; 313; *mgl.* Fe.

[1894](#) uar Ba, b, c, g, k; D; Gh, p.

[1895](#) aðr *tilf.* Bl; Fb, e; 343.

[1896](#) *fra* hononom: hinn liedi haunum Gmx.

[1897](#) misferst Ge, i, p; misferer 313.

[1898](#) *mgl.* Gi.
[1899](#) *mgl.* Be.
[1900](#) hinn Bb, c, f; D; Gh, p, r; sa er leðe Fe; 313; sa er a Ga, b, d; *mgl.* Ba, k; Ge, k.
[1901](#) at D; Gi, p.
[1902](#) huarium 313.
[1903](#) *mgl.* Ge, k.
[1904](#) *fra hann:* honum likar Ee.
[1905](#) hann *tilf.* Ea.
[1906](#) en Ef.
[1907](#) hinum Bb, c, d, e, f, g, l; Ea, c, e, f; Fb, e; Ga, b, c, d, e, f, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; *mgl.* Ff.
[1908](#) *mgl.* Ff; *fra þeim:* *mgl.* D; Eb; Gh, k.
[1909](#) *fra selldi:* selt var Oc ta er handhafa at æda hinum er han lede 343.
[1910](#) *mgl.* Ba, f, k.
[1911](#) *mgl.* D; Ff; Gf, h, k, p.
[1912](#) *mgl.* Gh.
[1913](#) *fra þar:* er Ba, b, f, g, k; D; Ec.
[1914](#) *mgl.* Ff; Ga, b, c, d, f, mx, s, t.
[1915](#) *manns tilf.* Bc, g; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, f, mx, n, s, t.
[1916](#) æighn Bb, e, l; Ef; Gh, i, n, r; godz Bc, g; Eb; æigur Bf; eigi Gd, s; grip Gk; *mgl.* Gp; *fra annars:* tat sem annar a 343.
[1917](#) Her segir ef *maðr* leggar aðrum ved. er han a ei Ba; Ef *maðr* læghr aðrum væð Bb, k; Ff; Huerso log væð skal fara Bc; Ef *maðr* tækr væð fear sins *firir* æit huært Bd; Vm abyrgghd ok væði Be; Vm væð Bf, l; Eb; Fc; Gk, p; 313; Gs; Huerso með uita fe skal fara Bg; Vm lanðz abyrgingh .xix. Ea; Her sæigir huersu uæð skal ut löysa Ec; Sa skall abyrgiæzst lan er tekr Ed; Ef *maðr* leggðr aðrum uæð huersu fara skal (ok take af hans luta þat sem hann þarf til kostnaðar at hafa a hans luta *tilf.* Gc) xx. Ga, b, c; Vm uæð hue fara skall ok huerso þat skall abyrgiæzst Gd; .xxij. Ge; Huersu *maðr* skall væð albyrgiaz. ok lausn a væði Gf; Eff *maðr* leggðr væð Gh; Vm veðs abyrgð Gi, q; Enn ef *maður* audrumm leggur wed huersu *maður* skall þat abyrgiast. *Capitulum.* 20; Vm veð lag ok abyrgð ok soknir Gn; Um uæðs abyrgð oc utleysing Gr; Vm væð ef *maður* leggðr aðre manne firi fæ sit *Capitulum* 343; *mgl.* D; Ee, f; Fb, d, e; Gt.
[1918](#) *mgl.* 343.
[1919](#) *manni* Ga, b, c, d; oðrum *manni* Gi; 343.
[1920](#) grip eða *tilf.* Ga, d, q, s.
[1921](#) a Fe.
[1922](#) han Fb.
[1923](#) *mgl.* Ed; Gmx.
[1924](#) tok Be; D; 343; *fra er:* er Gd.
[1925](#) Nu Fe; *mgl.* Ba, f, k; Gk.
[1926](#) *mgl.* Ef; 313.
[1927](#) *fra ef:* þeim Ed.
[1928](#) haue Bf.
[1929](#) gort Be; 343; gorua D; *firir* sæt Gk.
[1930](#) æinðaghan Bb.
[1931](#) a Ba, b, d, e, g; Gn; *mgl.* Bk, l; Ed; Gf, i, k, mx, r; 343.

1932 ued Fe; Gk; 313.
1933 løyst uera Ba, k; Ee; Gp.
1934 *mgl.* Bd; Ea, c; Gc, r; *fra* skal: a han at Fe.
1935 hinum Ge.
1936 i æindagha *tilf.* Gf.
1937 *mgl.* Bd.
1938 maðr Ed; 343.
1939 væð *tilf.* Bd, e, l; Fb, e; Gi, r; 313.
1940 a fyrstæ Ed, f.
1941 *fra* j: a fyrstæ æindagha Bf.
1942 hafe Fc, d; Gi, r.
1943 þa *tilf.* 343.
1944 .ij. *tilf.* Ff; 343.
1945 i hia Ed; *fra* j. ein daga: ut at løysa Ge; með vattom Gf.
1946 ok Bc, g; Eb.
1947 sa Gc, t; hann Ge, mx; 313; *mgl.* Ee; Fc, d, f.
1948 hann *tilf.* Ba, d, e, f, k, l; Ee; Fb, e, f; Gf; 313; 343; sa *tilf.* Ec, d.
1949 engi Ea, c, f; Ga, b, d, f, h, i, k, p, q, r, s.
1950 *mgl.* Ee; *fra* løysir: uærðr æigi løyst Fe.
1951 *mgl.* Gk.
1952 er þat foruæðia uorðet ok *tilf.* Ge, s.
1953 hann *tilf.* Ea, c; Fb, e, f; 313; 343; hin *tilf.* Ee.
1954 *mgl.* Bc, g; D; Eb, d, f; Ge, p; *fra* hvart: huer er Gk.
1955 at Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, k, n, q, r, s, t; 35; æftir Bd; Ee; Gp; með Gf, i.
1956 rade ok *tilf.* Bf; Ed, f.
1957 rade Fe, f; metorðe Gf, mx; *fra* skynsamra: skynsamir menn mete ok Bc, g; Eb; goðra manna mate at Bd.
1958 at *tilf.* Be; Fd, e; Gh; 313.
1959 hafua Ee; 343.
1960 væð *tilf.* Fe; 313.
1961 sælia Ee; 343.
1962 hueim er han uil Ba.
1963 *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ge, h, k, n, p, t.
1964 hafa 343.
1965 af *tilf.* Gp.
1966 við væði Bb; við Bc, g; Eb; uædet Fe; vord Gmx.
1967 *mgl.* Ef.
1968 eindage Gk; hinn 343.
1969 oc Ba, f.
1970 eda meira er *tilf.* Gmx.
1971 engi, Ee; *mgl.* D; Gh, p; *fra* Nu: En ef æigi er Bc, g.
1972 æighande Gh; 35; *mgl.* 343.
1973 lagdar Ba, k; lagdir 313; settir D; Gh.

[1974](#) þa *tilf.* Bc, d; Eb, d; Fe; Gr; ner vt skall løysa. þa *tilf.* 343.
[1975](#) hafe hann løyst Bd.
[1976](#) vt væð *tilf.* Bb; hann *tilf.* Ed; vt *tilf.* Ea, d; Gi; 343.
[1977](#) fyr Ba, b, e, f, k; D; Ea, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, f, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 35.
[1978](#) var Bl; Ee; Fb, e; Ga, b, c, d, f, i, n, p, q, s; 35; 313; 343; *mgl.* Ge.
[1979](#) sakt Ba, k; *fra* er: vattar Bc; sægir Bf; seigeæ Gmx.
[1980](#) En Bg; Eb.
[1981](#) sa *tilf.* Ff.
[1982](#) *fra* ef: a maðr Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, i, n, t; 35.
[1983](#) *mgl.* Fb, c; 343.
[1984](#) at D; Ea, c, d, e; Fb; Ga, b, c, d, h, i, n, p, t; 35; *fra* at: *mgl.* Ed.
[1985](#) *mgl.* Gd.
[1986](#) *mgl.* Gk; *fra* af: *mgl.* 43.
[1987](#) maðr Gr; *mgl.* Ba, b, k; D; Ff; Ga, b, c, h, p.
[1988](#) við D; verd Gmx.
[1989](#) einum huarium Ba, c, e, f, g, k; æinhuæirium Bb, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gt; einum huerium Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, n, p, q, r, s; 313.
[1990](#) lutt eda *tilf.* Ba, k; 313.
[1991](#) lut Ed; Fe; *fra* eins: aðru fe Bd.
[1992](#) iorðum Ec; aðru Fb.
[1993](#) i *tilf.* Bc, e, g; Fb, c, d, e, f; Ge, f, n, r; 343.
[1994](#) *mgl.* Bd; *fra* oðru: addrum gripum Bf; oðrum lutum eða fe Ea, c; Gn.
[1995](#) þat *tilf.* Ba, b, e, k; D; Ea, b, c; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, h, k, n, p, s, t; 313; 343.
[1996](#) uæðfe Ed.
[1997](#) þat *tilf.* Gd, e, g, h, k, m, n, p, s.
[1998](#) Och skall hann ta taka værd til sins væds sa er vædet atte *tilf.* 343.
[1999](#) ler Bb; skil Ff; *fra* Nv: En ef sæll Bl; Fb, d, e; 343.
[2000](#) maðr Bd; Ea, c; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, h, s, t; 35; 343; *mgl.* Bl.
[2001](#) þat *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, d, n, s, t; 35.
[2002](#) *mgl.* Bd; Ff; Gd, f, k, s.
[2003](#) *mgl.* Bl; Gk; *fra* þa skal: *mgl.* Fd.
[2004](#) sa Bc, d, g; Ff; Ge, f, i, mx; 43; 313; 343; hin Gk; *mgl.* Bf; Ef.
[2005](#) vatto Bb; 313; vithni Be; Gmx; veð Fc, d.
[2006](#) uið *tilf.* Ga, d, f, s.
[2007](#) ueð Ga, b, c; *mgl.* Bb.
[2008](#) *fra* væðz: ueðsíns 35.
[2009](#) *mgl.* Be, g; Ee; Gh.
[2010](#) *fra* væð: adr hafde adrum lagt 343.
[2011](#) hafe Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, h, i, k, n, p, r, s; 35; 313.
[2012](#) *fra* ok hafa: *mgl.* Gf; *fra* væð: tok Gmx.
[2013](#) væð sitt *tilf.* Ea, c, e.
[2014](#) ut *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, k, n, p, s, t; 35; 313.
[2015](#) at Ba, e, f, k, l; D; Fb, c, e, f; 313.

[2016](#) fyrstu Bb; Fb, c, d, e, f; fyrstæ Bf; *fra* a: innan fyrsto Gi; at hinum fyrstum Gk; innan .xij. manaða Gn.
[2017](#) manaðe Gi.
[2018](#) ef Ba, b, c, e, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, k, mx, n, p, s; 313; 343.
[2019](#) þat Bl; Fb.
[2020](#) nauðsyniar Bd, l; Ea, b, c; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, k, n, p, q, r, s, t; nauðir syniar 313.
[2021](#) *fra* nema: naudzynialaust En ef teir naudzyniar banna 343.
[2022](#) æftir þui Ee; su Gf; *mgl.* Gmx; 343.
[2023](#) loghum Bd, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343; loghretto Ff.
[2024](#) er Ea, e; Gf, mx; 343.
[2025](#) taldar D; Ea, b, c, f; Ge, h, i, p, s, t; 313; talatt Ee; talðr Ff; mælt Gf, mx; 343; tal<...> 43; *fra* þær: loglegh Ed; *fra* nema: *mgl.* Bd.
[2026](#) En *tilf.* Bc, g; Eb.
[2027](#) *mgl.* Ba, c, g, k; D; Eb; Ff; Ge, h, k, p; 313.
[2028](#) *mgl.* Bl.
[2029](#) þæs *tilf.* Bc; Ed; þeirra nauðsynia *tilf.* Ee.
[2030](#) *fra* Vitni: þa skall han hafa vittni till 343.
[2031](#) ero Fe.
[2032](#) *fra* þær: sa se same Ed; þar sæm sannr æighandæ væðs Ff; hon se son Gf; þat se satt Gs; *fra* Vitni: stâr etter i fylki Bd; D.
[2033](#) *mgl.* Ba, f, k, l.
[2034](#) vtann Gmx.
[2035](#) *fra* En: *mgl.* Gf.
[2036](#) *mgl.* Be; *fra* En ef: *mgl.* Ea, c.
[2037](#) *mgl.* Bd, e, g; Ff; Ga, b, c, d, h, k, q, r, s.
[2038](#) utløyst Ba, k, l; Ff; 313; brugdit Bd; D; Ea, b, c, d, e, f; Gb (*rettet fra* løyst), c, h, n, p, t; 43; brigdet Bf; Gk; brogðet Ge; brigðat Gi; *fra* hafe: skal han løyst hafa 343.
[2039](#) a fyrstu Ba, b, c, d, f, g, k, l; Fb, c, d, e, f; 313; at fyrstum Gmx.
[2040](#) .x. Gh; *mgl.* 313.
[2041](#) *fra* a: innæn (þeirra *tilf.* Ea, c; Gb, c, n, t; 343) .xij. manaða Be; Ea, c; Gb, c, n, t; 343.
[2042](#) *mgl.* Gf, mx.
[2043](#) i fyrstu *tilf.* Fb.
[2044](#) *fra* i: *mgl.* Bf; Gn; *fra* þa hafe: *mgl.* Ea, c; *fra* En ef: stâr etter er innan fylkis Ba, b, c, e, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, s, t; *mgl.* 35; 313.
[2045](#) hefuir Ed.
[2046](#) *mgl.* Gh; *fra* a: skall han aldriða æiga þes mals 343.
[2047](#) upp reinst Ba; vpræisn Bb, c, g; Ea, b, c, d, e, f; Ff; vpræistn Bf; Fc, d; Ee; vpreisni Fb, e; uppræins Gh.
[2048](#) sidan *tilf.* Ba, b, c, d, k; Fc, d; 313.
[2049](#) læggr Bd, l; Fb, e; Gn; 343.
[2050](#) oðrum manne æða *tilf.* Ge; eða legger *tilf.* Gs.
[2051](#) .íii. Ec.
[2052](#) *mgl.* Be; *fra* .íi.: tuisuar Gc, t.
[2053](#) hitt sama Ed; Fd.

[2054](#) sa a Eb.

[2055](#) ued *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l, Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; 313.

[2056](#) *mgl.* Fb, f; 343.

[2057](#) *fra* at: ueð Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 35; 313; ved i D; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, Ea, b, c, d, e, f; Ff.

[2058](#) fyr Fb, c, d, e, f; Gt.

[2059](#) kœypti eða *tilf.* Gp.

[2060](#) þæim Be.

[2061](#) *mgl.* Ba, f, k; Ef; Fe, f; Ga, b, d, k, r; 313; *fra* en: þa er hinum Ee.

[2062](#) vox Fb.

[2063](#) kœypti æða *tilf.* Gh.

[2064](#) *fra* en: *mgl.* Bc; Eb.

[2065](#) ef Bf.

[2066](#) vitni Ff; *fra ok*: iatu Gn.

[2067](#) *fra ok*: ef uitnat uar Ba, k; eff vittnatt er 313; *fra* fyrri tok: *mgl.* Bg; *fra* Nu sæler: *mgl.* Gk.

[2068](#) Her segir um skulda skøytingh manna Ba; Ef maðr skulð skøytir adrum Bb; Her sægir vm kuenna kavp Bc, g; Vm skuld skøyting *ok* vm kuenna kaup *ok* vmagha Bd, e; Vm skulda hæimting (hæimtingar Ea, b, c; Fe; 313) (.xx. *tilf.* Ea) Bf; Ea, b, c; Fe; 313; Vm skulða hæimtingr manna Bk; Ef maðr skuld skøytir Bl; Ef maðr skulldskøytir undir man Ed; Hverrium koupum konor skulu raða Fc; Vm skuld skøyting oc huersu mycklu konor skulu rada Ff; Vm skulld skøyting oc kaup kuenna. xxi. Ga, b, c; 35; Vm þat hueriu konur skolu kaupa Gd; *Capitulus* .xxij. Ge; Her sægir vm skulldskøyting oc huersu miklu kaupi konor skulu raða Gf; Vm skuld Gh, q; Vm skullda heimting Gi, k, p; Ef madur skuldskeytis till ein annann. *Capitulus* Gmx; Vm omaga kaup *ok* kvenna Gn; Vm skuldskeytting Gr, s; Vm skuldkrevuing oc vmaga kaup oc kuenakaup 343; *mgl.* D; Ee, f; Fb, d; Gt; *på grunn av bortskjæring er det usikkert om det er nytt kapittel* 43.

[2069](#) a Bc, g.

[2070](#) af Ba, b, e, f, l; Eb, d, f; Ge, k, t; 313; 343.

[2071](#) er Fc, d.

[2072](#) *fra* ef: *ok* er hann Bd; Ff; Gd, r.

[2073](#) *fra* ef: *mgl.* Bl; Fb; 343.

[2074](#) skøytir D; skulldskøyt 43.

[2075](#) maðr Bc; *mgl.* Ba, b, f, k; Ed; Gb, c, mx; 35; 43; 313.

[2076](#) þat Bc, g; Ee; *mgl.* Ef.

[2077](#) vndir Ba, b, c, g, k; 313; *fra* skulldskøytir: skøytir hann þa skuld vndir Ff.

[2078](#) ein *tilf.* Gmx.

[2079](#) *fra* honom: þat undir D; Eb; honum undir annan Ed; *fra* skulldskøytir: skytr hann þat vndir (annan *tilf.* Gp) Gh, p.

[2080](#) *fra* skulldskøytir: skytr þat vndir vatto at annarr tækr viðr Bb; skulldskøtir vndir annan Gk; *fra* við: vndir annara manna vittnj 313.

[2081](#) skuldu Gf, h.

[2082](#) af Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.

[2083](#) *ok* D; er Fb.

[2084](#) vithni Be, f; Ga, d, f, mx, s; *fra* þar: tæir ero vattar 313.
[2085](#) til Be, f; Ga, b, d, q, s; 35; *fra* ef þar: *mgl.* Bb.
[2086](#) hann Eb; Fb, d, f; Ga, b, c, d, f, h, i, k, mx, p, q, r; 35; 313; 343.
[2087](#) við þæim Bb, f; þa D; *mgl.* Ed.
[2088](#) skuldar Bb, c, d, e, f, g, l; Eb; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, n, p, q, r, s, t; 343; *fra* skulda: skuld a 313.
[2089](#) *fra* at hinn: *mgl.* Ba, k.
[2090](#) oc *tilf.* Bl; Fb.
[2091](#) engom kaupum Ba, b, c, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, k, mx, n, p, q, r, t; 35; 313; 343.
[2092](#) skulum ver Ea, c; Ga, b, c, d, n, s, t; 35; skulu þer Ed; skulu menn Gp.
[2093](#) *fra* skal: er ok uitande Fe; 313.
[2094](#) hue Gi; huad Gmx.
[2095](#) mykklo Ba, b, k, l; D; myklum kaupum Bc, g; Eb, c; Ge, p; miklu kaupum 43.
[2096](#) quinder Gmx.
[2097](#) mego Bd; Ea, b, c, d, f; Ge, k, n, p, r, s, t; 43; 343; *fra* konor: kona skal Ee.
[2098](#) i kaupum *tilf.* Bb.
[2099](#) kaupa Bl; Ga, d; 343; *fra* Þat: *mgl.* Ff.
[2100](#) ma raða *tilf.* Ff; skall kaupi *tilf.* 343.
[2101](#) hald Bd; hauld Be; Gt.
[2102](#) manz *tilf.* Bb, c, d, e, f, g, l; Ea, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, k, mx, n, q, r, s, t; 43; 313; 343.
[2103](#) .ij. aurum Fe.
[2104](#) kaupa Gt; *mgl.* Fe, f.
[2105](#) En *tilf.* Ba, k; 343.
[2106](#) landz manns Ba; lændz manz Bf, k; Ed, e, f; Fe; Ge; 313.
[2107](#) ok baruna kona *tilf.* Fe.
[2108](#) *mgl.* Ff.
[2109](#) *mgl.* Gi, p; *fra* meira: meira Ba, f, k; 313; mæiru Ea, mæiru kaupi Ec.
[2110](#) *fra* meira: þær kaupa mæiræ kaup Bf; Fe; 343; þær kaupa mei<...> 43.
[2111](#) mego bøndr teira 343.
[2112](#) bonde þeirra *tilf.* Gh.
[2113](#) *mgl.* Ba, c, d, e, f, g, k; Gi, k, mx; 313.
[2114](#) fyrsti D.
[2115](#) En ef (*mgl.* Ed) hann (bonde hennar Ea, c, e; Ga, b, c, d, n, t) er eigi heima. þa ma hann (*mgl.* Bc, e, f, g) riufa a fyrstum (fyrsta Bb, c, e, f, g, k; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, k, n, p, t; fyrsta xij D) manade (degi Gt) *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, k, n, p, t.
[2116](#) bonde hennar Ge; *mgl.* Gk.
[2117](#) *fra* heim: *mgl.* Gmx; *fra* hann: teir koma hæim 343.
[2118](#) vm *tilf.* Ee.
[2119](#) *mgl.* 43; *fra* þat: þat Bc, e, g; till Gk; *mgl.* Ba, b, f, k; D; Eb, d, f; Ff; Ge, h, i, p; *fra* hann: teir vittu kaup teira 343.
[2120](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk; 313) vm uerkmen Ba, f, k; 313; Vm vinnu men (i heraðe. xxi. *tilf.* Ea) Bb, l; Ea, c; Her sægir vm vinnu kaup Bc; Ef maðr kaupir við verkmann sin þat skal haldaz Bd; Ef maðr tæker ser værkman Be; Huerso maðr skal ser uinnu man taka Bg; Vm bøndr oc læigu menn Eb; Ef maðr kaupir uerk at (af Fc) frialsom (manne *tilf.* Fc) Ed; Fc; Vm værka kaup oc ef annæn huarn var at halda Ff; Ef

bonde uil eigi hallda kaup við uerk mann sinn. xxij. Ga, b, c; Vm uerka kaup bonda ok værk mannz huersu fara skall (*fra* huersu: *mgl.* Gi, r) Gd, i, r; *Capitulus* .xxiiij. Ge; Ef bonde vill æigi halda kaupmala við læigu man eða læigu *maðr* við bonda Gf; Vm uerkmanz kaup Gh; Vm verk man Gk; Enn bonde will eige hallda skillord wid verkmann. æda verkur wid bonda. *Capitule*; Vm bonda ok vinnu men Gn; Vm uerk kaup Gp, q; Wm vinu men Gs; Vm vinnu menn oc Bøndr husu teir skullu sammæn vera 343; *mgl.* D; Ee, f; Fd, e; Gt; 43.

[2121](#) at Bc, d, e, g, l; D; Eb, d, e, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c; d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.

[2122](#) *mgl.* Ba, b, k; D; Eb, f; Ff; Gh, k, p.

[2123](#) *mgl.* Ef.

[2124](#) *mgl.* Gh.

[2125](#) halda Bd, e; 343.

[2126](#) *fra* þeir: þeim kómr a samt Ea.

[2127](#) madr Bf; Ed, f.

[2128](#) malom Bc; læigumala Ff; Gf, r; 313; <...>eígu 43.

[2129](#) sin *tilf.* Fb, e.

[2130](#) værkman Fd; Ge; 43; uinnu mann Gi.

[2131](#) *mgl.* Gk.

[2132](#) hann *tilf.* Bb, e.

[2133](#) or vist (sinni *tilf.* Bb, d) Ba, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, k, mx, n, p, q, r, s, t; Fb, d, e, f; 313; 343; brott or vist Bb.

[2134](#) hin Gk.

[2135](#) uistir sinar Ba; vistar sinnar Bb, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, h, k, mx, n, p, q, r, s, t; læigu sinnar Fe.

[2136](#) *mgl.* Ec; *fra* með: með .ij. vattom Bb; Ef; Ga, d, f, k, s; við vatta .ij. Gh; *mgl.* Ea.

[2137](#) bonða Ea, c, f; Gn, s; *mgl.* Ba, c, e, f, g, k; Eb, d; D; Ff; Gc, e, f, h, k, mx, t.

[2138](#) slict Bb; *fra* sin: sit slict Bc, g; Eb, d, f; Ga, b, c, d, n, t; 35.

[2139](#) verða (*senere rettet til* vurðu) Gd; værdir 313.

[2140](#) En Bc, g; Eb; 343.

[2141](#) *fra* ef: uill bondi Gmx.

[2142](#) *mgl.* Bb; D; Ef; Gk; 43; 343; *fra* Nu: *mgl.* Gi.

[2143](#) hallda *tilf.* Eb.

[2144](#) sa Gh; bonde Gi.

[2145](#) *fra* er: sekkiz hann Gk.

[2146](#) *mgl.* Gh; 313.

[2147](#) han Ba, k; Gi; leigu madr 343.

[2148](#) *fra* skal: hafe Bc, g; Eb; *fra* .iii.: <...> oc 43.

[2149](#) sitt *tilf.* Fb.

[2150](#) slikt Ga, b, c, d, s; 35; sit 343.

[2151](#) *fra* þat: slikt sem mellit er Gt.

[2152](#) alt *tilf.* 343.

[2153](#) Nu Fe; Gt; *fra* ok: nu eff 313.

[2154](#) ðrængr Bb.

[2155](#) *mgl.* Gc, t; 343.

[2156](#) sinn *tilf.* 35.
[2157](#) *mgl.* Gb.
[2158](#) *fra* mala: *mgl.* Ea, c.
[2159](#) hann Be; Ed; Gt; 43; *fra* skal: *mgl.* Ef.
[2160](#) beiða Gh.
[2161](#) *mgl.* Ed, f.
[2162](#) dagaverka 343.
[2163](#) sinna *tilf.* Ba, b, k, l; D; Fd; Gp.
[2164](#) sinna Fb; Gh; *þeirra* Gn; *mgl.* Bl; *fra* værka: vinnu slika Ee.
[2165](#) skuldi reida Ba, d, g, k; sældi Eb; handsaladi D; Fb, c, d; Gd, p, s; skilldi Gmx; 343.
[2166](#) *mgl.* Bf; *fra* hann: i kaup *þeirra* kom Bd; *þeir* uurðu a sattir Bg; Gk; *þeim* var skilt Ff.
[2167](#) biode Gk.
[2168](#) *mgl.* 313.
[2169](#) *her* slutter 43.
[2170](#) ij vatta 343; *fra* með; *mgl.* Gc.
[2171](#) *fra* ok: með uittnum Ed, f.
[2172](#) sina *tilf.* Ba, k; 343.
[2173](#) læigu madr 343; *mgl.* Gi, p.
[2174](#) ta *tilf.* 343.
[2175](#) til fara *tilf.* Bc, g; Eb; þætt *tilf.* Bd; Ga, b, c, d, k, q, s; en halda mal við bonda *tilf.* Ee; vinna *tilf.* 343.
[2176](#) læighu maðr Bf; *fra* þa: *mgl.* Gf, mx.
[2177](#) *fra* er: sekkiz han Gk.
[2178](#) *mgl.* Gh, i; 313.
[2179](#) konungi D; *mgl.* Ea.
[2180](#) ok Fc, d; Gf; *mgl.* Ba, f, k.
[2181](#) *mgl.* Ga, b, c.
[2182](#) han Ba, k; *mgl.* Ef; *fra* þa: bonde a Ea, c; Gd, n, s, t; 35.
[2183](#) skilt 35.
[2184](#) *mgl.* Ge, f.
[2185](#) at D; Gd, f, i, n, q, s; *fra* slikt: slikt aat Fe; 313.
[2186](#) skildi D; Ff; Ge, f, h, mx, n, q, s; atte adir 313.
[2187](#) greiða Fc, e; 313; luka Gp, s.
[2188](#) uærkmanne Ec; *fra* reiða: ser Gf; *fra* atte: skuldi luka honum Ba, k; skulði ræiða honum (aðr Bd) Bb, c, d, e, g; Eb, d, f; skildi honum Bf; hann skildi ser Ea, e; *fra* þa. a: slikt skall læigu madr luka bonde. Sem bonde skildi luka læigu mannæ. En ef han rífr kaup við læigumanne 343.
[2189](#) i læiguna *tilf.* Bb, e; Ea, c, e; Ga, b, c, d, f, n, t; 35; i læighu sinæ *tilf.* Bf.
[2190](#) þui at Fb, e.
[2191](#) matar uerd Ba, b, c, d, g, k, l; D; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, h, i, k, mx, n, p, q, s; 35; mat verð Ea, b, c, d, e; Gt.
[2192](#) hafe Ea, d, e, f; Ga, b, c, d, f, s, t; 35; hafðe Ec; fae Gn; fær Gmx.
[2193](#) leigu madr 343.
[2194](#) firir gort Ba, g; sialfr Ea, b, c; *fra* hefir: þarf æi at geta Bf; eigi Ed, e; æcki Ef; *fra* en: En æcki mat uerd Fe.

[2195](#) hin Bk; D; Ea, c; Ff; Gp.
[2196](#) hefir hafnat Ba, b, k; D; Ff; Gh, p; 313; hafnade honum Bf; Gmx; hafnade Ea, d, e, f; Fd; Ge; 343; hefir Gi.
[2197](#) mat sinum *tilf.* Bb.
[2198](#) mat *tilf.* Gn.
[2199](#) *mgl.* Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Gc, t; 313.
[2200](#) *fra* ef: Sua oc ef maðr Bd; sa maðr Ba, c, e, g, k; Ef: sa maðr en (er Gk, p) uitz Ge, h, k, p.
[2201](#) maðr *tilf.* D; Gf, mx.
[2202](#) *mgl.* Ea, c, e.
[2203](#) ok Ge, h, k; *mgl.* Fe, f; Gc, n, t; 313; *fra* er: en uisz er uitande oc (er Be) Ba, g, k; er vitz vitanði er (oc Eb, f) Bb; Eb, f; en vist vitande er ok Bc; uitande Bd; er at vitand sinni Be; er viss vitande D; *fra* vitande: *mgl.* Ee.
[2204](#) hann *tilf.* Ge.
[2205](#) *mgl.* Ba, c, g, k; D; Ea, b, c, e; Fb, c, d, e, f; Gf, h, k, n, p; 313.
[2206](#) uinu man Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 35; vinnu hiuna Be; verk menn Fd.
[2207](#) *fra* sa er: maðr tekr verksmaðnne þæim sem annar hefr adr tekit 343.
[2208](#) hann er *tilf.* Bc, f, g; Ge, n; ok væit hann þat (adr *tilf.* 343) *tilf.* Ee; 343; sa er *tilf.* Ed; Gi; er *tilf.* Fe; Gp, r; Gb; 35; 313; þa er hann *tilf.* Ga, d, s; 343.
[2209](#) konunge Ef; 313.
[2210](#) *mgl.* 313.
[2211](#) maðr Ba, f, k, mx; Ge; leighu maðr Bb; vinnu maðr Ff; *mgl.* 313.
[2212](#) hendr Gk.
[2213](#) at vinna *tilf.* Fd.
[2214](#) *mgl.* Ea.
[2215](#) þat *tilf.* Bf.
[2216](#) uita Ea, c.
[2217](#) verka tion hans oc *tilf.* Bb.
[2218](#) *mgl.* Ba, g, k, l; Gk; 313.
[2219](#) falle Be, f; Ea, b, c, e, f; Gt.
[2220](#) *mgl.* Gh.
[2221](#) *fra* i: þar i Ff; *fra* skal: *mgl.* Eb.
[2222](#) *fra* skal: hefir i veret Bc; skall vera þær i Bd, f, g; uar i Ed.
[2223](#) verdr Bc, g; Eb; liggr Bd, l; Fb, c, d, e.
[2224](#) *mgl.* Gh.
[2225](#) *fra* Nu: Nu skal þat greina er leigu maðr lægs Fc, d.
[2226](#) en Gt; *mgl.* Bf; Ea, c, d, e, f; D; Ga, b, c, d, e, i, n, p, s; 35.
[2227](#) en Eb.
[2228](#) *fra* ef: liggar han Ba, e, k; Fe; 313.
[2229](#) vm *tilf.* Bf; lengr æn *tilf.* Gs.
[2230](#) *mgl.* Ba, b, c, d, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, s, t; 35; 313; 343; *fra* ef: *mgl.* Be.
[2231](#) *mgl.* Ba, b, k; D; Ea, c, d, e, f; Fe; Gf, h, i, k, mx, n, p, t; 313.

[2232](#) þar *tilf.* Ff.
[2233](#) *mgl.* Be; Ff; Gd, e, i, k, n, p, s, t; *fra* i: þar i Bf.
[2234](#) *fra* Nu lægzt: *mgl.* Gr.
[2235](#) a *tilf.* 343.
[2236](#) ef hann er með Bb; ef hann liggr halfan manað i hia Be; hia Bg; *mgl.* Ba, c, f, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Gh, n, p, t; 313.
[2237](#) skynsamer *tilf.* Ba, b, c, f, g, k; Eb, d, f; Ga, b, c; d, h, p, q, r, t; 35.
[2238](#) skynsamir D.
[2239](#) meta *ok* (eða Bb, k; Ea, c; Ga, b, c, d, i, n, p, s, t; 35) sia Ba, b, g, k; Ea, c; Ga, b, c, d, n, p, s, t; 35; sia *ok* vita Bc, f; uita eða sia Eb, uita Ed, f; Gi.
[2240](#) *mgl.* Ee.
[2241](#) fulfeaðr Bd, g; Ef; Gh, k, mx; fullafla Gc.
[2242](#) er Bc, g; Gp, t; *mgl.* Ee.
[2243](#) *mgl.* Bf; *fra* at: full fía uera Gi; *fra* með: *mgl.* Fe, f; 313.
[2244](#) *mgl.* Gh, k.
[2245](#) *mgl.* Gc.
[2246](#) siukr *tilf.* Ed.
[2247](#) .vj. *tilf.* Bb, e; D; Ff; Gk; skynsamer *tilf.* Bf; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, n, t; 35; 343; .vj. skynsamer *tilf.* Ba, c, d, g, k; Eb; Gh, p.
[2248](#) *mgl.* Gi; *fra* skulu: skall Bd.
[2249](#) eða *tilf.* 35.
[2250](#) huat verkation var Ea, c; uærk tion Eb, e; Gt; uerkafall Gi.
[2251](#) hans *tilf.* Ba, b, c, e, g, k; D; Eb, e; Ff; Gh, i, p, t; 313.
[2252](#) nøytti Bk; 313; ætr Fe.
[2253](#) æda 343.
[2254](#) fare *rettet til* føre? Fa; føra Bb, k; D; Eb, f; Gp; skal føræ Bf; Gk; se fördr Bg; føre Ea, c, d, e; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, i, mx, n, q, r, s, t; 313; a bonde at føra Gh; *mgl.* Bc.
[2255](#) hann *tilf.* Ga, b, d, i, k, p, s; 343.
[2256](#) a hond Ea, c; *mgl.* Fb; Gh.
[2257](#) frendom eða *tilf.* Ea, c; Gn.
[2258](#) erfuingium Ec, d; Gk; 343; *fra* fare: af hendi ser oc fae erfingia at føda Ba.
[2259](#) sinum *tilf.* Bd; 343; hans *tilf.* Ea, c, d; Gh, p.
[2260](#) ef hann er til *tilf.* Ec; þeim er firi honum æigu at sia at lagum *tilf.* 343.
[2261](#) Vm vinnu men at fa Ba, f, k; Huerir i kaupferdir skulu fara Bc; Her sæghir huat þeir menn skulu æiga fear er i kaupferðir fara Bd, r; Vm kaupfarer þeirra manna er litið fe æighu Be; Vm fatøkra manna kaupøyri Bg; Huerir i kaupfærdir Bl; Vm vinnu men (i heraðe *tilf.* Eb; 313) .xxij. (*mgl.* Eb, c; Gp; 313) Ea, b, c; Gp; 313; At eingin skal faræ j kaupfærð Ed; Hvat siglingar maðr skal eiga Fc; Huat sa skal æighæ er at frialsu ma sighlæ Ff; Vm felitla menn er sigla. xxij. Ga, b, c; 35; Huat siglinga maðr skal æiga Gd; Capitulus .xxv. Ge; Vm þa menn er j kaupfærðir skulu fara Gf; Vm kaupferd Gh; Vm kaup men Gi; Item vm verk men Gk; Ef menn fara j kaupferder þeir sem litid fíæ eigu. Capitulus Gmx; Vm sigling vinnu manna Gn; Wm sigling Gs; Vm kaupferder fatøkia manne i herrade 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d, e; Gq, t.
[2262](#) verða Bb, c, g, k; D; Eb; Ff; Gk; 313.
[2263](#) *mgl.* Fd; Gh, t.

[2264](#) torfegnir Ba, k; torfægnir Bb, c, d, e, f, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 35; 313.
[2265](#) heradom Bc; Eb; *fra* i: at fa Ba, k; i herade att fa 313.
[2266](#) af þui at Bd; saker tæss at 313.
[2267](#) *mgl.* Bb, d, l; Ea, c, f; Fe; Gi, p; 313.
[2268](#) menn *tilf.* Gf.
[2269](#) kaupfærð Ed, f; siglingar Gr; kaupstadar 313; *fra* i: til kaupstada Ba; til kaupstaðar Bk.
[2270](#) *tilf.* medir kaupferdir 313.
[2271](#) *mgl.* Bc.
[2272](#) *mgl.* Fe; *fra* þa: þat uilium ver Ba, k; ok þui vilium uer þætt Bd; því uilium ver þat nu Bg.
[2273](#) nu *tilf.* Eb.
[2274](#) vandlígha Bb, c, d, e, f, g, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ge, i, k, mx, r; 313; 343; meðr ollu Fd.
[2275](#) firir biodæ Bf; *mgl.* Gr.
[2276](#) *mgl.* Fe; 313; 343.
[2277](#) ferð Ba; Ed; *fra* i: kaupfærða Gf; kaupferd Gn.
[2278](#) *mgl.* Bf; Ed, f.
[2279](#) a Bc, e, f; Eb, d, e, f; Fe; Gf, k, mx, n; 313; æign Bg; *fra* fe: a Fc, d.
[2280](#) *mgl.* Gmx.
[2281](#) merkur Gmx; mork 313.
[2282](#) sylfars *tilf.* Ba, e, f, k, l; Ed, e, f; Gf, i, mx, n; 343; væginna *tilf.* Bb, c, g; Eb; Ff; Gh, k, p, q, r; skulda laust *tilf.* Bd; vegna *tilf.* D; uegna skulda laust *tilf.* Ga, b (skulda laust *tilf. over linjen med samtidig kursivhånd*), d, s; sylff *tilf.* 313.
[2283](#) forbann Fd.
[2284](#) *mgl.* Ba, b, f, k; D; Ea, d, e, f; Ff; Gf, h, i, n, p.
[2285](#) oc Ea, b.
[2286](#) *fra* hvært: *mgl.* 343.
[2287](#) *mgl.* Ba, b, k; D; Ea; Ff; Gh, i, p.
[2288](#) till pascha *tilf.* Gf.
[2289](#) *mgl.* Fe; Gf.
[2290](#) þa *tilf.* Be.
[2291](#) huart Bf; *fra* fare: skulu þeir fara Ed; fara huert Ef.
[2292](#) naðom Ff; *fra* i: *mgl.* Ba, k; fra hvært: huert er hann uil Ga, b, c, d, t.
[2293](#) huart (*mgl.* Ef) er þeir vilíæ *tilf.* Bf; Ed, f; huart er hann vill *tilf.* Ea, b, c, e.
[2294](#) þui Ea, c.
[2295](#) godz Ba, k; *mgl.* Bb, c, g; Fe, f; 313; *fra* sliku: þui Ga, b, c, d; sliku D; Ge, h, k, p; því goz Gt.
[2296](#) hæfir let Bb, l; Ea, c, e; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, n, p, s, t; 313; 343; hefuir þeim gefuet Ed, f; gefr Gk.
[2297](#) huarium Bf; Fe; þeim Ed, f; Gmx; huærium 313.
[2298](#) ta *tilf.* 343.
[2299](#) j meiræ lutt Bd.
[2300](#) *fra* hvart: *mgl.* Bb; Ff.
[2301](#) þessa *tilf.* Bd; ta *tilf.* 343.
[2302](#) þa Ba, k.
[2303](#) i skip Ff; 313; 343.

[2304](#) til *tilf.* Gr.

[2305](#) vm sumrum 343.

[2306](#) minna Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, k, mx, n, p, q, r, s, t; 313.

[2307](#) sakt Ba, k, l; Fb; Gi, q; skillt Bb, c, d, e, f; D; Ea, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, n, p, s, t; til skillt Bg; Eb; Fe; Gk; 313.

[2308](#) sækkiaz Gf; 313.

[2309](#) sa Ea, c; Ga, b, c, d, s, t; þæir Fe; 313; *mgl.* Bb; Gf, mx; *fra* seckizt: sekkiaæst þeir Ed; *fra* þa: þa er han sækkir Bc; Eb; 343; *ero* sæckir Bg; sækkir Gk.

[2310](#) markum Eb; Fe; aura 313.

[2311](#) *mgl.* Gh.

[2312](#) uiðr *konung tilf.* Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, k, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[2313](#) sa Ba, b, e, g, k; 343.

[2314](#) sa *tilf.* Bd.

[2315](#) *mgl.* Bd.

[2316](#) sa *tilf.* Ea, c, d; annarra *tilf.* Gp.

[2317](#) fælat Fb.

[2318](#) i þar ferdr *tilf.* 343.

[2319](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk; 313) vm skipa fermingh (færning 313) i herade Ba, k; 313; Vm þat er styri maðr aflædr skip Bc; Huersu maðr skall skipa kaupskipp Bd; Vm laðneng skips oc afburð ef oflaðet er Be; Vm kaupskip Bf; Vm laglega fartækiu Bg; Ef maðr skipar kavpskip i hæraði Bl; Ed; Vm kaupskip i herade Ea, c; Gh, k; Vm fartæckiur oc skipan Eb; Vm skip (skips Gs) skipan i heraðe Fc; Gs; Vm skipan kaupskips i heraði Ff; Ef styri maðr tekr a skip sitt of marga menn. xxiiij. Ga, b, c; 35 (*bortskåret etter styri*); Vm kaupskipa skipan Gd; *Capitulus* .xxvj. Ge; Her sægir ef maðr skipar kaupskipp i heraðe. oc værðr oflaðet Gf; Vm kaup skipian Gi; Ef madur skipar skip i heradi og hefur ofladit. captulle. Gmx; En skip verdr oflaðet Gn; Vm fartekiur Gp, q; Um kaupskips skipan oc fartækiu Gr; Vm skipi i ferder oc vm of latzlu 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d, e; Gt.

[2320](#) *mgl.* Ec.

[2321](#) sit *tilf.* Bf.

[2322](#) *mgl.* Bf; Ea; Ff; Gp.

[2323](#) *fra* heima: heiman or heraðe Ge; hæiman i heraðe Gh, s.

[2324](#) ser *tilf.* Ee; Gk; 343.

[2325](#) fare Ba, b, c, f, g, k, l; Gi, mx, n.

[2326](#) i *tilf.* Eb, f.

[2327](#) at manni D.

[2328](#) *mgl.* Fd, f; *fra* þa: hann skal Gt.

[2329](#) sit *tilf.* Gk.

[2330](#) *mgl.* Fc, f; Gh; 343.

[2331](#) *fra* hann: han loda sua skipp Ba, k; hans (han Bc, e, g, l) skip sua skipa Bb, c, e, f, g, l; sua skipa Bd.

[2332](#) *mgl.* Bd; Gi, t.

[2333](#) fari D.

[2334](#) i *tilf.* Eb, d, e; Fb, c, d; Ga, b, c, d, h, k, mx, n, p, s.

[2335](#) tekit hafa Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, k, mx, n, p, q, r, s, t; 313;

343.

[2336](#) En Be; 313.

[2337](#) verda D; Ff; Gh, p.

[2338](#) *mgl.* Gh, n.

[2339](#) laðinn D; Ff; Gh, p.

[2340](#) þat Ga.

[2341](#) sin varningh Ea, c; Ff; Ga, b, c, d, t; 35; sin fong Ed; sua voru Ef.

[2342](#) alla *tilf.* 343.

[2343](#) *mgl.* 343.

[2344](#) at Bf.

[2345](#) hinir Ba, b, c, f, g, k, l; D, Ea, c, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, k, mx, n, p, q, r, s, t; 313; huær Eb; hinn Gi.

[2346](#) hafa Ba, k; Ef.

[2347](#) fare Ba, b; D.

[2348](#) j *tilf.* Gh, k, p.

[2349](#) tok Eb; Gi; tekit hafa Gp.

[2350](#) nu Fc.

[2351](#) hinum Gr.

[2352](#) þikki Be.

[2353](#) þat Eb; *mgl.* Bc; Ed; Gmx.

[2354](#) *mgl.* D; Gi, r.

[2355](#) of (miok *tilf.* Gb, c; 35) ladit Bb; Fd; Ga, b, c, d; 35 (*bortskåret etter mio*); 343.

[2356](#) uera *tilf.* Ba, d, l; Ed, e; Fe; Gk, n, p, s.

[2357](#) far Ga, b, c, d; fyst 343; *mgl.* Bb, c, k; D; Eb, c; Ff; Gh, k, p, s, t.

[2358](#) *fra* er: *mgl.* Ba, e, g; Ea, d, e, f; Ge, f, i, mx.

[2359](#) hinir Gn.

[2360](#) fyrst *tilf.* Gmx; sinna varru *tilf.* 343.

[2361](#) sidare Ba, k; i øfstø Bf; siðar Ba, c; Gn; sæinstir Ee; eptir Fc; sidarst Ff; Gt; 343; siðastir Ga, b, c, d, e, r, s; øfzt Gh; sidasta Gk.

[2362](#) ero Ed; *fra* er: *mgl.* Gr.

[2363](#) þa *tilf.* 343.

[2364](#) þar til Ba, b, c, d, e, f, g; Eb, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, i, k, n, p, q, s, t.

[2365](#) en Ba, b, c, f, g, k, l.

[2366](#) væl *tilf.* Bc, g. Ea, b, c; Gn; vtt Gmx.

[2367](#) *fra* ført: þæim þikki skip ført Be; skip er mundanga ladet vndir þeim Bf; *mgl.* 313.

[2368](#) þar Gi; 313.

[2369](#) styri *maðr* Ba, f; 343; hin Bb; D; sa Gq; *mgl.* Bk.

[2370](#) *mgl.* Ef; *fra* þa: ok leggi fyrir Bf.

[2371](#) hanðsall Ea, c; Gc; handsal sitt Fb; Gt; 343; handsal skilt til Fe; handzals slikt Ff; Gn; *mgl.* Gk.

[2372](#) þæim Bd; Gq; *mgl.* Fe.

[2373](#) *fra* þeirra: sem Gr.

[2374](#) sin fong *tilf.* Bd.

[2375](#) bera Bl; Fe; Ga, c, d, e, s; 313; *fra* huerium: *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Gb, f, i, k, mx, p,

t; *fra* silfers: *mgl.* Ff; *fra* þa skal: *mgl.* Gh.

[2376](#) Vm forbod landa i millum Ba, k; 313; Vm farban *ok* forbod *ok* huer læggia skal (kapitlet stâr til slutt i Landevernsbolken) Bc; En *menn* sighla eða fara (*fra* eða: *mgl.* Ff) firir ban landa amillum Bd; Ff; Ef *menn* sighla firir bannat land Be; Vm forbod a korne Bf; Vm forbann landa i millum Bl; (J þessum capitulum sæigir *tilf.* Ec) Vm farbann landa a millum eda stada oc ef men roa eda sigla a *menn* oc ef maðr ler ross eðr skip oc vm alskonar dubel ok sæktir þær sem viðr liggia .xxij. (*fra* ok *mgl.* Ec) Ea, c; Vm forboð oc matban landa millim eða staða (*fra* eða: *mgl.* Fe) Eb; Fe; Huat styrimaðr er sækk fylknæ Ed; Ef *menn* fara firir ban fram Fc; Ef menn sigla firir bann. xxv. Ga, b, c; Æf mænn fara i forboðe landa i millim Gd, r; *Capitulus* .xvii. Ge; Ef *menn* sigla firir ban landa a millum eða staða oc ef *menn* læggia mat bann Gf; Eff men fara Gh; Vm forboð Gi; Vm þa menn er fara stada millum Gk; Ef menn sigla eda fara fyrer ban landa eda stada a mellumm. *Chapitulus* Gmx; En men fara fyrir ban landa millim Gn; Vm forbod millim landa Gp; Vm far bann Gq; Wm far bann landa i millum Gs; Vm far bannn landa Millum oc vm haf ræk 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d; Gt; *kapitlet mgl.* Bg.

[2377](#) *mgl.* 343.

[2378](#) *fra* Nv: En ef *menn* fara Ff.

[2379](#) *fra* far: bannat Ba, c, k; Gt; banni Bb; bann Bd, e, l; D; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, n, q, r, s; *fra* firir: i forbode *konungs* Fe; 313; i forboði Gp; *fra* Nv: *mgl.* Ed, f.

[2380](#) eða forbod *tilf.* Ee.

[2381](#) land Ba, c, f, k; Gt; *fra* firir: i ferðir fyrir land fram Gi.

[2382](#) fram *tilf.* Gt.

[2383](#) kaup staða Gt; *fra* eða: *mgl.* Bl; Fb; 343; *fra* landa: fylknæ Ed, f; *fra* Nv: fylkna Bf.

[2384](#) *her begynner en lakune i* Gk.

[2385](#) *fra* morkum: mork 313; *mgl.* Ea; Gh, i.

[2386](#) *fra* við: *mgl.* D; Eb, d, e, f; Fe; Gf, i, mx, q; *fra* silfrs: *mgl.* Be.

[2387](#) annara Gf.

[2388](#) *mgl.* Ec; Gh, n.

[2389](#) vid *konung tilf.* Fe; 313; 343.

[2390](#) *mgl.* Ec; Gt.

[2391](#) af D.

[2392](#) *ok tilf.* Ba, c, d, e, f, k; Fb, d, f; Ga, b, c, d, f, n, p, q, s, t; 313; heim *tilf.* Gr.

[2393](#) och 343.

[2394](#) heraðe Gh; 313; *fra* i: *mgl.* Ff; Gi; *fra* kaupstað: heraðe eða or kaupstað Ea, c, d, e, f.

[2395](#) *ok* ferr hann i herat *tilf.* Gi.

[2396](#) *fra* En ef maðr: *mgl.* Be, f; Ed, e, f; Ge, mx.

[2397](#) En sa Gh; *mgl.* Bf; Ed, f.

[2398](#) *fra* Ein: En styri maðr skal ein Ba, k.

[2399](#) uera *tilf.* Ba, b, d, e, f, k; D; Ed; Ge, h; 313.

[2400](#) att 313.

[2401](#) *mgl.* Bb; *fra* a: *mgl.* Ba, k; D; Eb; Ff.

[2402](#) *fra* a: *mgl.* Gh, p.

[2403](#) nest Bb.

[2404](#) barði Gi; skipi Gr.

[2405](#) hann Ba, c, k; Gf, i; Ee; 313; þeim Bf; styri mann Ga, b, c, d, p, s; 35 (*bortskåret etter styri*).

[2406](#) *mgl.* Ba, c, f, k; D; Ef; Ff; Gmx.
[2407](#) *fra* þann: vm sækia Ed.
[2408](#) *adrir* Bf.
[2409](#) *adrir tilf.* Bc.
[2410](#) *gialldá* Bl; Fb, f.
[2411](#) þeir Ea, c; 343; eptir þui Fe; 313; Gf, mx.
[2412](#) *fra* sua: þeir er Ga, b, c, d, n; er Gt.
[2413](#) þeir *tilf.* Ba, b, c, f, k; D; Eb, d, e, f; Fe, f; Ge, f, h, mx, p, q, s; 313.
[2414](#) *mgl.* Ed.
[2415](#) *til tilf.* Ba, k.
[2416](#) *ero* Ea; eigu 313.
[2417](#) *til tilf.* Gf.
[2418](#) *bann* Ba, b, c, d, e, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, mx, n, p, q, r, s, t; 35; 313 *fra* firir: forbannat Bf; j banne Gh; i forboði Gi.
[2419](#) fær Fb.
[2420](#) *Eigi* Fe; Gmx; En eigi Gh.
[2421](#) *bann* Bc, d, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; *fra* leggja: banna Ba, k.
[2422](#) *firir tilf.* Bb; a *tilf.* Bc; Gp.
[2423](#) fylghia Ef.
[2424](#) *fra* at: föra (*mgl.* Bk) af korne eða malte Ba, k; af (*mgl.* Ee) korne eða (af *tilf.* Bc, d, l; D; Fb, e, f) mat (at flytia *tilf.* 343) Bc, d, e, f, l; D; Eb, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343; korn oc matt at kaupa (*fra* at: *mgl.* Ec) Ea, c; aff korne æda aff mallt 313.
[2425](#) *vidir* 313.
[2426](#) *se gort tilf.* Ba, d, k.
[2427](#) æin huer *tilf.* Bc; huer er *tilf.* Bf; nokor *tilf.* Ed; 343; *hann tilf.* Eb.
[2428](#) leggja Gd, s.
[2429](#) *mgl.* Ba, d; 343; *fra* þa: *mgl.* Bf.
[2430](#) sakader 313; *fra* ero: er sa sækkr Ed; er *hann* sækkr Fe; *fra* þa: sækr Gn.
[2431](#) *fra* aller: ollum fylkis monnum 313; *mgl.* Ed; *fra* þa: sækkr Ea, c, e; Gt.
[2432](#) *mgl.* Gf, h.
[2433](#) við *konung tilf.* Bb, e; Ea, b, c; Fd; Ga, b, c, d, e, r, s; 343.
[2434](#) þetta Gt.
[2435](#) *fra* þat: *mgl.* Gn.
[2436](#) hafe Gf; *fra* þat: hafe Gmx.
[2437](#) *mgl.* Ef; Ga, b, c, d, f, i, mx, n, p, q, s, t; 343; *fra* þat: hafe halft (*fra* hafe: holvu Ec) aller fylkis men Ea, c.
[2438](#) *fra* þat: þat fe a *konungr allt ok* Ed.
[2439](#) eigu *tilf.* Ec.
[2440](#) *mgl.* Bb, c; Ea, c, d, e; Gd, f, i, mx, s.
[2441](#) uarer *tilf.* Ba, c.
[2442](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk) vm asiglingh Ba, k; Vm hafrek ok asigling Bc, g; Vm a sighthling oc a (*mgl.* Gn) roðr Be; Gn; Ef maðr siglir a annan Bf; Ef menn roa a men Bl; Fc; Vm aroðr oc skipbrot oc rek

(rextr Fe) Eb; Fe; Ef men roa ædr siglæ a men Ed; Ff; Vm a sigling huat viðr liggr. xxvj. Ga, b, c; Huat sækt viðr liggr ef menn roa a *menn* eða sigla Gd; *Capitulus* .xxviiij. Ge; Ef men rua a *menn* eða sigla *ok* um hafrek oll Gf; Ef men roa æða sigla Gh; Um a sigling Gi, p, q, r; Ef *menn* roa eða sigla a *menn* og wmm hafrek. *Capitulle*. Gmx; Wm menn roe eða sigla á men Gs; Vm asigling annan 313; Vm a roder oc hafrek oc skibrods fæ 343; *mgl.* Bb; D; Ef; Fd; Gt; *ikke markering av nytt kapittel i Bd; Ea, c, e.*

[2443](#) at Gmx.

[2444](#) men Ba, d, e, k, l; D; Ea, c, e; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, q, r, s, t; 313; aðra men Bb; *fra a: mgl.* Bc, g; Ed, f.

[2445](#) þa *tilf.* 343.

[2446](#) *mgl.* Bc.

[2447](#) af verdr þeirra sigling Bc, g; af uærdr Fe; 313.

[2448](#) þeir Bl; D; Fb, f; Gh, i, p; hin Gf.

[2449](#) bord Bc, f, g, l; Ee, f; Ge; *mgl.* Bd.

[2450](#) framan *tilf.* Gt.

[2451](#) *fra* roe: roa firir fram Ed.

[2452](#) Rext Fe.

[2453](#) *mgl.* Bf.

[2454](#) reka Bb, c, d, e, f, g, k; Ed, e, f; Ff; Ge, f, h, q, r.

[2455](#) a almenninga Ba; i allmenningi Bb, c, f, g, k; D; Eb, d; Gi, p, t; 313; i almenning Ee.

[2456](#) þa Ba, k, l; D; Fb; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, s, t; *mgl.* Bf; Ed, f; Ff.

[2457](#) oll *tilf.* 343.

[2458](#) ef *menn* roa eða sigla Ea; Gi; ef *menn* sigla Ec, e; Ga, b, c, d, f, n, s, t.

[2459](#) a Ed.

[2460](#) þar *tilf.* Bc; men *tilf.* Ea; Ga, b, c, d, n, s.

[2461](#) sitt Ga, b, c, d, e, n, q, s; *mgl.* Gr.

[2462](#) þat Gi.

[2463](#) *fra* sitt: þat Gc.

[2464](#) skal þa æiga Fe.

[2465](#) þa *tilf.* 343.

[2466](#) huar Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; 313: *fra* sitt: þa a þat huær af fe sinu Ed.

[2467](#) þeirra *tilf.* Bc; þat *tilf.* Gr; 313.

[2468](#) þar sem hann Bd.

[2469](#) firir Bl; Fb; Ge.

[2470](#) huar Ba, b, c, e, f, g, k, l.

[2471](#) þat Bl; Fb.

[2472](#) þa *tilf.* Ea, c, d; Fc, d, e, f; Gn, p; vndir *tilf.* Ee.

[2473](#) en Bc.

[2474](#) a ræka Gh; *fra* er: *mgl.* Bb, l; Fb; 343; *fra* hværr: *mgl.* Gi.

[2475](#) en *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e; Fb, c, d, e, f; Ge, f, i, n; 343.

[2476](#) hafregster Fd; *mgl.* Eb.

[2477](#) *mgl.* Bb; Ed; *fra* oll: *mgl.* Gh, p.

[2478](#) þa *tilf.* Fd; Gd, i, n, s; 343.

[2479](#) *mgl.* Ed.

[2480](#) *fra* hværr: *mgl.* Bd.

[2481](#) æinn *tilf.* 343.

[2482](#) Her segir vm lan er let er Ba; Vm skada bōtr ok fullrettes skada Bc; Ef maðr ler æin huern lut ok tækr aftr. eða hin hæfir lengr en Bd; Ef maðr ler oc vil eigi halda Be; Vm lan Bf; Gi; Vm skaða bōtr Bg; Vm ross eðr skip er madr leir Bk; Vm afang Bl; Vm skipa lan eða rossa Eb; Ef madr ler grip sin manne Ed; Um lan skips eða ross Fc; Vm lan skips æðr øyks. oc vm fulretis skaða Ff; Vm fullrettis skaða. xxvij. Ga, b, c; Vm lan ef manne ær leed ok um afang Gd; .xxix. Ge; Ef maðr leer manne ross sitt eða skipp. oc vil æigi þæn lata hafa Gf; Vm ros lan Gh; Ef madur lier manne ros sitt eda skip ok tekur af haunum. Gmx; Vm lan ok afang ok skaða Gn; Vm fornemi Gp; Vm lan ok afang Gq, r, s; Vm lan er lætt er 313; Vm lann oc vm fiarskada ef madr ræder odrum oc vm fulret oc ofundarbott 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb, d, e; Gt; *ikke markering av nytt kapittel i Ea, c; her skyter Fe inn kap. 9.*

[2483](#) *mgl.* 343.

[2484](#) aðrum Eb; Gi; *mgl.* Bc, e; Ef; Ge, t; *fra* Nv: Nu fær maðr ok ler aðrum Bg.

[2485](#) *mgl.* Fd; Gn, p.

[2486](#) sitt *tilf.* Fb, c.

[2487](#) *mgl.* Gp; *fra* at: i þorf sina Gi.

[2488](#) *fra* er: *mgl.* Gi.

[2489](#) hin Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, r, s, t; 313.

[2490](#) er fer till *tilf.* Gmx.

[2491](#) *mgl.* Bd; Ea, c.

[2492](#) *mgl.* Bd; *fra* fær: tæker af honum er leðe Ff; sem ledde tækr af honum lanet fyrr en hin hefr haft suo lenge sem lett var 343.

[2493](#) sa Be, l; Fb; honum Gd; sa er tækr 393; *mgl.* Bf; Ff.

[2494](#) honum *tilf.* Bk; Fd; Gf; er atte *tilf.* Ea, c.

[2495](#) *silfrs tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s; 313; 343.

[2496](#) sa *tilf.* Eb.

[2497](#) þeim er lett var Gh; leðe Gt; *mgl.* Gc.

[2498](#) *fra* skip: þeim er skip eða ross uar let Gb, c; *mgl.* Bl; Fb; *fra* er: þæim er hann lede ros eda skip Ee; *mgl.* 343.

[2499](#) *mgl.* 343.

[2500](#) er Bd; Fb, f.

[2501](#) er Ba, e, k.

[2502](#) *mgl.* Fb.

[2503](#) honum Bk; sa Bl; *mgl.* Gf.

[2504](#) at afange Ba, d, k; Gt; *mgl.* Be, l; Fe; Gf, h; *fra* hann: *mgl.* Fb; Gmx; *fra* þa: Gæld sa er lengr hafde 343.

[2505](#) *mgl.* Bd; Gh; *fra* .íí.: *mgl.* Ff; *fra* er atte: *mgl.* Ge, i, n, q, r, s; *fra* at afange: *mgl.* Ea, c; Ga, d.

[2506](#) *mgl.* Ea, c; Gd.

[2507](#) a Ba, b, c, f, g, k; D; Eb, e, f; Ff; Ga, b, c, d, f, h, mx, t; 313.

[2508](#) Oc *tilf.* Ea, c.

[2509](#) men gera Ea, b, c; Ga, b, c, d, n, s, t.

[2510](#) monnum Ga, b, c, d, n, s, t.

[2511](#) fóleng eða skada Bf.
[2512](#) heimt Ba, c, d, e, g, k; 313; hæimtughri hænð Bf; Ea, c.
[2513](#) ok Bb, d; D; oc með Ea, b, c.
[2514](#) giælde Bf; Ed, f.
[2515](#) mgl. Gp.
[2516](#) firir tilf. Ba, k.
[2517](#) eptir dome tilf. Gi.
[2518](#) gerde Ba, d, k, l; Ea, c; Fb, e; Gf, i, mx, t; 343.
[2519](#) mgl. Ff; Ga, d, h, s; 343.
[2520](#) skaðan Bb; fra ok: mgl. Bd; fra er gerir: þeim er gort uar Gp.
[2521](#) mæð tilf. Fe.
[2522](#) mgl. Bg; Ea, c; Ga, b, c, d, f, i, n, t; 343.
[2523](#) skillrikir Fe; mgl. Bd, f.
[2524](#) dōma Bb, c, f, g; Ef; Gh; meta eða dōme D; fra eptir: mgl. Gmx; fra er gerir: eptir .vj. manna dome Gi.
[2525](#) loglega (mgl. Bf) til nefndir (nefndum D). af rettaranom (domaranom Ee, Ga, b, c, d, e, n, t) tilf. Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, n, t; logliga til nefndir tilf. Gh, i, p.
[2526](#) fra a: mgl. Be; fra ok ofundar: mgl. Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Gc, h, n, p, t; 313.
[2527](#) ok Bf; Ed, f; er Ge.
[2528](#) fra ef: oc ero vitni Ef.
[2529](#) mgl. Gt.
[2530](#) ef Bc.
[2531](#) meta Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, q, s; 313; 343; uirðizt Gt.
[2532](#) vegennar Ea, c; Fd; Ge, s; mgl. Ba, b, d, e, k, l; Ee; Fb; Gi; 343.
[2533](#) minna Gmx.
[2534](#) skade tilf. Fe; 313.
[2535](#) þat Gd; metið Gi.
[2536](#) þat tilf. Bf; Ed, f.
[2537](#) ofvnda Ba; þokka Bd; Ga, d, e, f, mx, s; offundar 313.
[2538](#) fra ef: tokka bot ef minna er Be; Gi.
[2539](#) bōte tilf. Ea.
[2540](#) lagha (mgl. Ff) domi oc Fb, e, f.
[2541](#) .iij. Gr; mgl. Bl; Fd.
[2542](#) mæta Fb; 343; uirða Gr; mgl. Fe, f; fra eptir: eftir dome (lagadome Ee, f; 313) Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Gb (som har rettet til formuleringen i Ga), c, n, p, t; 313; .ij. aurar silfrs Ga, d, e, f, mx, s; bōte eptir dome Gh; mgl. Bd.
[2543](#) auundr tilf. Bf; Ed, f.
[2544](#) uar Ba, g, k; Ff; Gr.
[2545](#) a tilf. Bc; Eb.
[2546](#) fra skaðe: skader gerd Gmx; fra þeim: mgl. Bg; fra þa er: mgl. Be; Gi.
[2547](#) maddir 313.
[2548](#) er Gmx; 313.

[2549](#) ængi Ea, b, c, d, e.

[2550](#) *mgl.* Bb, k; D; Gq, r.

[2551](#) *með tilf.* Bf.

[2552](#) eiðar Ba, b, c, e, k; eið Bl; Fe; æiðr Ea, b, c, e; Gh, n; æiðir 313; *fra* settar: *mgl.* Fe; *fra* En: *mgl.* Bd; Fb; Gf; 343.

[2553](#) firir *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *vm tilf.* Bf; *uiðr tilf.* Ed; *en tilf.* Ef; *ef tilf.* Gmx.

[2554](#) halfrettes Be.

[2555](#) skade er Ef; Gmx.

[2556](#) *mgl.* Ea.

[2557](#) æiðr fællr Bb; Ed; æidar falla Bc; Ea, c; Fb; Gc; Gf, n; 343; æidr fælz Bg; eidar fallnaz D; eiðar fulnazt eigi Gh.

[2558](#) uar Ba, f, k; Ea, b, c, d, e, f; D; Ff; Ga, b, c, d, e, h, n, p, r, s, t; 313.

[2559](#) sakt Ba, e, k; Ed; 313; Gi; talt Bb, f; Fe; Ee; talat Bc, g; Eb, e, f; Ff; mællt Ga, b, c, d, s, t; *fra* er: skil Fb; 343.

[2560](#) þui at þa sannar han ser sok a hændi *tilf.* 343.

[2561](#) Vm dubbl *ok* uedfe Ba; Vm dublan Bc, f, g; Vm dubl (dublan Be; 343) oc væðian Bd, e; Gd, f, q, r; 343; Ef *menn* dubbla eða væðia Bl; Vm dubl allt oc tærninga kast ov væð fe Eb; Ef *men* dubblæ þa a *konungr* alt þat Ed; Vm dubl eða kast Fc; Vm dubl (xxvii. *tilf.* Ga, b, c) D; Ga, b, c; *Capitulus* .xxx. Ge; Vm duflan Gi (*kapitlet stâr til slutt i Kjøpebolken*); Wm dublann oc wediann huerssu fara skall. *Capitulum* Gmx; Vm dublan Gn, p; *mgl.* Ef; Fb, d; Gt; *ikke markering av nytt kapittel i Bb, k; Ea, c, e; Fe, f; Gh, s; 313.*

[2562](#) Gi *plasserer dette kapitlet til slutt i Kjøpebolken, der har Gi følgende tekst:* Sa maðr er hefir uagir rangar stikur eða mæli kerolld. Sua *ok* ef hann stikar rangt. sekr. mork. *silfrs.* uið *konung.* ok sæke sem hann hafe iafr miklu stolit.

[2563](#) *mgl.* Eb, c, f; Gi, n, q.

[2564](#) dupla Gb, h; dufla Gc; *fra* En: Dubla menn 343.

[2565](#) oc Be.

[2566](#) *með tilf.* Gd, mx, s; 343.

[2567](#) þa *tilf.* Bd; *sina tilf.* Gi.

[2568](#) tókt Fb, f; 313; *fra* se: skalu þæir aller. vpptøkr uera Fe.

[2569](#) allt *tilf.* Ge, h, i, p, r; *fra* *konungs:* *konungi.* alt Gs.

[2570](#) a skerbordi Gp.

[2571](#) liggar Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, s, t; 313; 343; *fra* *aborðe:* þa er a borðe Fd; *fra* alt: er a borde liggia Fe; *fra* upp næmt: vptonær pæningr. *með* tæningum en a borde ero *konungs* vmbods *manni* Ff.

[2572](#) *ok* vndir teninga kom *tilf.* Ba.

[2573](#) En Bc, g; Eb; *mgl.* Ba, k.

[2574](#) þeira *tilf.* Ba, b, d, e, f, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343; þeira *er tilf.* Bc, g; hinna *tilf.* Eb.

[2575](#) *fra* sæckr: gialde halfa Ba, k.

[2576](#) *konunge* Ba, k; D; Fe; 343.

[2577](#) til handatilt. D.

[2578](#) *mgl.* Gi.
[2579](#) *mgl.* Gp.
[2580](#) þa *tilf.* Bc.
[2581](#) alzángu Be, l; Ea, c; Fb; Ga, b, c, d, f, n.
[2582](#) er þat Ba, k; D; Gmx; 313; *vere* Bc, g; Eb; er þa Gp.
[2583](#) sækta Ea, c, d, e, f; Fb; Gmx, t; satter Eb; saka Fe.
[2584](#) *mgl.* Bf, l; Ed, e, f; Fb, e, f; Ge, i, n, r, t.
[2585](#) Vm pundara *ok* allar (*mgl.* Bf, k) uager Ba, f, k; Vm met *ok* mæle kerold Bc, g; Vm vagher oc (wetter *tilf.* Gmx) mett oc mæle kerold oc stikkur (*Capitull tilf.* Gmx) Bd; Gmx; Vm vettir oc vaghir mett oc mælekerold oc vm stickur manna Be; Vm vaghir mæt ok mælikærolð Bl; Vm vættir oc vm mett. xxiiij. Ea; Vm pundara. vetter. mæle kerolld oc stickur Eb; Fd; Her sægir vm vettir oc mæli kerold Ec; Vm mæle kerolld ok pundææ Ed; Vm vager Fc; Vm pundara ok uetter *ok* mælekærolld ok skeppor *ok* mælekærol Fe; Æinir skulu pundærar vera oc alzskins vættir. oc stikkur Ff; Vm uagir oc mæli kerolld. xxix. Ga, b, c; Vm pundara uetter *ok* mæli kærolld Gd, s; *Capitulus* .xxx. Ge; Her sægir vm vetter. met oc mælekerold oc stikkur Gf; Vm pundara oc mæla Gi; Vm pundara ok vettir met ok melj kerold Gn, p; Vm vettir Gq; Vm pundara et vetter. mælekerold et stikkur 313; Vm vager oc oll mele kerolld oc stikkur 343; *mgl.* Bb; D; Ee, f; Fb; Gh, p; Gt.
[2586](#) En Ba, d, k, l; *mgl.* Bg; 343.
[2587](#) *fra* er: af þui at sua er Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, n, p, s, t; 313; *fra* Nv: Sua er mælt oc Bd.
[2588](#) mælt Gmx.
[2589](#) *mgl.* D.
[2590](#) skulu *tilf.* Ba, k; Fd; 313.
[2591](#) *fra* einir: æin pundare Ef; Ge, h.
[2592](#) vera *tilf.* Ba, k; Fd.
[2593](#) *mgl.* Bb, g; D; Ge, mx, n, t.
[2594](#) vagher Bd; Gi; *fra ok: mgl.* Gd.
[2595](#) oc vaghir *tilf.* Be; skolo ganga *tilf.* Gi; skolo uera *tilf.* Gp.
[2596](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Gmx; 313.
[2597](#) Enn Gi.
[2598](#) *fra ok: mgl.* Ge, h, n, p.
[2599](#) *fra* met: *mgl.* Ba, b, c, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, e, f; Gt; 313, *fra* einir: æinær pundare. ok. æinær vaghir Bf.
[2600](#) ein *tilf.* D; Gc; e, h, n, p, s; 343.
[2601](#) *mgl.* Ba, b, c, e, g, k; D; Eb; Gh, p, s; 313.
[2602](#) einar *tilf.* Ba, b, c, e, g, k; D; Eb; Fe, f; Gh, p, s; 313.
[2603](#) *fra ok: mgl.* Gmx, q.
[2604](#) *fra* alt: allann Norig; *fra* vm: *mgl.* Bb, c, f; D; Ea, b, c, d, e, f; Ge, h, i, p, t.
[2605](#) prettaðr verða Ea, c, d; *fra* mege: uerðe prettaðir Gi, n.
[2606](#) fatøker Ba, k; fakunnir Bb; fakunnigir Bc, e, g; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, t; 343; fatøkir et fakunnigir 313.
[2607](#) *fra* mege: se fakunnigir men darader Bf.
[2608](#) af prettuisum socnarum *tilf.* Fc.

[2609](#) þar Ea, c.
[2610](#) at *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[2611](#) *fra* j: *mgl.* Bg; Ff.
[2612](#) þa er þesse skipan a gor. at (*mgl.* Bf; Ed; Gi; 343) *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t; 313; 343.
[2613](#) *fra* Skip: skippundarar Fc, d, e; pundare Ge, i.
[2614](#) skulu Fc, d, e.
[2615](#) slikar Ba, b, c, d, e, g, k, l; 313; sua Bf; slikr Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; slikir Fc, d, e; *mgl.* Ge.
[2616](#) *mgl.* Gr.
[2617](#) *fra* hann: uan (vonr Bb; Ee; vant Bc, g; Eb, f; Ff; Ge; vanr D; Ga, b, c, d, h, i, mx, n, p, s, t) er Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; at forno heuir veret Bf; aðr heuir ueret Ed; þeir hafa veret aðr Fc, d; uaner ero Fe; vanir er 313.
[2618](#) *fra* hann: þeir skulu Fc, d, e.
[2619](#) af Bc, g; D; Eb.
[2620](#) punde *tilf.* Gi.
[2621](#) pundi Bl; Ea, c; Gn.
[2622](#) *mgl.* Ed; Gn.
[2623](#) till thess Be.
[2624](#) væghr Bb; Fb; Ge; a ma vegha Bd, e, f; Ed, f; Gf.
[2625](#) punð Bl; *fra* annat: *mgl.* Fc; *fra* ok þar: *mgl.* Gi.
[2626](#) sæm her sæghir *tilf.* Ea.
[2627](#) *fra* með: þat sem huert þeira stande Ba, k.
[2628](#) skulu gera Ba, b, c, g; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, e; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; skall gera huært Be; skulu i Ff.
[2629](#) æitt *tilf.* Bb, g; Ea, c, d, f.
[2630](#) *fra* geri: *mgl.* 313.
[2631](#) *fra* þar: Sua at Gi.
[2632](#) þer Ba, k.
[2633](#) standa Ba, b, l; stendir Be; stendr Gh, mx.
[2634](#) *mgl.* Gt.
[2635](#) *fra* halfa: ix. merkr Gn; halfa .ij. Gr.
[2636](#) .vij. Bc, g; D; Ee; Ff; Gh; .iiij. Ea, c; *fra* halfa: .ix. merkr ok .xx. ok .vij. Gc; *fra* með þeim hætte: sua at .xx. linspund (pund Ed) skulu vera i huario pundi. (skippundi Ed, f) ok .vij. vette ok .xx. ok .viij. ærtogher i huerri vet Bf; Ed, f; *fra* ok: *mgl.* Fd.
[2637](#) ørtogar *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga, b, c., d, e, f, h, i, n, p, q, r, s; 313; 343.
[2638](#) ok *tilf.* Ba, k.
[2639](#) þer Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[2640](#) *fra* þa: En Ed, f.
[2641](#) er *tilf.* Bc, g; Eb; skal vera *tilf.* Fd, e; 313.
[2642](#) halft pund Ba, k; halfpundare D; Gh, p; handpundar 313.
[2643](#) oc *tilf.* Bb; D; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s; 313.
[2644](#) þat Ba, k; *mgl.* 313.
[2645](#) *fra* hann: skall uera sua at han skall Ed, f; ok skal hann Fc, e, f; Gt; *fra* þa: En handpundare hann

skal sua vera at Bf.

[2646](#) af Fe; 313.

[2647](#) mork Ea, c.

[2648](#) *mgl.* Bc, d, e, g; Ea, b, c; Fc.

[2649](#) *mgl.* Ba, d; *fra* þar: tar a 313.

[2650](#) *mgl.* Ed.

[2651](#) pund Bc, f, g; Eb; Gn, t; lifspund Gd; *fra ok* þar: *mgl.* Gi.

[2652](#) En (ef *tilf.* Bb, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; 313; 343) minna þarf a (at Bc, e, g, k, l; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; 313; 343; *mgl.* Bb; D) uega en halfa uett. (*fra* en: *mgl.* Be; Gmx; *fra* En: *mgl.* Gi) þa uege með (i Ga, b, c, d) skalom ok (með Ga, b, c, d) metom (*fra* skalom: metum ok með skalum Gi) *tilf.* Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; 313; 343.

[2653](#) *mgl.* Ea, c, e; Gh.

[2654](#) slikir 313; *mgl.* Bl; Ed; Fb; 343.

[2655](#) aðr Ea, c; Gc, n; *mgl.* Bd, g; Ff; Gt.

[2656](#) vonr Bb, e, l; von Bc; van Fc.

[2657](#) *fra* er: er uan (uant Bg; vanr Gn) Ba, f, g, k; Gn, t; *hann* hæfir fyr ueret Bd; *hefuir uerit ok* van er at vera Ee; aat væra Fb; *hevir uanr ueret at vera* Fe; 313; *veret hefir* Ff; *hefir verit ok* vanr er at vera. ok Gd, s; *hefir han verit* Gf.

[2658](#) oc uera *tilf.* Ga, b.

[2659](#) smørss Fc, e; Ge; *mgl.* Ba, e, k; D; Eb; Ff; Gh, mx; *fra* þriggia: þriu pund Gp; *fra* iafnan: von er at (*mgl.* Ef) at a mege (ma Ef) uegha .iii. pund Ed, f.

[2660](#) at Ba, b, c, g, k, l; Eb; Fc, f; Ga, b, c, d, e, n, p, r, s; 343; en Bd.

[2661](#) vættir Bl; Ea, c, e; Fb, d; Gi, n, q, r; 343.

[2662](#) gera Bb; gange a Ea; gangi i Ec; Gc, n, t.

[2663](#) huart Ba, b, c, d, e, g, k; huart þat Fe; *mgl.* Bk; Fb.

[2664](#) smør pund Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fc, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, r, s; 313; skippund Fb; Gq.

[2665](#) *mgl.* Ga, b; d, f, n, s.

[2666](#) *mgl.* Bb; Fe; 313.

[2667](#) *mgl.* Bk; Fe, f; 313; *fra* þeirra er: *mgl.* Ed, f; *fra* Smior pundare: *mgl.* Bf.

[2668](#) *mgl.* Fe.

[2669](#) *fra* mæle: þesse skulu melekerolden (mæli kiærrollð Bb, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; 313) vera (*mgl.* Bg) Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; 313.

[2670](#) *mgl.* Gf.

[2671](#) eða Bc, g; Ea; Fc; Gt.

[2672](#) til *tilf.* Ba, b, k, l; D; Gh.

[2673](#) annars Ba, b, c, g, k; D; Eb, c, e; Fc, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; *mgl.* Ea.

[2674](#) ueraldlegs Ba, k; viðrlifs Bb; viðliks Bc, g; viðrleghs Bd, e; Ea; Fc, d; Gn; viðlegs Bl; Fb; Gc, f, i, q, r; viderleiks D; viðrliks Eb; Ff; Ge, p, s; guðlags Ec; veralæghs Ee; virdulegs Gh, mx; annars þui sliks 343; *mgl.* Gt; *fra* grions: allz uiðrlifuis Ed; alz viðrlifs Ef; guðlegs Ga, b, d.

[2675](#) *fra* allz: annarra luta Fe; annara luta jardar auaxtar 313; *fra ok*: *mgl.* Bf.

[2676](#) er Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Eb, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, f, h, i, mx, n, p, s; sem Ed; 343; *fra* þat: til þuiliks uaxtar at Fe; *fra* salld: salldir att 313.
[2677](#) gera Gf, mx, n.
[2678](#) pund Ba, d, f, k; Ea, c; Gc.
[2679](#) *mgl.* Ba, d, f, g, k; Fc, f; Gmx; 313.
[2680](#) halft sald (*fra* halft: hafsalð Bk; haffsalldir 313) þat er .iiij. gere pund *tilf.* Ba, k; 313; halft sald (oc *tilf.* Eb; Fc, f; Ge, h, mx, s) *tilf.* Bb, c, g; Eb; Fc, f; Ge, h, mx, s; halft sald *ok* .vj. *tilf.* Ee.
[2681](#) *fra* skeppa: mele þan Ba, k; 313; oc (*mgl.* Bd, f, g) mælir sa Bb, c, d, e, f, g, l; Ea, b, c, d, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, mx, n, p, t; Mælir Ee; Ge, s.
[2682](#) at Ea, c, e; Fc; Gi, q, r; sua at Ge, s.
[2683](#) *fra* su: þeir Ee.
[2684](#) settongær *tilf.* Bk.
[2685](#) gera Bb; Gmx, t; gærði Ec.
[2686](#) pund Ba; skip punð Bb, l; Fb; mæle Bk.
[2687](#) uandreget *tilf.* Ba, e, k, l.
[2688](#) *fra* holf: halfar meler Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; halffir mæler 313.
[2689](#) oc (*mgl.* Ga, b, d, r, s) fiorðongr mæles *tilf.* Bd; Ga, b, d, q, r, s; 313.
[2690](#) *mgl.* Ba, b, c, g, k; D; Ea, b, c, e; Ge, h, n, q; 313.
[2691](#) fiorðongr Fd, e; 343; *fra ok: tilf. over linjen med samtidig kursivhånd* Gb.
[2692](#) meles Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c; Fb, c, e, f; Gc, e, h, i, mx, n, p, r, t; .vj; gere mæle Ee; *mgl.* Bd; Ga, b, d, q, s; 313; 343; *fra* settongr: *mgl.* Gf, q; *fra* holf: *mgl.* Bd, f, l; Ed, f.
[2693](#) oc se prouat uiðr rug oc (*mgl.* D; Eb; Ge) uandreget (vanskafit Gh; uandskafa Gi; uanddregit Gp) *tilf.* Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, q, s, t.
[2694](#) þa Bl; *mgl.* Bd, f; Ef.
[2695](#) *fra* Onnur: þau (þa Bb, e; D; Fe, f; Gh, mx, p; Nu Bc, g; Eb; þat Fc; Ge) ero (er Gmx) annur mele kerold Ba, b, c, e, g, k; D; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, mx, n, p, s, t; 313.
[2696](#) at Ef; 343.
[2697](#) *mgl.* Ef.
[2698](#) medir 313.
[2699](#) mungat *ok* Fe.
[2700](#) eða Bl; Fb, e, f; 343; *mgl.* Ed, f; Gq.
[2701](#) annan *tilf.* Ba, d, k; allzskonar *tilf.* Bb, c; D; Fc; Ga, b, d, e, f, i, n, p, s; alzkyns *tilf.* Bg; Gh; 313.
[2702](#) oc Ea, b, c, e; Gc, t; *mgl.* Ba, b, c, e, g, k, l; D; Fb, c, e, f; Ga, b, d, e, f, h, i, mx, n, p, r, s; 313; 343.
[2703](#) *fra ok dryck: eða (mgl. Gf, i) lysi eða (ok Gi) dryk* Bd; Gf, i: *fra* er mæla: til dryckiær. ok hunangs. ok lysis Bf; til hunangs oc alzskonar dryks lysi Ff.
[2704](#) *ok* Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, r, s, t; 313.
[2705](#) alzkonar Gn.
[2706](#) þat Ba, c, d, f, g; Eb, e; Fc, d, f; Ga, b, c, d, f, s; *mgl.* Ed.
[2707](#) þat *tilf.* D.
[2708](#) fyrst Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.
[2709](#) þa Gn.
[2710](#) *fra ok: mgl.* Ba, b, c, e, g, k; D; Fe; Ge, h, i, p, t; 313.

[2711](#) þa tilf. Gn.
[2712](#) sa er iiij gerer ask tilf. 343.
[2713](#) mgl. Ba, b, c, e, g, k, l; D; 343.
[2714](#) þa tilf. Gn.
[2715](#) fra ok: mgl. Bf; Ed, f.
[2716](#) mgl. Bb, l; D; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, p, s; 343.
[2717](#) ysta Fc, e; Gs; 313.
[2718](#) ok tilf. Ba, e, k, l; Ef; Fb, c, d, e, f; Gn, t.
[2719](#) skulu Bd; Gf, mx, q, r; mgl. Bl; Fe; Ge.
[2720](#) ystur Fc, e; Gs; 313.
[2721](#) fra Ero: skulu .ij. iustur gera Bc, f, g; Eb, d, f; su er (at Ec) .ij. gera Ea, c.
[2722](#) halfuæn Ed, f; Ge; hallfum 313.
[2723](#) fra Ero: mgl. Fd.
[2724](#) oc tilf. Ea, b, c, d, e, f; Gmx; 313; en tilf. Fb, d, e.
[2725](#) mgl. Ed, f.
[2726](#) fra tveir: mgl. Fe, f; Gi.
[2727](#) og tilf. Gmx; en tilf. 313.
[2728](#) ein tilf. Gmx.
[2729](#) fra .iiii.: ok .iiij. bollar gere (i Eb) ask Ea, b, c, e; .ii. bollær halfuæn ask en .iiii. bollær æin ask (fra æin: i aske Ef) Ed, f; fra tveir: En .ij. bollar haluan ask. en .iiij. bollar i aske Bf; fra Ero: Su er tuær iuster gere halfan bolle. Thuæ halue bolle gere ein bolle. Thuæ bolle gerer i halfan ask. Och iiij iustur ger ein bolla. Oc iiij boller gere ein ask 343.
[2730](#) mgl. Ba, b, c, d, e, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t; 313.
[2731](#) alla tilf. Bd, l; Fb, e, f; 343.
[2732](#) fra þerssa: pundara þessa alla. vetter (vagir Bc, g) ok mele kerold. oc met (fra oc: mgl. Ea, c, d, f; Gt; 313) oc stickur Ba, b, c, e, g, k; Ea, c, d, e, f; Gt; 313; pundara oc þesser allar uager oc mett oc mæle kerolld Eb; pundara (punda Gn) þessa (alla Ge; allar tilf. Ga, b, d; alla tilf. D; Gh; ok tilf. Gi; alla ok tilf. Gn, p) vettir (vet Fe; uettr Ga, b, c, d, h, i, n, p, s) ok met (mgl. Gn, p; oc tilf. Ga, b, c, d, h, i, n, p, s) mæli kerold ok (mgl. Gh) stickur (stikku Gh, i) D; Fe, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s; pundara þesse mælikerolld Gq; þesse mælikerolld Gf, mx, r; fra skal: skulu ver þessær vagher hua Bf.
[2733](#) af Fe.
[2734](#) log Ba, b, c, d, e, g, k; D; Eb; Ff; Ga, d, e, f, h, p; borgar Bl; æizua Ea, d, e, f; gula Ec; Gb, c, i, n, q, r; N: Gs.
[2735](#) fra a: til borgar þings Bf; mgl. Gmx.
[2736](#) mgl. Ba, b, c, e, g, k, l; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s; 343.
[2737](#) skal Ba, b, c, e, g, k; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t.
[2738](#) maðr Ba, b, c, e, g, k; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t.
[2739](#) huar tilf. Ba, b, e, g, k; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t.
[2740](#) retta Ba, b, e, k; Fe, f; Ga, b, c, d, e, i, p, s, t; 343; marka Ea, c; Gn.
[2741](#) sina (mgl. Gi) pundara. (vættir tilf. Bb, c, e, g; Ea, b, c, e; Ff; Ga, b, d, e, h, i, p, s; oc uager tilf. Gt) oc mele kerold ok stickur (fra ok: mgl. Gq, r) oc mett. i huars syslu (fra i: i huerri syslu Gh; huer i sinni syslu Gp; mgl. Bd, l; Ea, c, e; Ff; Ga, b, c, d, e, f, i, mx, q, r, s, t) tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, e; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, p, q, r, s; sina stiku ok pundara ok mæle kærrolld tilf. Fe; sin tilf. Gn; sinn melle kerrold oc

pundare *tilf.* 343.

[2742](#) þar Ba, b, d, e, k, l; Fb, c, e, f; Gf, h, mx, n, p, q, r, s; 343.

[2743](#) rett *tilf.* Fd.

[2744](#) *fra* her: þer (æftir *tilf.* Ee; Gi) a þinginu Ea, c; Ee; Ga, b, c, d, i, t; þar Ge; *fra* skal logmaðr: skulu men þessær uager hafuæ till æiðzifuæ þings *ok* skulu syslu men gera þær (*mgl.* Ef) sem sinær uetter her rettær æptir Ed, f.

[2745](#) oc Fb, c, e, f.

[2746](#) syslu *manna* Bd; þeim Fc; syslo manom 343; *fra* en: En bøndr æftir þeirra pundarom vettom *ok* (*fra* vettom: *mgl.* Ef) metom stickum (*mgl.* Ef; *fra* metom: *mgl.* Eb, d, f) *ok* mælekeroldom (i huers syslu *tilf.* Ge,s) Bc, g; Eb, d, e, f; Ge, s; en bøndr skulu marka æftir þæira gognum (Ea, c); En bøndr æptir þæira kerolldum *ok* pundarom *ok* adrum uagom *ok* rette skidum. *ok* se i huas syslu prouat med rug *ok* uonddreit Fe; en bøndr eptir þeirra pundarum oc þui allu sem fyr greinir (*fra* oc: *mgl.* Gc) Ga, b, c, d; en bøndr eptir þeirra mætum j huers syslu Gn; *mgl.* Ba, b, e, k; Gh, i, mx, p; *fra ok* skulu: *mgl.* D; 313.

[2747](#) skal (skulu Bb; D; Gh, mx, p; skulu þær Bc, g; Eb; skulu þau Ge) liggia Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, n, p, q, r, s, t; liggr Fb.

[2748](#) i nidarose *tilf.* Bc; Eb; i tautru *tilf.* Fe; 313; þæssi meli kiorold i biorguin *tilf.* Gq, r; þesse mæli kerolld *tilf.* Gmx.

[2749](#) vallde Ea, c; Ga, b, c, d, f, i, q, r; gøymslu eða lase Gp.

[2750](#) þeir Gmx; 343.

[2751](#) annarra *tilf.* Gq.

[2752](#) hafa at *tilf.* Ba, k.

[2753](#) *fra* En þerss: þessor mælekerolld skulu liggia undir logmanns uarðueislum. *ok* þeirræ bondæ er bondæ fe uarðuæita Ed, f; Þesse mæle kerold skulu liggia vndir logmanns lase þess a millum *ok* þeirra er bonda fe uarðvæita Gf; *fra* her eptir: *sinar* vaghir retter þer. en bønder eptir þeirra vaghom *ok* mæle keroldom. *ok* metom. mark skal vera a huariu keralde. þet sem mærkis a borgar þingi. þessor mælekerold skulu. liggia undir loghmans gøymslu. *ok* þeirræ er bonda fe varðuæita Bf.

[2754](#) Mark (Huærs mark Eb) skal a huariu melekeralde uera. Slikt (æptir þui Ed; þat Ef; Gf, mx, q; hueriu slikt Gd; hueriu sliku Gh) sem merkiz (mærkir Bb) a logþingi (gula þingi Bc; Ec; Gc, e, i, n, q, r, t; æiðziua þingi Ea, d, e, f; N: þingæ Gs) *tilf.* Ba, b, c, e, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; Skal þar eptir syslu maðr huer retta sina pundara. vettir *ok* met. stickur *ok* mælikerold i huers syslo. Mark skal a huerio mælikerold vera slikt sem merkis a logþingi *tilf.* D; Mork skal a hverriu mælekerallde vera. slikt sem merkizt a frosto þingi *tilf.* Fc; mark skal a huæriu mælekerallde uæra. slikt sem markaz a frosto þingi *tilf.* Fe; mark skal a huæriu mælikeralde vera. slikt sæm mærkizt a huæriu loghþingi *tilf.* Ff; tar æfttir skall huær syslumadir retta sina pundara. vett et mætt stickur et mælekerold. en bondir æfttir tæra pundarum. metum et mælekerolldum. Marck skall et a huæriu mælekæralde vera sligt sem markist a frosto tingi *tilf.* 313; Nu *tilf.* 343.

[2755](#) Er Ge, i.

[2756](#) men Bl; *fra* vere: Huær syslu maðr er Bc; (En *tilf.* Bg) Syslu maðr er Be, g.

[2757](#) skyldugar Bb, f; Gt; skyllidir Bl; 313

[2758](#) til *tilf.* Ba, c, e, f, k, l; Eb; Fb, c, d, e, f; Ge, n.

[2759](#) profua Gi.

[2760](#) *mgl.* Bb.

[2761](#) sin *tilf.* Ba, b, c, f, g, k; D; Eb, e; Ff; Ge, h, p; 313; æit sin *tilf.* Be; vm sin *tilf.* Ea, c; sinn *tilf.* Fc, e; vm

sinn *tilf.* Ga, b, c, d, n, t.

[2762](#) *mgl.* Fe; Gh; 313.

[2763](#) vanndskafe Fd; Gf, mx, q, r; 343; *fra ok* mæle: *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t; 313; *fra vere*: *mgl.* Ed, f.

[2764](#) En ef nokor hefir omarkat giallde *mork silfrs*. skal huer husfastr *maðr* eiga mæle oc pundara oc bismara. Engi *maðr* skal byggia skippundara ne aðrar uagir. en ef byggir giallde *mork silfrs tilf.* Ga, b, d.

[2765](#) hæfir *tilf.* Bd, l; Ed, f; Fb, d, e; Gf, q, r.

[2766](#) *fra* En hværr: Enn hefur eitt þetta rantt Gmx.

[2767](#) eða vmærkt *tilf.* Gf.

[2768](#) af Ed, f; Gf, mx, q.

[2769](#) þessom Ed; *fra* En hværr: En huaruetna þar (*mgl.* D; Fc, f; Ga, b, e, h; *fra* huaruetna: huærn tima Bb; huar Gp) sem rongh (*mgl.* Gh) melekerold finnaz (hittaz Eb; ero Gt; æða eithuert þessara *tilf.* Gn) *tilf.* Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, f; Ga, b, d, e, h, i, n, p, s, t; 313.

[2770](#) *mgl.* Ba, b, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t; 313.

[2771](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[2772](#) vere Bg.

[2773](#) høft Ba, d, e, g, k, l; hef D; Gd, e, p; nytt Bb, c; haft Fb; Fe, f; Gi, t; 343; heft Ga, b, c; nytt æða hæf Gh; *fra* þærss: nøyt Gn; *fra til*: hæft Gr; *fra vane*: skall uanæ sua at till æinskiss se nytt Ed, f.

[2774](#) *mgl.* Bd, l; Fb, c, e, f; *fra oc*: *mgl.* 343.

[2775](#) eitthuertt *tilf.* Gmx.

[2776](#) *fra* ef: En sa er rangt hefr 343.

[2777](#) oc Ef.

[2778](#) þætt *tilf.* Bd, l; Fb; Gmx; *fra ok* væt: æit huert. Da gælde konunge mork Sølfs firi huert 343; *mgl.* Ed, f; *fra* eða: þa skal vana sua at ængo se nyt sidan Bf; *fra ok* giallde: En (eff *tilf.* 313; *mgl.* Gi) huar sem eit huart (*mgl.* Ge; *fra eit*: *mgl.* Ea; Fc; Gi) i þessare grein hefir ranght. eða umarkat (*fra* eða: *mgl.* Fe; er *tilf.* Bc, g; er han *tilf.* Fe) seckar mork *silfrs* uiðr konungh (*fra* uiðr: *mgl.* Ea, b, c) ef hann ueit (*fra* ef: *mgl.* Fe; 313) (þat *tilf.* Bc, e, g; Ea, c, e; Ga, b, c, d, i, t) Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, h, i, n, p, s, t; 313.

[2779](#) En ecki seckiz bonde (hann Ea; Gf; æ *tilf.* Gn) medan (ef Bd; meðan er Ea, c, e) syslu *maðr* fer honum ei mark til reidu. at (a Ga, b, c, d) pundarom (pundara Ga, b, c, d; sinum *tilf.* Ea) oc (eða Ga, b, c, d, n) mele keralðom (kerolld Ga, d; *fra at*: *mgl.* Bd; Fc; Gf, g, mx, r, s) *tilf.* Ba, d; Ea, c, d; Fc; Ga, b, c, d, f, g, i, mx, n, r, s, t.

[2780](#) heretter har Ef et kapittel med overskriften vm okr. ef menn byggia daut fe. Dette kapitlet finnes som nr. 55 i erkebiskop Jons kristenrett.